

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

14-01-2009

14-01-2009

Voormiddag

Matin

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Open Vld</i>	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
<i>PS</i>	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a</i>	<i>socialistische partij anders</i>
<i>VB</i>	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
<i>DOC 52 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	<i>DOC 52 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>	<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>
<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>	<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>
<i>MOT</i>	<i>alle moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)</i>	<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellatie en vragen van - de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 250)	2
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de begrotingsmiddelen van Defensie" (nr. 9735)	2
- de heer Dirk Vijnck aan de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 9960)	2
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 10031)	2
Sprekers: Luc Sevenhans, Hilde Vautmans, Dirk Vijnck, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Landsverdediging over "het uitlenen van materiaal aan de jeugdbewegingen door het leger" (nr. 9549)	9
Sprekers: Georges Gilkinet, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Landsverdediging over "de promotie van het schakelaarsysteem voor de lichtbakens op windmolens" (nr. 9550)	10
Sprekers: Georges Gilkinet, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Samengevoegde vragen van - de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de operaties van Belgische F-16 vliegtuigen boven Afghanistan" (nr. 9592)	12
- de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "acties van Belgische F-16's en correcte informatie over burgerslachtoffers na bombardementen in Afghanistan" (nr. 9668)	12
Sprekers: Dirk Van der Maelen, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging, Luc Sevenhans	
Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de vakantiebrochures van de CDSCA" (nr. 9607)	15
Sprekers: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	
Samengevoegde vragen van - de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het parade-uniform" (nr. 9608)	16
- de heer Patrick De Grootte aan de minister van Landsverdediging over "het parade-uniform" (nr. 9789)	16
Sprekers: Luc Sevenhans, Patrick De Grootte, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging	

SOMMAIRE

Interpellation et questions jointes de - M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 250)	2
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 9735)	2
- M. Dirk Vijnck au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 9960)	2
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 10031)	2
Orateurs: Luc Sevenhans, Hilde Vautmans, Dirk Vijnck, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Défense sur "le prêt de matériel par l'armée aux mouvements de jeunesse" (n° 9549)	9
Orateurs: Georges Gilkinet, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Défense sur "la promotion du système d'interrupteurs pour les balises lumineuses des éoliennes" (n° 9550)	10
Orateurs: Georges Gilkinet, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Questions jointes de - M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "les opérations des avions F-16 belges au-dessus de l'Afghanistan" (n° 9592)	12
- M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "les actions menées par des F-16 belges et les informations relatives aux victimes civiles des bombardements en Afghanistan" (n° 9668)	12
Orateurs: Dirk Van der Maelen, Pieter De Crem, ministre de la Défense, Luc Sevenhans	
Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les brochures de vacances de l'OCASC" (n° 9607)	15
Orateurs: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Questions jointes de - M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'uniforme de parade" (n° 9608)	16
- M. Patrick De Grootte au ministre de la Défense sur "l'uniforme de parade" (n° 9789)	16
Orateurs: Luc Sevenhans, Patrick De Grootte, Pieter De Crem, ministre de la Défense	

Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de opdracht van het Belgisch leger in Tsjaad" (nr. 9609) <i>Sprekers: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	18	Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la mission de l'armée belge au Tchad" (n° 9609) <i>Orateurs: Luc Sevenhans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	18
Samengevoegde vragen van - de heer Patrick De Grootte aan de minister van Landsverdediging over "de niet-benoeming van de CHOD" (nr. 9640) - de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de verlenging van het mandaat van generaal Van Daele als CHOD" (nr. 9652) - de heer Jean-Luc Crucke aan de minister van Landsverdediging over "de nieuwe CHOD" (nr. 9685) - mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de aanstelling van de nieuwe Chief of Defense" (nr. 9847) <i>Sprekers: Patrick De Grootte, David Geerts, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging, Jean-Luc Crucke, Hilde Vautmans</i>	20 20 20 20 20	Questions jointes de - M. Patrick De Grootte au ministre de la Défense sur "la non-nomination du CHOD" (n° 9640) - M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le prolongement du mandat de CHOD du général Van Daele" (n° 9652) - M. Jean-Luc Crucke au ministre de la Défense sur "le nouveau CHOD" (n° 9685) - Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la désignation du nouveau Chef de la Défense" (n° 9847) <i>Orateurs: Patrick De Grootte, David Geerts, Pieter De Crem, ministre de la Défense, Jean-Luc Crucke, Hilde Vautmans</i>	20 20 20 20 20
Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de getalsterkte van de Belgische strijdmacht" (nr. 9651) <i>Sprekers: David Geerts, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	24	Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les effectifs des forces armées belges" (n° 9651) <i>Orateurs: David Geerts, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	25
Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het Belgisch Militair Detachement in Den Helder in de Staf van Admiraal Benelux" (nr. 9773) <i>Sprekers: Hilde Vautmans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	26	Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le détachement militaire belge à Den Helder auprès de l'état-major de l'Amiral Benelux" (n° 9773) <i>Orateurs: Hilde Vautmans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	26
Samengevoegde vragen van - mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het kwartier Helchteren" (nr. 9774) - de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het kwartier Helchteren" (nr. 10015) <i>Sprekers: Hilde Vautmans, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	27 27 27	Questions jointes de - Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le quartier Helchteren" (n° 9774) - M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le quartier Helchteren" (n° 10015) <i>Orateurs: Hilde Vautmans, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	27 27 27
Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "militairen met vaste dienst in de USA" (nr. 9775) <i>Sprekers: Hilde Vautmans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>	30	Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les militaires en service permanent aux États-Unis" (n° 9775) <i>Orateurs: Hilde Vautmans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	30
Samengevoegde vragen van - mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het sectoraal akkoord met de vakbonden" (nr. 9776) - de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "het akkoord met de vakbonden inzake de politieke oriëntatienota"	32 32 32	Questions jointes de - Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "l'accord sectoriel avec les syndicats" (n° 9776) - M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "la conclusion d'un 'accord d'orientation' avec les syndicats" (n° 9903)	32 32 32

(nr. 9903)			
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "het sectoraal akkoord bij het departement Landsverdediging" (nr. 10004)	32	- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "l'accord sectoriel au sein du département de la Défense" (n° 10004)	32
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "het sluiten van een akkoord over het personeelsbeleid" (nr. 10012)	32	- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la signature d'un accord sur la politique du personnel" (n° 10012)	32
<i>Sprekers: Hilde Vautmans, André Flahaut, David Geerts, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>		<i>Orateurs: Hilde Vautmans, André Flahaut, David Geerts, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Samengevoegde vragen van	39	Questions jointes de	39
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de Armoured Infantry Vehicle (AIV), ook Piranha IIC genaamd" (nr. 9848)	39	- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le Armoured Infantry Vehicle (AIV), également dénommé Piranha IIC" (n° 9848)	39
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het dossier AIV/DF90" (nr. 10045)	39	- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le dossier AIV/DF 90" (n° 10045)	39
<i>Sprekers: Hilde Vautmans, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>		<i>Orateurs: Hilde Vautmans, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Vraag van de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "het Plan voor Investerings in Defensie en Veiligheid (PIDV)" (nr. 9904)	43	Question de M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "le Plan d'Investissements Défense et Sécurité (PIDS)" (n° 9904)	43
<i>Sprekers: André Flahaut, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>		<i>Orateurs: André Flahaut, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Vraag van de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "het infrastructuurplan" (nr. 9905)	46	Question de M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "le plan d'infrastructure" (n° 9905)	46
<i>Sprekers: André Flahaut, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>		<i>Orateurs: André Flahaut, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Samengevoegde vragen van	47	Questions jointes de	47
- de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 9891)	47	- M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 9891)	47
- mevrouw Valérie De Bue aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 9899)	47	- Mme Valérie De Bue au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 9899)	47
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!' 2008/2009" (nr. 10007)	47	- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid' 2008/2009" (n° 10007)	47
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 10016)	47	- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 10016)	47
<i>Sprekers: André Flahaut, Brigitte Wiaux, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging</i>		<i>Orateurs: André Flahaut, Brigitte Wiaux, Luc Sevenhans, Pieter De Crem, ministre de la Défense</i>	
Samengevoegde vragen van	51	Questions jointes de	51
- de heer Bruno Stevenhuydens aan de minister van Landsverdediging over "de invloed van de oorlog in Gaza op de VN-missie in Libanon" (nr. 9947)	51	- M. Bruno Stevenhuydens au ministre de la Défense sur "l'influence de la guerre à Gaza sur la mission ONU au Liban" (n° 9947)	51
- de heer Jean-Luc Crucke aan de minister van Landsverdediging over "de blauwhelmen in Libanon" (nr. 9958)	51	- M. Jean-Luc Crucke au ministre de la Défense sur "les casques bleus présents au Liban" (n° 9958)	51
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische militairen in	51	- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les militaires belges au Liban" (n° 9976)	51

Libanon" (nr. 9976)			
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de aanwezigheid van Belgische militairen in Libanon" (nr. 10032)	51	- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la présence de militaires belges au Liban" (n° 10032)	51
Sprekers: Hilde Vautmans, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging		Orateurs: Hilde Vautmans, Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Samengevoegde vragen van	53	Questions jointes de	53
- de heer Dirk Vijnck aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop door België aan Jordanië van F-16 vliegtuigen en mogelijk ook van Agusta-helikopters" (nr. 9950)	53	- M. Dirk Vijnck au ministre de la Défense sur "la vente par la Belgique d'avions F-16 et peut-être également d'hélicoptères Agusta à la Jordanie" (n° 9950)	53
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van F-16's aan Jordanië" (nr. 9999)	53	- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la vente d'avions F-16 à la Jordanie" (n° 9999)	53
Sprekers: Dirk Vijnck, Hilde Vautmans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging		Orateurs: Dirk Vijnck, Hilde Vautmans, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Vraag van de heer Patrick De Groote aan de minister van Landsverdediging over "de marinebasis van Zeebrugge" (nr. 9982)	57	Question de M. Patrick De Groote au ministre de la Défense sur "la base navale de Zeebrugge" (n° 9982)	57
Spreker: Patrick De Groote		Orateur: Patrick De Groote	
<i>Président: André Flahaut</i>	57	<i>Président: André Flahaut</i>	57
Sprekers: Pieter De Crem, minister van Landsverdediging, Patrick De Groote		Orateurs: Pieter De Crem, ministre de la Défense, Patrick De Groote	
Samengevoegde vragen van	58	Questions jointes de	58
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de externe mobiliteit in 2008" (nr. 10005)	58	- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "la mobilité externe en 2008" (n° 10005)	58
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de bilaterale samenwerkingsakkoorden voor de werkgelegenheid" (nr. 10013)	58	- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la signature d'accords bilatéraux de coopération pour l'emploi" (n° 10013)	58
Sprekers: Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging		Orateurs: Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de raketten afgevuurd op het vliegveld van Kandahar in december 2008" (nr. 10008)	59	Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les tirs de roquettes sur l'aéroport de Kandahar en décembre 2008" (n° 10008)	59
Sprekers: Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging		Orateurs: Brigitte Wiaux, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Samengevoegde vragen van	60	Questions jointes de	60
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de raketten afgevuurd op het PRT te Kunduz begin december 2008" (nr. 10009)	60	- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les tirs de roquettes au PRT de Kunduz début décembre 2008" (n° 10009)	60
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het Belgisch detachement in Kunduz" (nr. 10019)	60	- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le détachement belge à Kunduz" (n° 10019)	60
Sprekers: Brigitte Wiaux, Hilde Vautmans, Pieter De Crem, minister van Landsverdediging		Orateurs: Brigitte Wiaux, Hilde Vautmans, Pieter De Crem, ministre de la Défense	
Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de lering te halen uit de in 2008 beëindigde opdracht van het fregat Leopold I in Libanon" (nr. 10010)	61	Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les enseignements à tirer suite à la fin de mission en 2008 de la frégate Léopold I au Liban" (n° 10010)	61

Sprekers: **Brigitte Wiaux, Pieter De Crem,**
minister van Landsverdediging

Orateurs: **Brigitte Wiaux, Pieter De Crem,**
ministre de la Défense

Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de 63
minister van Landsverdediging over "de steun van
Defensie aan een nieuw initiatief tegen kanker"
(nr. 10011)

Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la 63
Défense sur "le soutien de la Défense d'une
nouvelle initiative contre le cancer" (n° 10011)

Sprekers: **Brigitte Wiaux, Pieter De Crem,**
minister van Landsverdediging

Orateurs: **Brigitte Wiaux, Pieter De Crem,**
ministre de la Défense

Samengevoegde vragen van 63
- de heer Georges Dallemagne aan de minister 64
van Landsverdediging over "de B-Fast-operatie
voor de overbrenging van gewonden uit de
Gazastrook" (nr. 10020)

Questions jointes de 63
- M. Georges Dallemagne au ministre de la 63
Défense sur "l'opération B-Fast pour le transfert
des blessés de la bande de Gaza" (n° 10020)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van 64
Landsverdediging over "het vertrek van B-Fast
naar Gaza" (nr. 10035)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense 63
sur "le départ de B-Fast à destination de Gaza"
(n° 10035)

Sprekers: **Georges Dallemagne, Hilde
Vautmans, Pieter De Crem,** minister van
Landsverdediging

Orateurs: **Georges Dallemagne, Hilde
Vautmans, Pieter De Crem,** ministre de la
Défense

COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGINGCOMMISSION DE LA DEFENSE
NATIONALE

van

du

WOENSDAG 14 JANUARI 2009

MERCREDI 14 JANVIER 2009

Voormiddag

Matin

De vergadering wordt geopend om 10.21 uur en voorgezeten door de heer Ludwig Vandenhove.
La séance est ouverte à 10.21 heures et présidée par M. Ludwig Vandenhove.

De **voorzitter**: Collega's, ik stel voor dat we de werkzaamheden aanvatten, vermits de minister en een aantal vraagstellers aanwezig zijn. Degenen die ik nog niet heb gezien, wens ik voor 2009 het allerbeste en – het traditioneel cliché – een goede gezondheid, want zonder dat gaat er niets.

De vragen worden uiteraard gesteld in de volgorde waarin ze binnenkomen. Als we voldoende vragen hebben, organiseren we een commissie. Er is echter een vraag om ook de hangende wetsvoorstellen eens te bekijken, zodat de minister zijn licht daarover kan laten schijnen. Welke datum stellen we daarvoor voor?

Minister **Pieter De Crem**: We kunnen dat volgende week doen.

De **voorzitter**: Volgende week of de week nadien?

André Flahaut (PS): Monsieur le président, un autre problème se pose. Je veux parler de l'accumulation des questions. Il faudrait prendre la peine de vider les caves.

Je propose que, la semaine prochaine, nous discussions des propositions et, éventuellement, de l'une ou l'autre question d'actualité urgente. La semaine suivante, si le ministre est présent, nous pourrions alors consacrer une journée à épuiser les questions. Sinon, cela n'aurait plus beaucoup de sens.

De **voorzitter**: Het probleem van de vragen is al een paar keer aan bod gekomen in de Conferentie van voorzitters. Ik val nu even uit mijn rol als voorzitter en neem mijn rol op als parlamentslid. Ik meen dat parlamentsleden uiteraard het recht hebben vragen te stellen. Wij komen wel vaak in de problemen met die vragen, maar dat gebeurt nog het minst van al in onze commissie als ik het zo vergelijk met de andere commissies.

Als ik het bijvoorbeeld vergelijk met de commissie voor de Binnenlandse Zaken, waar ik een aantal vragen wil stellen, daar werkt men tot het bittere einde. Dit is trouwens een discussie die elke week terugkomt in de Conferentie van voorzitters.

Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, deze week zullen wij alle vragen kunnen beantwoorden. Aujourd'hui nous pouvons vider le tiroir.

De **voorzitter**: Mag ik dan voorstellen dat wij de wetsvoorstellen volgende week behandelen?

Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb daar uiteraard geen probleem mee. De minister is toch zeker dat hij vandaag voldoende lang kan blijven? Vorige keer heeft hij ons een

klein beetje bij verrassing genomen en zei hij pas op het laatste moment dat hij wegging. Mijnheer de minister, bent u zinnens vandaag de beker leeg te drinken?

De **voorzitter**: Zijn naam wordt niet genoemd als kandidaat-Europees commissaris, tot nader orde. Grapje!

Collega's, ik stel voor dat wij volgende week woensdag starten met de wetsvoorstellen en dat wij dan ook tot het einde proberen te gaan, en het werk uiteraard afronden in de voormiddag. Als dat niet lukt, doen we na de middag verder.

Wij beginnen meteen met de vragen, zodat wij zo ver mogelijk geraken. Akkoord?

De eerste vragen, nrs. 9519 en 9520 van de heer De Vriendt zijn uitgesteld. Hij is ziek. Zo komen wij aan een interpellatie en een aantal daarmee samengevoegde vragen.

01 Samengevoegde interpellatie en vragen van

- de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 250)
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de begrotingsmiddelen van Defensie" (nr. 9735)
- de heer Dirk Vijnck aan de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 9960)
- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de budgettaire middelen van Defensie" (nr. 10031)

01 Interpellation et questions jointes de

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 250)
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 9735)
- M. Dirk Vijnck au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 9960)
- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les moyens budgétaires de la Défense" (n° 10031)

01.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik ben nog alive and kicking.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in onze commissie komen weinig interpellaties aan bod maar ik denk dat de uitspraken van het begin van dit jaar voldoende zwaar wegen om daaraan een interpellatie te besteden. Ik wil ook geen misbruik maken van mijn spreektijd. Ik denk dat wij zeker een interpellatie nodig hebben om daarover eens ernstig van gedachten te kunnen wisselen.

Bij uitbreiding zou men kunnen zeggen dat de teneur van deze interpellatie de noemer van alle vragen in deze commissie zou kunnen zijn want alles is daaraan gerelateerd. Het gaat over de financiën van Defensie. De twee belangrijkste zaken van Defensie zijn personeel en financiële middelen. Een beetje respectloos zou men zelfs eerst de financiële middelen moeten plaatsen en pas dan het personeel. Als wij daarin geen klaarheid kunnen scheppen dan zijn veel van de vragen die vandaag worden gesteld zonder voorwerp.

Waarover gaat het? Er is een interview verschenen met onze geliefde CHOD, generaal Van Daele. Het is geweten van hem dat hij soms eens met zijn hart op zijn tong loopt. Ik heb daar alle respect voor. Hij heeft evenwel een aantal uitspraken gedaan die op zijn minst onze wenkbrouwen deden fronsen. Als ik het goed heb begrepen, is de schatkist van Defensie helemaal leeg. En als er nog iets zou zijn, is dat om her en der een paar potloden te kopen maar dat zal dan zowat de voornaamste investering zijn die wij kunnen doen in deze legislatuur. Dit is niet eens zo'n drama want er zijn een aantal

01.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Les moyens financiers et le personnel constituent les principaux piliers du département de la Défense. Si la clarté n'est pas faite à ce sujet, un nombre important des questions posées aujourd'hui seront sans objet.

Il est assez frappant que le général Van Daele ait récemment déclaré dans une interview que les moyens financiers du département de la Défense sont complètement épuisés. Il y aurait en outre aussi trop peu de moyens pour payer les factures et ce, alors que ce département est en tête des mauvais payeurs. À mon estime, nous affectons dès lors les ressources limitées de manière inappropriée. Dans cette interview, le général Van Daele propose également une réduction des effectifs de 5.000 hommes en quelques années afin de satisfaire aux besoins financiers.

investeringen lopende.

Hij heeft er aan toegevoegd dat hij ook de indruk had dat er niet voldoende middelen zouden zijn om de rekeningen te betalen. Volgens mij is dit veel ernstiger. Ik heb ook gelezen dat Defensie bij de koplopers zit van de openstaande rekeningen. Dit kan daarin misschien zijn verklaring vinden. Ik denk dat wij op een verkeerde manier onze schaarse middelen aan het besteden zijn want facturen niet betalen, betekent een extra prijskaartje. Volgens mij is dit dan ook maar een vorm van uitstel van executie.

Het belangrijkste dat ik heb onthouden uit het zeer korte interview met generaal Van Daele is dat hij zei dat de financiële middelen absoluut ontoereikend zijn om het vooropgestelde doel van 37.000 militairen te halen. Met een pennentrek doet hij er nog eens 5.000 militairen af op enkele jaren tijd. U zult begrijpen dat dit bij Defensie is ingeslagen als een soort van raket.

5.000 militairen op enkele jaren tijd, dat is volgens mij wel essentieel. Wij hebben er niet zo veel meer om er in een keer 5.000 bij het groot huisvuil te zetten. Het is er ver naast.

Ik kan generaal Van Daele uiteraard wel begrijpen, als hij zegt dat de middelen er niet zijn. Mijnheer de minister, wij zijn nu aan het oogsten wat paars acht jaar heeft gezaaid. Het is dus geen rechtstreeks verwijt naar u, maar ik heb wel een gemengd gevoel. Ik hoor de generaal zeggen dat ik al gelijk heb sinds het begin van deze legislatuur. Ik heb namelijk gezegd dat uw beleidsplan zeer mooi oogt, maar dat het op drijfzand is gebouwd. Nu krijg ik de indruk dat het nog veel erger is en dat wij gewoon in het water staan. De middelen zullen effectief ontbreken. Het is een vaststelling die ik, samen met de Chief of Defence, alleen maar kan beamen. Ik kan mij echter helemaal niet vinden in wat hij als oplossing naar voren brengt.

Wij hebben het recht niet om zomaar, omdat de sociaaleconomische toestand slecht is, een aantal militairen aan de deur te zetten. Die mensen hebben gekozen voor een loopbaan bij Defensie. Zij hebben zich daarvoor een aantal opofferingen getroost. In een periode waarin het niet goed gaat, kunnen wij hen niet zomaar eventjes opzij schuiven, omdat wij wat investeringen nodig hebben. Ik heb de indruk dat er een angeltje in de uitspraken van de generaal zit. Hij wenst een aantal investeringen die broodnodig zijn veilig te stellen door gewoon wat meer militairen te laten afvloeien. Ik vind dat zeker niet de juiste manier van werken.

Mijnheer de minister, ik heb er u reeds op gewezen dat er een probleem is met de financiën die ter beschikking worden gesteld van Defensie. U hebt het altijd met de mantel der liefde toegedekt, maar momenteel ligt het open en bloot op tafel. Er is een gebrek aan geld, uw beleidsplan zal dus niet haalbaar zijn. Ik zal het hierbij laten, want ik wil niet al het gras voor de voeten van de collega's wegmaaien. Mijnheer de minister, krijgen wij binnenkort misschien een nieuwe beleidsnota?

01.02 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben allemaal het artikel gelezen, dat in *Le Soir* is verschenen, over de actuele toestand van Defensie op budgettair vlak en personeelsvlak. Dat artikel bevatte eigenlijk niet zoveel nieuws,

Voilà donc le résultat de huit ans de coalition violette.

Il est inadmissible de réduire encore les effectifs de notre armée, qui n'est déjà pas si grande, et de réaliser des économies en remerçant du personnel en période de difficultés financières. Le plan ministériel paraît séduisant mais, comme je l'ai déjà souligné dans le passé, les moyens financiers font défaut. Pouvons-nous, dès lors, nous attendre à bref délai à une nouvelle note de politique générale du ministre?

01.02 Hilde Vautmans (Open Vld): L'article publié dans *Le Soir* sur la situation actuelle à la Défense comporte quelques

afgezien van de cijfers over de evolutie van het personeelsbestand die erin worden vermeld. Ik kom daarop later nog terug.

Ik heb eens teruggegrepen naar uw politieke oriëntatienota, mijnheer de minister, die u op 25 juni van vorig jaar aan deze commissie hebt voorgesteld. Daarin kan men lezen, op bladzijde 20: "Uitgaande van de referentie-enveloppe en van de voorziene uitgaven zijn er actueel slechts middelen voor betaling op nieuwe investeringsdossiers beschikbaar vanaf 2012.

Het voorleggen van een PIDV met betalingen in de jaren 2008 tot 2011 is dus niet mogelijk bij ongewijzigde verdeling van de uitgavendomeinen." Iets lager op diezelfde pagina lezen we: "Een versnelde evolutie naar het vooropgestelde personeelsbestand van 37.725 eenheden tegen eind 2011 is de doelstelling die moet leiden tot een gezondere verdeling van de begrotingsmiddelen over de uitgavendomeinen".

Toch graag een aantal vragen ter verduidelijking hiervan. Blijft u erbij, mijnheer de minister, dat de afbouw van het personeelsbestand naar die 37.725 eenheden tegen eind 2011 voldoende zal zijn om tot een gezondere verdeling van de begrotingsmiddelen over de uitgavendomeinen te komen? Wat is de grootte van de budgettaire ruimte die daardoor vrijkomt voor het lanceren van een PIDV? Hoe is dat gespreid in de tijd?

Op bladzijde 21 van uw oriëntatienota lezen we ook nog: "Op basis van het hiervoor uitgestippelde beleid zal een meerjarentabel inzake financiële haalbaarheid worden opgesteld, die benevens de beschikbare middelen de uitgavenramingen in de verschillende domeinen weergeeft. Op basis van de aldus aangetoonde vrije marge zal een PIDV ter goedkeuring aan de ministerraad worden voorgelegd". Ik denk dat die meerjarentabel inzake de financiële haalbaarheid volledige duidelijkheid zou kunnen verschaffen over de budgettaire toestand van onze krijgsmacht.

Wanneer kan de commissie inzage krijgen? Wanneer zal de minister het PIDV komen voorstellen hier in de commissie?

Dan wil ik toch nog even terugkomen op de cijfers van het personeelsbestand. Tijdens het bezoek dat u vorig jaar aan Leopoldsborg hebt gebracht, hebt u aangekondigd dat Defensie in 2008 alles samen 1.725 militairen aanwierf.

Kan u bevestigen, mijnheer de minister, dat de jaarlijkse rekrutering van 1.725 militairen voldoende is om ook na 2011 in totaal 35.000 militairen te behouden, rekening houdend met de voorziene natuurlijke afvloeiingen en met de verwachte respons op de vrijwillige opschorting van de prestaties? Zo ja, wat is dan de verwachte evolutie van de uitstroom aan militairen tussen nu en 2015 waarmee de minister rekening houdt? Zo niet, tot welk aantal moet de jaarlijkse rekrutering worden opgetrokken tussen nu en 2015 om het totaal aantal militairen op 35.000 te houden? Is het realistisch en, vooral, is het wel budgettair haalbaar?

01.03 Dirk Vijnck (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de vorige collega's hebben het eigenlijk al besproken. Volgens generaal Van Daele zit het Belgisch leger eigenlijk volledig

éléments neufs concernant l'évolution des effectifs. Le 25 juin 2008, le ministre a présenté sa note d'orientation politique en commission.

Le ministre maintient-il que la réduction des effectifs à 37.725 unités d'ici à la fin de 2011 sera suffisante pour améliorer la répartition des moyens budgétaires entre les différents domaines de dépenses? Quelle est l'ampleur de la marge budgétaire qui sera libérée de la sorte pour le lancement d'un Plan d'Investissements Défense et Sécurité (PIDS)? Quel en est le calendrier? Quand la commission pourra-t-elle prendre connaissance du tableau pluriannuel? Quand le ministre viendra-t-il nous présenter le PIDS?

L'an passé, le ministre a annoncé à Bourg-Léopold que la Défense recruterait 1725 militaires en 2008. Ce recrutement annuel est-il suffisant pour maintenir 35.000 militaires au total, même après 2011? Quelle est l'évolution attendue des départs entre aujourd'hui et 2015? Combien de personnes supplémentaires doivent éventuellement être recrutées? Est-ce possible d'un point de vue budgétaire?

01.03 Dirk Vijnck (LDD): D'après le général Van Daele, l'armée belge a atteint son ultime limite.

aan zijn limiet. Het zou tot 2011 geen betalingen meer doen. Hij stelt wel voor een aankoop te starten en de rekeningen door te schuiven naar 2012. Kan de minister mij de uitspraak van de generaal bevestigen?

De generaal pleit er ook voor een afslankingsoperatie door te voeren die verder gaat dan wat de minister op het oog heeft. Gezien de budgettaire situatie lijkt dit inderdaad aanwezig. Wat is de visie van de minister op dit pleidooi? Overweegt de minister verder niets dan al de afslankingen tot nu toe voorgesteld? Zo ja, wat zou de omvang van verdere afslankingen kunnen zijn? Welk tijdschema heeft de minister dan voor ogen? Kan de minister bevestigen dat de budgettaire middelen voor 2009 voor het Belgisch leger zullen volstaan voor de opdrachten die we moeten vervullen in 2009? In welke maatregelen voorziet de minister desgevallend voor budgettaire tegenvallers op zijn departement?

01.04 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je serai brève car ma collègue Hilde Vautmans a déjà bien développé la question. Cependant, nous ne pouvons rester indifférents après ce qui est paru dans la presse le 2 janvier dernier. Le chef de la Défense y affirmait que l'armée était sans moyens.

Monsieur le ministre, lors de la présentation de votre note d'orientation politique 2009, vous nous avez fait part de la réalité budgétaire que connaît votre département ainsi que des objectifs que vous poursuivez. Ces objectifs sont-ils remis en cause, notamment au niveau des effectifs et de la sécurité lors des entraînements ou lors d'opérations?

Qu'en est-il du plan d'investissement et des opérations à l'étranger?

01.05 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, de nombreuses questions qui ont trait aux achats et ventes, à l'évolution du paiement des factures et à l'avancement du paiement de celles-ci ont déjà été posées et d'autres suivront encore dans le courant de cette matinée. Je pensais répondre conjointement à toutes ces questions. Or, notre collègue, Jan Jambon, qui a une question sur l'avancement du paiement des factures n'est pas présent. Je me débrouillerai donc autrement.

Actuellement, les mesures annoncées dans la note de politique générale sont entièrement exécutées. L'objectif posé en matière de personnel était et est toujours – je le répète – de diminuer l'effectif du personnel à 37.725 unités, c'est-à-dire 35.000 militaires et 2.725 civils. Sur la base du planning actuel, cet objectif sera atteint pour la fin 2010, soit cinq ans avant la date retenue dans le plan stratégique.

Met betrekking tot de budgettaire hypothesen van het strategisch plan, het voorwerp van de gestelde vragen en van de interpellatie van collega Sevenhans is eigenlijk niet nieuw. Sinds ik minister ben geworden, komt die vraag op regelmatige tijdstippen terug. Dat heeft te maken met de specifieke budgettaire toestand van het land en met het specifieke budget van Defensie, dat daarop is geënt.

Ik moet herhalen dat de budgettaire hypothesen van het strategisch

Plus aucun paiement ne serait effectué jusqu'en 2011. Il propose de lancer une acquisition et de reporter les comptes jusqu'en 2012. Le ministre peut-il confirmer les déclarations du général?

Le général propose également une réduction du personnel plus importante que celle visée par le ministre. Qu'en pense ce dernier? L'armée belge peut-elle remplir ses missions avec les moyens budgétaires de 2009? Quelles mesures le ministre prévoit-il en cas d'éventuels contretemps budgétaires au sein de son département?

01.04 **Brigitte Wiaux** (cdH): Op 2 januari verklaarde de chef Defensie in de pers dat het leger zonder middelen zit. Worden de nagestreefde doelstellingen voor Landsverdediging ter discussie gesteld? Hoe staat het met het investeringsplan en de buitenlandse operaties?

01.05 Minister **Pieter De Crem**: Er zijn over dit onderwerp al ettelijke vragen gesteld! De maatregelen die de beleidsnota in het vooruitzicht stelde, zijn volledig uitgevoerd. Wat het personeel betreft, blijft de doelstelling de formatie terug te brengen tot 35.000 militairen en 2.725 burgers. Ze zal eind 2010 bereikt worden.

La question relative aux hypothèses budgétaires du plan stratégique a été soulevée à plusieurs reprises depuis que je suis ministre. C'est dû à la spécificité de la situation budgétaire du pays et du budget de la Défense, qui y est greffé.

plan nooit werden gerealiseerd. Daarmee koppel ik terug naar de vorige legislatuur. Dat is voor mij sinds mijn aantreden steeds een nieuw vertrekpunt geweest.

U weet dat de opeenvolgende coupures de begrotingsenveloppe van Defensie herhaaldelijk en beduidend hebben verminderd. Ik heb echter moeten vaststellen dat er toch bijzonder belangrijke contracten werden gesloten op basis van de weinig realistische hypothesen.

Dat alles heeft voor gevolg dat het departement een bijzonder zware betalingslast op investeringen heeft, niet het minst in de jaren die voor ons liggen. Wanneer men departementsbeheerder is, moet men daarmee rekening houden. Dat zal dus vooral in 2009 en 2010 bijzonder zware inspanningen vereisen. Betalingen op eventuele nieuwe investeringen zullen in die periode dan ook minimaal zijn. De krijtlijnen binnen dewelke we werken, blijven steeds dezelfde. Die zijn sinds 21 december 2007 niet veranderd.

Dat vormt weliswaar geen enkel beletsel om ervoor te zorgen dat de toegewezen taken in 2009 correct, volledig en in hun integraliteit worden uitgevoerd.

De toewijzing van bijkomende middelen aan Defensie is in de huidige economische en financiële toestand totaal ondenkbaar. Wie denkt dat dat mogelijk is, leeft niet in de politieke en budgettaire realiteit van het eerste decennium van de 21ste eeuw van het Koninkrijk België.

Ik herhaal dat nogmaals. De toewijzing van bijkomende middelen aan Defensie is in de huidige economische toestand ondenkbaar.

Pour l'avenir, la réduction accélérée de l'effectif de personnel offrira une marge supplémentaire et la rationalisation des infrastructures sera intensifiée.

In de toekomst zal de vermindering van dit personeelsbestand ruimte bieden en de rationalisering van de infrastructures zal worden geïntensifieerd. Ik kan trouwens melden dat de personeelsuitgaven voor 2008 nu al van 63% naar 59% waren gedaald. Op een bedrag van 1,8 miljard euro personeelsuitgaven is dat ongeveer 70 miljoen euro, bijna 3 miljard oude Belgische frank. Vertrekkend vanuit het bevroren maar geïnfleerde budget van 1992-1993 is dat ongeveer 3% van het budget van Defensie.

De vraag met betrekking tot de communicatie is steeds weerkerend. Die is noodzakelijk, maar er wordt voldoende gecommuniceerd naar alle belanghebbenden in al deze dossiers. Nogmaals, de politieke oriëntatienota blijft aangehouden. De uitvoering ervan zal in al haar aspecten plaatsvinden, voor wat de delen 2009 en 2010 betreft.

01.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw eerlijk antwoord. Zoals ik heb gezegd, vandaag oogsten wij wat paars acht jaar heeft gezaaid. Daar kunnen wij niet rond. Met pijn in het hart zal ik toch de nota 2015 definitief klasseren, hoewel zij heel mooi oogde. Wij moeten immers met een schone lei beginnen. Wij kunnen niet meer voortborduren op wat er in het verleden is verklaard. U mag, met mijn groeten, overbrengen aan

Les hypothèses du plan stratégique n'ont jamais été réalisées. L'enveloppe budgétaire de la Défense a été réduite plusieurs fois et dans une mesure importante. Mais des contrats ont été conclus sur la base d'hypothèses peu réalistes. Le département est dès lors confronté à une charge de paiements sur investissements considérable. Cette situation requerra de très gros efforts, principalement en 2009 et 2010; au cours de cette période, les paiements pour de nouveaux investissements seront minimaux. Mais cela ne devra pas empêcher l'exécution correcte et intégrale des tâches attribuées pour 2009.

Il est totalement impensable, dans la situation économique et financière actuelle, d'attribuer des moyens supplémentaires à la Défense.

De versnelde personeelsafbouw zal bijkomende ruimte bieden en de rationalisatie van de infrastructuur zal worden opgevoerd.

Les dépenses de personnel ont déjà diminué de 63 à 59 pour cent en 2008. Sur un montant de 1,8 milliard d'euros, cela représente environ 70 millions d'euros. Tous les intéressés sont suffisamment bien informés dans le cadre de ces dossiers. La note d'orientation politique sera intégralement mise en œuvre en 2009 et 2010.

01.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Nous récoltons aujourd'hui ce que le gouvernement violet a semé voici huit ans. Même si elle était bien conçue, je vais classer définitivement la note 2015. Nous

generaal Van Daele dat wij met iets nieuws bezig zijn en dat wij bepaalde dromen moeten opbergen, of tenminste tijdelijk.

U zegt dat u een aantal zaken zult rationaliseren. Ik hoop echter dat u niet te veel denkt aan verkopen, want dat is de laatste tijd redelijk actueel. Op lange termijn is het ook niet echt goed de meubels te verkopen. Wat men verkoopt is men immers kwijt. Dat is een volkswijsheid, maar dat geldt voor een stuk ook voor Defensie. Ik kan begrijpen dat u in de verleiding bent vlugger een aantal zaken af te stoten, waarvan u misschien ooit spijt krijgt.

Mijnheer de minister, u moet zich behoeden voor kortetermijndenken. Ik begrijp dat het water Defensie aan de lippen staat. Dat is misschien niet uw schuld, maar het is wel zo. Wij moeten dus echt opletten. Ik ben wel blij dat u toegeeft dat het probleem essentieel is. Ik neem er ook nota van dat u zegt dat het worst case scenario, met name 5.000 personen weg, zeker niet uw doelstelling is en nooit zal worden. Daarvan neem ik nota, want daaraan is heel wat nood binnen Defensie.

U weet dat er kwade reacties zijn geweest van bepaalde organisaties die daar helemaal niet om konden lachen. Dat is zeer begrijpelijk.

Ik zou ook een kleine boodschap willen meegeven voor generaal Van Daele. Mijnheer de minister, ik citeer u letterlijk: "Freedom of speech geldt ook voor militairen". Ik zou dan ook graag de verontschuldiging van de heer Van Daele horen.

01.07 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb eigenlijk geen antwoord op mijn vragen gekregen. U zegt bijvoorbeeld dat er geen bijkomende middelen komen voor Defensie, dat dit ondenkbaar is. Daar zijn we het allemaal over eens.

U zegt dat u de infrastructuur gaat rationaliseren. Wanneer gaan wij dat plan krijgen? Wij hebben dat al meermaals gevraagd. Er heerst echt ongerustheid. Ik ben vorige week nog op bezoek geweest in een aantal kazernes en ik heb vastgesteld dat er echt ongerustheid heerst. Ik zou dus willen vragen wanneer we uw concrete plannen voor de infrastructuur hier in deze commissie zullen kunnen bekijken.

U had het over de versnelde afbouw van het personeel. Ik heb u heel duidelijk gevraagd met welke uitstroom van militairen u tussen nu en 2015 rekening houdt. Is die voldoende om uw budget te dragen? U hebt een rekrutering van om en bij de 1.725 militairen per jaar. Wanneer we die rekrutering aanhouden, zullen we dan nog altijd een operationele krijgsmacht van 35.000 militairen hebben tegen 2015? Dit moet natuurlijk budgettair te dragen zijn, maar we moeten wel een operationele krijgsmacht hebben. Ik sluit mij aan bij wat de heer Sevenhans zegt, met name dat we ons moeten hoeden voor te snelle beslissingen om het budget in orde te houden. We komen daar straks op terug in verband met de verkoop van de F 16's.

We moeten de lange termijn heel goed plannen. Ik weet dat het ook uw bekommernis is dat we over een goed inzetbare krijgsmacht beschikken die alle taken die we internationaal op ons willen nemen kan uitvoeren. Met welke uitstroom van militairen houdt u rekening in uw budget? Is de rekrutering van 1.725 militairen voldoende? We hebben hier al gezegd dat een aantal van de gerekruteerden heel snel

devons tout recommencer à zéro. Nous devons mettre certains rêves de côté, en tout cas provisoirement.

Le ministre veut rationaliser certaines choses mais à la Défense aussi, ce que l'on vend est perdu. Peut-être le ministre est-il tenté de se défaire de certaines choses et qu'il le regrettera plus tard. Il doit se méfier des visions à courte vue.

Je me réjouis que le ministre admette qu'il y a un problème de fond et qu'en ce qui le concerne, le scénario du pire, à savoir cinq mille personnes en moins, ne se produira jamais.

J'ai entendu un tas de réactions courroucées. Il me plairait d'entendre le général Van Daele présenter des excuses.

01.07 Hilde Vautmans (Open Vld): Mes questions restent sans réponse. Quand disposerons-nous du plan d'infrastructure? Une certaine inquiétude est perceptible à cet égard dans les casernes. Combien de départs le ministre prévoit-il d'ici 2015? À l'heure actuelle, environ 1.725 militaires sont recrutés annuellement, dont certains abandonnent cependant rapidement. Il va de soi que nous devons prendre les coûts en considération, mais il n'en reste pas moins que nous devons disposer d'une armée opérationnelle. Je rejoins l'analyse de M. Sevenhans lorsqu'il affirme que nous devons nous garder de décisions trop hâtives sur le cadre budgétaire. Notre planification à long terme doit être optimale.

afhaakt. Ze blijven niet allemaal. Daar moet men toch rekening mee houden.

01.08 Dirk Vijnck (LDD): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. We zullen het budgettaire luik gewoonweg goed in het oog moeten houden.

01.08 Dirk Vijnck (LDD) : Nous devrons surveiller de près ce budget.

01.09 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. J'entends bien que vous souhaitez poursuivre la réalisation des objectifs de votre note d'orientation et de politique générale.

01.09 Brigitte Wiaux (cdH): U is dus wel degelijk van plan om de doelstellingen uit uw algemene beleidsnota verder na te streven.

01.10 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, ik wil nog kort repliceren.

01.11 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, voor alle duidelijkheid, ik dien geen motie in. Ik heb een antwoord gekregen.

01.11 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je ne dépose pas de motion, car j'ai obtenu une réponse.

01.12 Minister Pieter De Crem: Met betrekking tot het infrastructuurplan, ik kan zelf een infrastructuurplan opstellen, maar in het kader van de goede verhoudingen binnen de krijgsmacht wacht ik op het infrastructuurplan dat de stafdiensten aan het voorbereiden zijn. Dat zal er spoedig zijn. Zodra dat er is, zullen wij dat hier ter bespreking voorleggen.

01.12 Pieter De Crem, ministre: J'attends le plan d'infrastructure qui est en cours de préparation par les services de l'état-major. Dès qu'il sera prêt, nous l'examinerons ici. Mme Vautmans décèle un sentiment d'inquiétude lorsqu'elle visite les casernes, mais lorsque je m'y rends, je perçois une grande confiance et une assurance retrouvée en ce qui concerne les missions. Mme Vautmans va peut-être elle-même y répandre un sentiment d'inquiétude.

U ontwaart een ongerustheid als u de kazernes bezoekt. In de kazernes die ik bezoek, ontwaar ik een groot vertrouwen en een herwonnen zekerheid over opdrachten. Als u daar natuurlijk ongerustheid gaat rondstrooien, wil men met die ongerustheid u misschien een beetje ter wille zijn. In elk geval, de reacties die ik krijg getuigen van een groot vertrouwen omdat men opnieuw weet binnen welke krijtlijnen we spelen.

Le recrutement prévu sur une base annuelle se situe entre 1.200 et 1.300 unités. L'afflux naturel nous permet également de contrôler les départs. En ce qui concerne les départs contrôlés, il y a le régime de la suspension volontaire des prestations et la collaboration avec d'autres services publics.

Wat het aantal personeelsleden betreft, 1.725 is nooit een vooropgesteld cijfer geweest. Er werd een rekrutering vooropgesteld die gebaseerd is op 1.200 à 1.300 effectieven op jaarbasis. In 2008 zijn bijvoorbeeld 1.278 mensen bij de krijgsmacht aangekomen.

Dat maakt het mogelijk om via die natuurlijke instroom ook de uitstroom onder controle te houden, ondanks het feit dat de gecontroleerde uitstroom deel uitmaakt van de andere opties die wij nemen en de mogelijkheden die wij bieden om gecontroleerd uit te stromen. Ik denk daarbij aan de VOP-regeling, maar ook aan de samenwerking met andere departementen. Dat draagt ook bij tot het opnieuw in evenwicht brengen van de demografische structuur in de krijgsmacht.

01.13 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik vind het niet mooi dat de minister mij valselijk beschuldigt van het feit dat ik ongerustheid rondstrooi. Dat is helemaal niet het geval. Ik houd contact met de militairen om mijn werk in deze commissie naar behoren te kunnen vervullen.

01.13 Hilde Vautmans (Open Vld): Il n'est pas correct de la part du ministre de m'accuser de semer l'inquiétude, ce qui n'est nullement le cas. Toutefois, il va de soi que j'entretiens des contacts avec les militaires.

De **voorzitter:** U weet dat u daarmee moet opletten, mevrouw Vautmans.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Vraag nr. 9546 van de heer Stevenheydens is uitgesteld.

02 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Défense sur "le prêt de matériel par l'armée aux mouvements de jeunesse" (n° 9549)

02 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Landsverdediging over "het uitlenen van materiaal aan de jeugdbewegingen door het leger" (nr. 9549)

02.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le ministre, vu leur fonction importante en termes d'accueil et d'animation de l'enfance ainsi que de formation de citoyens responsables, actifs, critiques et solidaires, il est important que les pouvoirs publics soutiennent l'action des mouvements de jeunesse. On peut d'ailleurs se réjouir du principe de l'aide accordée par l'armée via le prêt de tentes pour les camps de vacances qu'ils organisent chaque été.

Monsieur le ministre, j'aurais voulu faire le point sur ce sujet, notamment pour ce qui concerne le bilan de l'été 2008, mais aussi quant à vos relations avec la Communauté française sur ce dossier et les perspectives pour l'avenir.

Pouvez-vous m'indiquer le nombre de tentes prêtées cet été par l'armée aux mouvements de jeunesse et l'évolution du nombre total de prêts par rapport aux années précédentes? Quels sont les contacts de l'armée avec la Communauté française sur le sujet? L'hypothèse de permettre aux services de prêt de matériel de la Communauté française de gérer les flux et les prêts de tentes de l'armée a-t-elle été étudiée? Pourra-t-elle être mise en application? Les prêts de l'année 2008 ont-ils été évalués avec les bénéficiaires? Quel est le résultat de cette évaluation? Quelles sont les lignes de force de l'armée par rapport au renouvellement de l'opération pour l'été 2009?

02.02 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, cher collègue, toutes les tentes disponibles ont été prêtées aux mouvements de jeunesse pendant les périodes de camp. Il s'agit d'environ 700 tentes. Le département met chaque année le même nombre de tentes à disposition, même si ce nombre varie légèrement en fonction de nos propres besoins et du retrait de matériel obsolète.

La Défense a organisé deux réunions avec les différents représentants des fédérations reconnues et les services de prêt des Communautés en vue de mettre au point une procédure rapide et surtout efficace. Il est apparu que les services de prêt des Communautés ne sont pas en mesure d'assurer la gestion temporelle des tentes que la Défense met à la disposition des mouvements de jeunesse.

Tout s'est déroulé pour le mieux. Aucun problème significatif n'a été signalé ni par les mouvements de jeunesse, ni par les unités militaires.

Finalement, pour la période de l'été 2009, nous travaillons avec les représentants des différentes fédérations reconnues à l'optimalisation

02.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen!): Hoeveel tenten heeft het leger de afgelopen zomer uitgeleend aan jeugdbewegingen? Hoe evolueert het aantal uitgeleende tenten? Heeft het leger hierover contact met de Franse Gemeenschap? Onderzoekt men de mogelijkheid om het beheer van die uitleningen in handen te geven van de uitleendienst van de Franse Gemeenschap? Zal dat gebeuren? Werd er samen met de jeugdbewegingen een evaluatie uitgevoerd van de uitleningen? Wat was het resultaat? Hoe wil het leger het uitlenen laten verlopen in de zomer van 2009?

02.02 **Minister Pieter De Crem**: Tijdens de kampperiodes werden de zowat zeventienhonderd beschikbare tenten allemaal uitgeleend aan jeugdbewegingen. Het aantal uitgeleende tenten wijzigt lichtjes van jaar tot jaar, afhankelijk van onze eigen behoeften en de hoeveelheid verouderd materiaal die wordt afgedankt.

Landverdediging heeft twee vergaderingen georganiseerd met de erkende federaties en de uitleendiensten van de Gemeenschappen, teneinde een snelle en efficiënte procedure uit te werken. Een procedure vastleggen ging makkelijk, maar het is gebleken dat de

du système de prêt afin que la répartition soit plus équitable et que les tentes de la Défense soient mieux utilisées, c'est-à-dire qu'il y ait un meilleur roulement entre les bénéficiaires.

La Défense continuera de toute manière à mettre ses tentes à disposition des mouvements de jeunesse.

uitleendiensten van de Gemeenschappen die taak niet op zich konden nemen.

We proberen het uitleensysteem te optimaliseren tegen de zomer van 2009 opdat het materiaal eerlijker verdeeld zou zijn en vlotter zou circuleren tussen de begunstigden. Het departement Landsverdediging blijft in elk geval zijn tenten ter beschikking stellen van de jeugdbewegingen.

02.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse et votre engagement quant à la poursuite de cette opération qui me semble positive tant pour le soutien aux mouvements de jeunesse que pour les relations de l'armée avec la société civile.

Un élément de votre réponse a cependant suscité mon étonnement. Ainsi, vous avez déclaré que les services de prêt de matériel des Communautés n'étaient pas en mesure d'assumer la rotation du matériel. Pourtant, ils le font déjà avec leur propre matériel. Bien entendu, cette réponse relève de la responsabilité des Communautés concernées. Cependant, selon moi, on pourrait tout à fait imaginer que l'armée mette ses tentes en dépôt pendant la période estivale auprès de ces services qui généreraient ledit matériel comme ils le font déjà pour leur propre matériel. Cela permettrait, en tout cas, une optimisation de l'opération qui pourrait s'avérer intéressante. Cela dit, des questions portant sur le sujet seront posées dans les divers parlements régionaux et en tout cas, au Parlement de la Communauté française qui est compétent pour ce qui concerne le sud du pays.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Défense sur "la promotion du système d'interrupteurs pour les balises lumineuses des éoliennes" (n° 9550)

03 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Landsverdediging over "de promotie van het schakelaarsysteem voor de lichtbakens op windmolens" (nr. 9550)

03.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le ministre, le balisage des obstacles pour l'aviation est un facteur de nuisances non négligeable dans de nombreux projets éoliens. En effet, si la sécurité est incontournable, l'opposition des riverains porte souvent sur la question esthétique que constitue le marquage des mâts et des pales au moyen de bandes rouges, qui est une demande systématique dans les zones d'exercice de la Défense.

Dans le contexte énergétique qui est le nôtre, il nous semble nécessaire de faciliter au maximum l'émergence de projets éoliens et donc de diminuer ce qui est ressenti comme une nuisance visuelle pouvant engendrer une opposition à ces projets.

Ainsi, la circulaire du 12 juin 2006 relative aux directives quant au balisage d'obstacles pour l'aviation dispose, en son chapitre 7, qu'un

03.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): De bebakening van de obstakels voor de luchtvaart is een niet te verwaarlozen hinderlijk element voor heel wat windmolenprojecten. De bezwaren van de omwonenden hebben immers vaak te maken met de kwestie van het markeren van de masten. De omzendbrief van 12 juni 2006 betreffende de lichtbakens op obstakels voor de luchtvaart, bepaalt dat men kan kiezen uit verschillende soorten signalisatie. Voorts kan men,

choix peut être opéré entre plusieurs types de signalisation dans certains cas, pour autant que la Direction générale Transport aérien (DGTA) soit informée du choix avant le placement de la signalisation. De plus, lorsque le balisage lumineux est choisi, un dispositif de commandes à distance de l'interrupteur doit être placé, ce qui permet à la Défense d'allumer ou d'éteindre ce balisage en fonction de l'activité dans la zone d'entraînement. Cette possibilité me semble intéressante pour limiter les nuisances visuelles.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire quelles initiatives vous avez prises pour informer les promoteurs des projets éoliens situés en catégorie C et promouvoir en amont – c'est-à-dire au moment de la conception du projet – cette possibilité de placer un interrupteur?

Ne pourrait-on se diriger vers une systématisation pure et simple de ce système de balisage géré par la Défense en fonction de ses besoins, via des interrupteurs à distance, dans les zones C?

À défaut d'interrupteur sur les éoliennes existantes, la Défense ne pourrait-elle pas signaler ces vols aux gestionnaires de parcs de certaines zones leur permettant d'éteindre ces signalisations, y compris la nuit pour toutes les éoliennes?

Les éoliennes existantes ne pourraient-elles pas être équipées de ces interrupteurs?

Combien d'éoliennes ne disposent-elles pas d'un interrupteur mais sont situées dans les zones qui le permettrait?

03.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, chaque promoteur de projet éolien qui a demandé un avis à la Défense reçoit une réponse officielle qui fait référence à la législation en vigueur et qui reprend en annexe une copie des directives concernant la signalisation diurne et nocturne pour des projets situés dans des zones de catégorie C. Il s'agit d'une circulaire datant du 12 juin 2006. Je pense que vous en disposez sinon je peux vous transmettre le document.

Dans la circulaire "Balisage d'obstacles", le demandeur-promoteur d'un projet éolien peut choisir la signalisation à sa meilleure convenance et informe la DGTA de son choix.

La gestion et l'exploitation des éoliennes sont des responsabilités uniques du propriétaire des éoliennes. La Défense pourrait effectivement signaler ses vols d'entraînement aux gestionnaires de parcs de certaines zones, ce qui permettrait aux gestionnaires d'éteindre et d'allumer le balisage.

La question demeure toutefois de savoir si les exploitants d'éoliennes désirent agir de la sorte. Par conséquent, l'installation de cet interrupteur à distance sur des éoliennes existantes est réalisable. Selon nos données, aucune éolienne ne dispose actuellement d'un interrupteur. Mais je prendrai les mesures nécessaires à cet effet.

eens de lichtbaken gekozen is, een afstandsbediening voor de schakelaar laten plaatsen, zodat Landsverdediging naargelang van haar activiteit in de zone de baken kan in- of uitschakelen.

Welke initiatieven heeft u genomen om die mogelijkheid voor het plaatsen van een schakelaar te promoten? Zou men het bakensysteem niet systematisch kunnen doorvoeren? Zo niet, kan Landsverdediging haar vluchten niet melden aan de beheerders van de windmolenparken? Kunnen de bestaande windmolens uitgerust worden met die schakelaars?

03.02 Minister Pieter De Crem: Elke promotor van een windmolenproject die een advies gevraagd heeft aan Landsverdediging, krijgt een officieel antwoord met verwijzing naar de van kracht zijnde wetgeving en een bijlage met de kopie van de richtlijnen betreffende signalisatie overdag en 's nachts. De promotor kan de signalisatie die hem het best past, kiezen en brengt er het Directoraat-generaal Luchtvaart van op de hoogte.

Defensie zou inderdaad in een aantal zones zijn trainingsvluchten kunnen melden aan de parkbeheerders, die dan hun lichtbakens zouden kunnen aan- en uitdoen. Vraag is of de beheerders van windmolens dat willen doen. Een afstandsschakelaar op de bestaande windmolens plaatsen, is mogelijk. Volgens onze gegevens heeft geen enkele windmolen een dergelijke

schakelaar. Ik zal echter de nodige maatregelen daartoe nemen.

03.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces précisions. Dans les provinces de Namur et de Luxembourg, de nombreux projets éoliens sont en discussion. Les exercices aériens de la Défense et les nuisances visuelles sont des obstacles réels.

J'entends qu'à chaque demande, vous transmettez la circulaire dont j'ai eu connaissance et sur base de laquelle j'ai rédigé ma question. J'entends aussi que cette possibilité qui me semble être la meilleure en termes de limitation des désagréments visuels est peu utilisée. La responsabilité en incombe autant aux promoteurs éoliens qu'à la Défense. Certes, je peux encourager la Défense à présenter cette mesure comme la mesure idéale. Nous pouvons également travailler sur les promoteurs afin qu'ils fassent effectivement valoir cette possibilité prévue dans la circulaire du 12 juin 2006. Mais il me semble que la Défense doit s'engager en la matière pour ne pas limiter le développement de l'éolien qui est une des sources d'énergie du futur dont nous aurons besoin.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Ik hoor dat die mogelijkheid -de beste naar mijn mening- weinig toegepast wordt. Ik vind dat Defensie op dat vlak verbintenissen moet aangaan om de ontwikkeling van windenergie niet te beperken.

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Landsverdediging over "de operaties van Belgische F-16 vliegtuigen boven Afghanistan" (nr. 9592)

- de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "acties van Belgische F-16's en correcte informatie over burgerslachtoffers na bombardementen in Afghanistan" (nr. 9668)

04 Questions jointes de

- M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense sur "les opérations des avions F-16 belges au-dessus de l'Afghanistan" (n° 9592)

- M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "les actions menées par des F-16 belges et les informations relatives aux victimes civiles des bombardements en Afghanistan" (n° 9668)

04.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag dateert van half december. Ik heb mij gebaseerd op een aantal persberichten.

Het eerste komt uit een Frans blad, Air & Cosmos, waarin wordt melding gemaakt van het feit dat de F-16's een tiental bommen zouden hebben gedropt en vijfmaal gebruik zouden hebben gemaakt van hun M-61-boordkannon.

In het dagblad La Dernière Heure van 11 december staat dat onze F-16's in totaal reeds 574 uren geplande en 50 uren zogenaamde quick reaction alerts hebben uitgevoerd. Eveneens op 11 december 2008 meldde La Dernière Heure dat de Belgische piloten bij meerdere gelegenheden hebben afgezien van het gebruik van hun wapens uit vrees voor collaterale schade.

Mijnheer de minister, kunt u die informatie bevestigen?

Kunt u die misschien wat actualiseren?

Kunt u enige commentaar en toelichting geven bij deze informatie?

04.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Selon le magazine français *Air & Cosmos*, les F-16 auraient largué des bombes et utilisé leur canon de bord M-61. Selon le quotidien *La dernière heure*, les F-16 auraient effectué 574 heures de missions planifiées et 50 heures de *Quick Reaction Alerts*. À plusieurs reprises également, les pilotes belges n'auraient pas utilisé leur armement par crainte de dommages collatéraux.

Le ministre peut-il confirmer toutes ces informations et fournir certaines précisions complémentaires à ce sujet?

04.02 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega's, Defensie analyseert natuurlijk met alle aandacht de onderzoeksverslagen van ISAF die betrekking hebben op de bombardementen die worden uitgevoerd in Afghanistan, inclusief incidenten waarbij burgerslachtoffers zouden zijn gevallen.

Normaal ontvangt ISAF evenwel geen informatie over de onderzoeksverslagen die worden uitgevoerd door de coalitiestrijdkrachten in het kader van Enduring Freedom. U weet dat dit twee gescheiden operaties zijn.

In verband met de activiteiten van onze F-16's boven Afghanistan kan ik, gelet op de wet van 11 december 1998 met betrekking tot de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, de door u aangehaalde gegevens bevestigen noch ontkennen in deze openbare commissievergadering.

Ik wil natuurlijk wel ingaan op deze berichten in het kader van de commissie belast met de opvolging van de buitenlandse zendingen, voor zover het vertrouwelijke karakter wordt gewaarborgd. Ik sta daarvoor dan volledig ter beschikking van het Parlement.

Ik zal trouwens een brief sturen aan de Senaatsvoorzitter omdat ik na de laatste commissie, van 27 december vorig jaar, heb vastgesteld dat het integraal verslag nagenoeg in de krant te lezen was.

04.03 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal uw antwoord bestuderen, vooral uw verwijzing naar de wet van 1998.

Ik zie niet in wat hier geheim aan moet zijn. Dit is normale informatie aangezien ze zelfs in buitenlandse kranten, zoals Air & Cosmos, en ook in La Dernière Heure, een binnenlandse krant, verschijnt. U zegt dat parlementsleden geen recht hebben op die informatie. Mijnheer de minister, ik zie niet in hoe dit iets te maken heeft met bescherming van onze eigen troepen, van onze eigen mensen. Dit is gewoon factuele informatie.

Ik zal uw antwoord dus voorleggen aan de diensten van de Kamer en laten onderzoeken of dit inderdaad informatie is die vertrouwelijk moet worden gehouden en dus moet worden onthouden aan alle leden van dit Parlement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04.04 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord over de orde van de werkzaamheden. De minister maakt een zeer juiste opmerking in verband met de commissie voor de opvolging van buitenlandse missies, die ergens in de lucht hangt. De minister verstopt zich een beetje, volgens mij terecht, zeker nu,

04.02 **Pieter De Crem**, ministre: Le département de la Défense analyse les rapports d'enquête de l'ISAF sur les bombardements en Afghanistan et les incidents ayant causé des victimes civiles. Toutefois, l'ISAF ne reçoit normalement pas d'informations concernant les rapports d'enquête des forces de la coalition dans le cadre de l'opération Enduring Freedom dans la mesure où il s'agit de deux opérations distinctes.

Eu égard à la loi du 11 décembre 1998, je ne puis ni confirmer ni infirmer au cours de cette réunion publique de commission les informations dont a fait état M. Van der Maelen. Je suis toutefois disposé à en parler en commission de suivi, dans la mesure où la confidentialité est garantie. Je compte d'ailleurs adresser une lettre au président du Sénat pour protester contre le fait qu'à l'issue de la dernière réunion de cette commission qui s'est tenue le 27 décembre 2008, le rapport de celle-ci a été publié quasi intégralement dans la presse.

04.03 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Le ministre invoque la loi de 1998 pour refuser d'informer le Parlement. Je vais étudier de plus près cet aspect. Pourquoi un parlementaire ne pourrait-il pas disposer d'informations qui sont même publiées dans la presse étrangère? Je demanderai d'ailleurs aux services de la Chambre de vérifier s'il s'agit réellement d'informations qui ne peuvent nous être communiquées.

04.04 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Les questions relatives aux missions à l'étranger qui sont posées dans cette commission demeurent systématiquement

achter het feit dat die commissie niet van de grond geraakt. Daardoor blijven hier constant vragen op de agenda komen. Zouden wij met deze commissie niets kunnen doen om daarvoor een oplossing te zoeken? Desnoods doen we het in eigen Huis. Ik heb begrepen dat het momenteel totaal niet meer werkt. Ik heb een andere visie omtrent de vragen van de heer Van der Maelen, maar hij mag zijn vragen stellen. De vaststelling klopt wel dat die commissie vierkant draait en wordt misbruikt. Ik heb ook het verslag in de krant gelezen.

sans réponse sous prétexte qu'il existerait une commission de suivi ad hoc. Le président de la commission ne pourrait-il pas veiller à ce que cette commission mixte de suivi fonctionne réellement?

Kunt u opnieuw een initiatief nemen om iets te doen aan die commissie?

De **voorzitter**: Wat die commissie betreft, zijn er twee problemen. We kunnen nog eens, voor de zoveelste keer, een brief sturen naar de Kamervoorzitter dat de commissie op deze manier inderdaad niet werkt. Ik stel voor, mijnheer Peetermans, dat u dat nog eens doet. Ten tweede moeten we ons ook afvragen of de samenstelling van de commissie en de manier waarop daarover afspraken zijn gemaakt, wel de goede is. Ik heb zeker geen probleem om daarover hier een debat te voeren.

Het zijn natuurlijk twee aparte elementen. Het eerste element vormt geen probleem. Wij zullen opnieuw een brief naar de Kamer sturen om te zeggen dat het zo niet werkt. Eigenlijk is er een voorstel van de meerderheid van de Kamerleden, zeker in onze commissie en ik neem aan ook in de voltallige Kamer, om er een aparte Kamercommissie van te maken en geen gemengde, zoals nu. Trouwens, te pas en te onpas worden er uitnodigingen verstuurd. De dag voor Kerstmis kwam er ineens een uitnodiging dat er de dag na Kerstmis een vergadering zou zijn. Dat is een heel duidelijke zaak.

Ten tweede, misschien moeten we op de agenda plaatsen hoe we buitenlandse missies kunnen opvolgen. Misschien moeten we eens kijken hoe dat in het buitenland gebeurt, wat wij doen en wat er in andere landen gebeurt. Uiteraard denk ik dat niemand de bedoeling heeft om mensen die op het terrein actief zijn, ook maar enigszins in gevaar te brengen, door informatie te lekken die niet mag worden gelekt. Het is echt de wereld op zijn kop, als men het 's anderendaags in de krant moet lezen of soms al de dag ervoor. Soms moet men naar Afghanistan gaan om daar het nieuws te vernemen dat men in principe de week ervoor in de commissie had moeten vernemen, zoals in ons geval is gebeurd.

04.05 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, kunt u in de brief die u zult sturen, ook melding maken van het feit dat de minister hier net in zijn antwoord heeft gezegd dat hij op basis van een wet van 1998 bepaalde informatie niet aan de commissie voor de Landsverdediging kan geven? Het ander probleem, waarop de collega van het Vlaams Belang wijst, is dat de minister zich nu verschuilt achter een commissie die niet functioneert, om geen informatie te moeten geven aan deze commissie voor de Landsverdediging.

De **voorzitter**: Kan dat het standpunt van de commissie zijn? Wij schrijven een brief naar de Kamervoorzitter, waarin wij vaststellen dat de commissie op dit ogenblik niet werkt en wij vragende partij zijn om er een Kamercommissie van te maken. Ten tweede vragen we, refererend aan de wettelijke onmogelijkheid die de minister nu inroept, te onderzoeken hoe we wel als Parlement zouden kunnen worden

Le **président**: Il conviendrait peut-être d'écrire au président de la Chambre pour lui demander de créer une commission de suivi distincte à la Chambre. Nous pourrions inscrire ce point à l'ordre

geïnformeerd over dit soort van buitenlandse operaties, zonder dat we uiteraard de mensen ter plaatse in gevaar brengen.

du jour, examiner comment nous pourrions assurer le suivi des missions à l'étranger et essayer de voir comment un tel suivi est organisé dans les autres pays. Il n'est évidemment pas normal que la presse soit mieux informée que le Parlement. Nous devrions nous pencher sur la question de savoir comment être informés sans mettre en danger nos soldats.

04.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Er moet ook een afbakening gebeuren. Wat gaat naar de bijzondere commissie en wat gaat naar de commissie voor de Landsverdediging?

04.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Il s'agit en outre d'établir une distinction stricte entre les informations destinées à la commission de suivi et celles destinées à la commission de la Défense nationale.

De **voorzitter**: Daarmee ga ik ook akkoord. Kan dat de goedkeuring van iedereen wegdragen? (*Instemming*)

Alsdan gaan we over tot het volgende punt op de agenda.

05 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de vakantiebrochures van de CDSCA" (nr. 9607)

05 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les brochures de vacances de l'OCASC" (n° 9607)

05.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik stel deze vraag met het oog op mijn vakantieplanning. Nee, dat is een grapje.

05.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): M. Devolder, de l'OCASC, a écrit une lettre dans laquelle il signale qu'un problème se pose avec les brochures de l'OCASC au niveau du tribunal de commerce. Quel est la nature exacte de ce problème?

Eigenlijk is dit onderwerp een schriftelijke vraag waard. Ik had ze ingediend in december maar toen is de regering eventjes gaan liggen. Deze vraag is toen op de agenda blijven staan en ik heb ze niet ingetrokken omdat ik het antwoord graag wil weten.

Ik kan de vraag vrij kort stellen. Er is een rondschrĳven geweest van de heer Devolder van CDSCA om te zeggen: wij hebben een probleem met de rechtbank van koophandel over onze brochures. Dat rondschrĳven trok mijn aandacht. Ik zou – louter informatief – willen weten wat precies het probleem is en hoe dat probleem ontstaan is. Heeft het consequenties? Meer is het niet. Dank u.

05.02 Minister Pieter De Crem: Voorzitter, waarde collega's, de rechtbank van koophandel te Brussel heeft CDSCA een verbod opgelegd, onder verbeurde van dwangsommen, het volgende nog te doen.

05.02 Pieter De Crem, ministre: Le tribunal de commerce de Bruxelles a interdit à l'OCASC de faire de la publicité mentionnant des réductions de prix permanentes, des avantages liés à l'âge ainsi que toute une série d'autres clauses spécifiques. La VVR (Vereniging van de Vlaamse Reisbureaus – fédération flamande des agences de voyage) a intenté une action contre l'OCASC qui a interjeté appel

Ten eerste, "publiciteit te maken van de melding permanente korting of permanente kortingen." Ten tweede, "dossierkosten, schoonmaakkosten en waarborgen apart aan te rekenen." Ten derde, "begunstigden op basis van de leeftijd voordelen voor 55-plussers te discrimineren. Ten vierde, "een gezamenlijk aanbod 7 dagen voor de prijs van 3 aan te bieden en verblijftaksen en eventuele brandstofvoelagen zonder aanduiding van een referentiedatum te vermelden."

Het verzoek werd door de vzw Vereniging van de Vlaamse Reisbureaus (VVR) ingediend. CDSCA heeft beroep aangetekend tegen het vonnis en heeft overeenkomstige maatregelen getroffen om verdere implicaties te vermijden in verband met toekomstige publicaties.

contre le jugement et pris des mesures afin d'éviter ce genre d'implications à l'avenir. Dans l'état actuel des choses, il n'y a aucune autre conséquence pour les ayants droit de l'OCASC.

In de huidige stand van zaken zijn er geen verdere consequenties voor de gerechtigden van CDSCA.

05.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Dank u.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van

- de heer **Luc Sevenhans** aan de minister van Landsverdediging over "het parade-uniform" (nr. 9608)
- de heer **Patrick De Grootte** aan de minister van Landsverdediging over "het parade-uniform" (nr. 9789)

06 Questions jointes de

- **M. Luc Sevenhans** au ministre de la Défense sur "l'uniforme de parade" (n° 9608)
- **M. Patrick De Grootte** au ministre de la Défense sur "l'uniforme de parade" (n° 9789)

06.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, er is een ancien onder ons. Ik verwelkom graag de heer De Grootte, die het desbetreffende dossier indertijd ook ter harte heeft genomen.

06.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Voici quelques années, le ministre de la Défense précédent avait lancé l'idée de créer une garde d'honneur qui serait revêtue d'un uniforme de parade spécial.

Collega's, ik fris even uw geheugen op. Enkele jaren geleden vonden hier enkele heroïsche debatten plaats over de idee om een soort van garde d'honneur op te richten. Sommige brutale parlementsleden uit die periode spraken zelfs over een garde d'horreur, maar dat waren mijn woorden niet. Zij verwezen zelfs naar Louis de Funès.

De heer De Grootte had zelfs voorgesteld om het uniform cadeau te doen aan het Koninklijk Paleis, maar ik vermoed dat hij daar slechte bedoelingen mee had.

06.02 Patrick De Grootte (N-VA): Ik heb nooit slechte bedoelingen.

06.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Sindsdien was het stil in het dossier. Mijn vraag is dan ook louter informatief van aard. Hoe is het met dat dossier afgelopen, mijnheer de minister?

06.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ces uniformes ont-ils été livrés et payés? Dans l'affirmative, ne serait-il pas envisageable de donner une nouvelle affectation à ces uniformes inutilisés, par exemple dans le cadre de l'aide accordée à d'autres nations?

Ik denk dat het uniformen van een zeer goede kwaliteit zijn. Ik zou daarvoor toch een bestemming willen zoeken, mochten ze zijn geleverd. Het gerucht gaat dat ze zouden zijn geleverd. Ik werk niet graag met geruchten, maar u gaat het dossier waarschijnlijk dadelijk nog eens voor ons uit de doeken, of moet ik zeggen uit de kleren, doen.

Mijnheer de minister, is het dossier afgerond? Werd er betaald? Werden de uniformen geleverd?

Ik vraag uiteraard niet of ze worden gebruikt, want daarop kan ik direct een antwoord geven. Dat was ook niet de bedoeling van mijn vraag. Kunnen wij daar misschien een bestemming aan geven? Kunnen wij ze bijvoorbeeld in het kader van hulp aan andere naties cadeau doen? Ik neem aan dat er vraag naar zou kunnen zijn. Voor

mij kunnen ze ook gratis weg.

Ik vind het spijtig dat wij iets laten liggen dat een waarde vertegenwoordigt. Het zou ook goed zijn om het dossier af te sluiten, om te vermijden dat het als een soort van vliegende Hollander regelmatig komt voorbijvaren.

06.04 Patrick De Groot (N-VA): Mijnheer de minister, toen ik de vraag van de heer Sevenhans zag verschijnen, moest ik even denken aan de commissie van 1 februari 2006. Dat was inderdaad niet alleen een verhit debat. Ik denk dat wij ook aan creatief denken hebben gedaan. Wij hebben alleszins allerlei benamingen gezocht voor het toenmalige parade-uniform. U was toen ook een van de creatievelingen, mijnheer de minister.

Het ging heel ver. Het ging over de verkiezing van prins carnaval en over uw verkleedkoffer. Ik stel vast dat de heer Flahaut er niet is, maar hij zal zich dat waarschijnlijk ook nog herinneren. De Standaard blokletterde toen: "De operette overleeft alle modes".

Een andere collega zei dat carnaval dit jaar erg vroeg viel. Toen werd ook gesteld dat over smaken en kleuren niet te redetwisten valt. Er werd ook de link naar Kuifje en de Picaro's gelegd. Er werd naar de Gilles van Binche verwezen. Er werd zelfs voorgesteld om het uniform in kwestie tot werelderfgoed te maken.

Ik weet niet of mijn vraag zoveel tijd waard is. Wat is echter de uiteindelijke kostprijs van dat fameuze parade-uniform, naar het eigen ontwerp van oud-minister Flahaut, geweest?

Wat is er uiteindelijk van het hele project geworden? U moet mij excuseren. Ik ben anderhalf jaar uit het Parlement weggeweest. Ik heb het dossier niet meer gevolgd. Ik ben, eerlijk gezegd, op straat ook niemand tegengekomen.

06.05 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, ik haak in op wat de heer De Groot vroeg. Hij vroeg namelijk of het wel nuttig was om zoveel tijd aan een vraag over een dergelijk onderwerp te besteden. Mijn antwoord zal dan ook kort zijn.

Er werden in december 2006 en in januari 2007 vijftig parade-uniformen aan de groep Militaire Politie geleverd.

Het totale budget voor het voornoemde, mooie project bedroeg 135.153,73 euro, btw inclusief. Dat is zegge en schrijve 5,5 miljoen oude Belgisch frank.

De uniformen in kwestie worden ten gevolge van een beslissing van de dienst Protocol niet gedragen. De beslissing werd onder de vorige minister van Defensie genomen. Er is dus een verbod op dracht uitgevaardigd.

06.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, het is spijtig van de centen.

Wij moeten toch consequent zijn. Ik respecteer de beslissing. Ik heb zeker geen kritiek of commentaar op de beslissing. Kunnen wij de uniformen echter eventueel niet op de tweedehandsmarkt slijten? Wij

06.04 Patrick De Groot (N-VA): Ce sujet a été au centre d'un débat très animé dans cette commission le 1er février 2006. Les commissaires ont alors beaucoup parlé de carnaval, de la malle de déguisements du ministre Flahaut, de Tintin et des Gilles de Binche. Combien ces uniformes de parade ont-ils finalement coûté?

06.05 Pieter De Crem, ministre: En décembre 2006 et janvier 2007, cinquante uniformes de parade ont été fournis à la police militaire. Leur prix était de 135.153,73 euros, TVA incluse. Or ces uniformes ne sont pas utilisés. Il est même interdit de les porter.

06.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ne pourrions-nous pas les brader au marché aux puces ou tout simplement les donner? Ils ne font qu'encombrer les armoires.

kunnen ze misschien ook gratis bij de aankoop van een paar F-16's geven. Ik zeg maar wat. Dan zijn ze ten minste weg.

Ik weet uiteraard waar de bewuste uniformen liggen. Ze hangen zomaar wat in de weg. Dat is ook niet echt bevorderlijk voor het humeur. Ze hangen er goed. Gelet op hun kwaliteit, zullen ze er nog heel erg lang hangen. U doet ze dan ook beter ineens van de hand.

06.07 Patrick De Groot (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw heel korte maar niettemin heel duidelijke antwoord.

Ik meen mij uit een van de vroegere antwoorden van de vorige minister, toen het over de kostprijs ging, te herinneren dat de uniformen zeker geen vijf miljoen Belgische frank zouden kosten. Ik merk nu dat voornoemd bedrag is overschreden.

Ik sluit mij aan bij de stelling van de heer Sevenhans. Het verbod op dracht is de max. Dat heb ik nog nooit gehoord.

Ik stel voor dat de uniformen op het internet worden geplaatst of naar een verkleedkoffer verdwijnen. Sommige scholen spelen vaak toneel.

Het dossier kan gewoon verticaal worden geklasseerd bij de vele betwiste projecten uit de vorige legislatuur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de opdracht van het Belgisch leger in Tsjaad" (nr. 9609)

07 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "la mission de l'armée belge au Tchad" (n° 9609)

07.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, deze vraag dateert van de maand december en was toen actueel. Ik weet niet of er momenteel op het terrein veel is veranderd. Het gaat om de inzet van onze troepen in Tsjaad. Zoals u uiteraard weet, collega's, neemt Defensie momenteel deel aan een EU-missie in Tsjaad. Deze operatie werd vooral op initiatief van Frankrijk uitgevoerd. De bedoeling was zuiver humanitair. Met andere woorden, men wou de vluchtelingen helpen in de streek van Darfour. Daarvoor heb ik uiteraard het volste respect.

Ik heb echter begrepen dat er enige onvrede zou ontstaan zijn in de maand december. Ik heb daar naderhand geen informatie meer over gekregen. Onze militaire voelden zich een beetje misbruikt in dit ganse verhaal. Men was niet gelukkig met de manier waarop men werd ingezet en gebruikt. Het woord misbruikt wil ik niet in de mond nemen maar men voelde zich op het terrein toch wat ontgoocheld. Men had het idee dat men wellicht beter had kunnen presteren, nuttiger werk had kunnen leveren en dat de afspraken in het begin op een andere manier hadden moeten worden gemaakt.

Mijnheer de minister, ik zou graag uw visie op die problematiek kennen.

07.02 Minister Pieter De Crem: Collega Sevenhans, ik zal het eerst even hebben over de militaire taken van EUFOR, het mandaat

06.07 Patrick De Groot (N-VA): Le ministre précédent avait déclaré explicitement que ces uniformes coûteraient moins de 5 millions de francs et aujourd'hui, on ne peut même pas les porter ! Et il ne s'agit là qu'un des nombreux projets contestés de la législature précédente.

07.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Les forces armées belges continuent à participer à la mission EUFOR au Tchad. Il s'agit d'une initiative de la France qui a pour but de protéger les réfugiés du Darfour dans cette région. Il semblerait qu'un malaise règne parmi les soldats belges parce qu'ils sont surtout engagés dans la lutte contre des rebelles tchadiens qui combattent le gouvernement à N'Djamena. Ils se sentent donc quelque peu abusés.

Le ministre est-il au courant de ce malaise?

07.02 Pieter De Crem, ministre: La mission EUFOR a un caractère

waaronder wij daar deelnemen aan de operatie. Die zijn vastgelegd in de VN-resolutie 1778 en omvatten zeven punten.

Ten eerste, het bijdragen tot de beveiliging van de MINURCAD-operatie die u kent.

Ten tweede, het bijdragen tot het creëren van een veiligheidsklimaat in de operatiezone om de aanvoer van humanitaire hulp te vergemakkelijken.

Ten derde, het bijdragen tot het creëren van de nodige voorwaarden voor een vrijwillige terugkeer van de intern verplaatste personen, voornamelijk in de regio van Dar Sila.

Ten vierde, het bijdragen tot het creëren van de voorwaarden voor het opstarten van een langetermijninspanning voor de reconstructie en de ontwikkeling die noodzakelijk zijn voor de terugkeer van de hiervoor aangehaalde personen.

Ten vijfde, het bijdragen tot de bescherming van burgers in gevaar, in het bijzonder vluchtelingen en verplaatste personen.

Ten zesde, in de Centraal-Afrikaanse Republiek de ontrading van de verplaatsing van gewapende groepen, in het bijzonder de transit van Soedan naar Tsjaad via de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Ten zevende, het voeren van militaire informatieactiviteiten in steun van de informatiestrategie van de Europese Unie.

Deze zeven taken sluiten dus a priori de tussenkomst van EUFOR in het eigenlijke conflict uit.

Wat nu wel is gebeurd – dat hebben we bij een andere gelegenheid ook al kunnen zeggen – is dat de deelname van de Belgische Defensie aan EUFOR in de eerste plaats was gespecificeerd was het opbouwen van het kampement met het materieel en het personeel dat aanwezig is in de Field Accomodation Unit in Beauvechain. Dit was eigenlijk een principebeslissing van de regering Verhofstadt II. Op mijn voorstel zijn special forces meegestuurd voor de bescherming van onze mensen die overgingen tot de opbouw van het kamp.

Rekening houdend met het voortreffelijke werk dat de mensen van de Field Accomodation Unit uit Beauvechain hebben gedaan, lag de grote last van deze operatie bij onze special forces. Dat is de bittere paradox van deze operatie. Zij hebben opdrachten uitgevoerd die niet door andere deelnemende landen werden onderbouwd, heel in het bijzonder het verzamelen, triëren en doorgeven van inlichtingen.

Binnenkort – dat is eigenlijk imminent – zal ook vanuit de Verenigde Naties informatie worden doorgestuurd met betrekking tot het al dan niet voortzetten van de EUFOR-operatie. Dat zal wellicht onder een ander gesternte gebeuren. Deze operatie zal, met andere woorden, wellicht rond 15 maart overgaan in een operatie die volledig door de Verenigde Naties zou kunnen worden verzorgd.

U merkt in uw vraag op dat het Belgische leger zich zou misbruikt voelen. Ik meen dat vooral het oorspronkelijke kader, onder hetwelk

humanitaire, conformément à la résolution 1778 des Nations unies. L'objectif n'est par conséquent nullement que les troupes soient engagées dans le cadre d'opérations militaires contre les rebelles tchadiens. Le gouvernement Verhofstadt II a envoyé la Field Accomodation Unit de Bevekom sur place pour y installer un campement. Pour les protéger, j'ai proposé que des forces spéciales accompagnent ces militaires. Ces forces spéciales ont néanmoins dû assumer des missions qui n'étaient pas soutenues par d'autres pays participants, en particulier la collecte et la transmission de toutes sortes d'informations.

La mission travaillera peut-être sous la protection des Nations unies à partir du 15 mars 2009.

Selon M. Sevenhans, il est question d'un sentiment d'abus. Le cadre de fonctionnement initial n'a en réalité jamais été réalisé. Je me suis toujours montré plutôt réticent en ce qui concerne cette mission. Je soumettrai prochainement une évaluation au Conseil des ministres.

men zou functioneren, niet volledig is gerealiseerd. Vandaar heb ik altijd een terughoudendheid aan de dag gelegd met betrekking tot de deelname aan deze operatie. Ik zal aan de ministerraad een evaluatie voorstellen en daaraan het nodige besluit koppelen.

07.03 **Luc Sevenhans** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Patrick De Grootte aan de minister van Landsverdediging over "de niet-benoeming van de CHOD" (nr. 9640)
- de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de verlenging van het mandaat van generaal Van Daele als CHOD" (nr. 9652)
- de heer Jean-Luc Crucke aan de minister van Landsverdediging over "de nieuwe CHOD" (nr. 9685)
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de aanstelling van de nieuwe Chief of Defense" (nr. 9847)

08 **Questions jointes de**

- M. Patrick De Grootte au ministre de la Défense sur "la non-nomination du CHOD" (n° 9640)
- M. David Geerts au ministre de la Défense sur "le prolongement du mandat de CHOD du général Van Daele" (n° 9652)
- M. Jean-Luc Crucke au ministre de la Défense sur "le nouveau CHOD" (n° 9685)
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la désignation du nouveau Chef de la Défense" (n° 9847)

08.01 **Patrick De Grootte** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, reeds geruime tijd is het wachten op een benoeming in een reeks topfuncties. Dat is niet alleen het geval voor Defensie, maar ook voor Financiën, het Comité P, de Kanselarij, enzovoort. Ik zal mij hier uiteraard beperken tot Defensie.

Er is blijkbaar een blokkering ontstaan wat de benoeming van de nieuwe Chef Defensie betreft. Er werd zelfs geopperd om het mandaat van de huidige Chef Defensie te verlengen.

Mijnheer de minister, u verzekerde ons nochtans dat er vóór Nieuwjaar een opvolger zou zijn. Ik citeer u uit de commissie voor de Landsverdediging: "Ik bevestig u eens te meer dat het mandaat van generaal Van Daele op 31 december 2008 eindigt. Gezien de Chef Defensie de chef van het algemeen commando van Defensie is, zal deze functie worden ingevuld." Ook in de Knack van 9 december staat: "Wat de nieuwe Chef Defensie betreft, hoeft u zich geen zorgen te maken. Die wordt nog voor eind dit jaar aangesteld. Het enige wat ik daarover nu al kan zeggen, is dat het iemand van de Landmacht zal worden".

Het mandaat van de 64-jarige generaal werd twee jaar geleden al eens verlengd. De meerderheid slaagde er echter niet in om het eens te worden over een opvolger. Eind vorig jaar zelfs maakte de legerchef nog een afscheidstournee waarbij hij de troepen in Afghanistan, Libanon, Tsjaad en Kosovo bezocht.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen. Wie zijn de kandidaten voor de post van CHOD? Wat is eigenlijk het probleem om een van hen te benoemen? Kunt u verklaren waarom het zo lang duurt vooraleer een nieuwe Chef Defensie wordt aangeduid? Wat is

08.01 **Patrick De Grootte** (N-VA): Aucun Chief of Defense (CHOD) n'a encore été nommé, bien que le ministre ait affirmé au sein de cette commission comme dans la presse que la nomination interviendrait certainement avant fin 2008. L'actuel CHOD, dont le mandat a déjà été prolongé une fois, a même déjà effectué une tournée d'adieu auprès de nos troupes à l'étranger fin de l'année dernière.

Pourquoi cette nomination se fait-elle tant attendre?

de timing voor de benoeming van de nieuwe chef?

08.02 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een zoveelste aflevering in het feuilleton. Ik weet niet onder welke noemer we het moeten klasseren, fictie of "Het leven zoals het is" of een soapserie.

08.03 Minister Pieter De Crem: (...)

08.04 David Geerts (sp.a): U amuseert zich? Dan is het een komische serie. Voor de parlementsleden blijft het amusant om uw antwoorden af te wachten, hoewel de interpretatie ervan moeilijk is omdat ze steeds heel kort zijn.

U hebt herhaaldelijk gezegd dat er vóór 31 december 2008 een nieuwe CHOD zou zijn. We hebben allemaal kunnen vaststellen dat er geen akkoord was binnen de regering en dat er met de eerste ministerraad van eerste minister Van Rompuy een tijdelijke verlenging is gekomen.

U hebt tijdens de vorige legislatuur behoorlijk wat kritiek geuit op de werkwijze van de CHOD. Toen u minister werd, hebt u steeds gezegd dat u een nieuwe CHOD wou.

Toen u tot de oppositie behoorde, hebt u nog eens een keer zeer sarcastisch gezegd: "Never change a winning team". U haalde toch altijd aan naar iemand anders uit te kijken, vandaar mijn vragen.

Mijnheer de minister, wat is nu eigenlijk de interpretatie van de tijdelijkheid van de functie? Want tijdelijkheid is, collega's, een vrij vaag begrip dat voor de ene al wat rekbaarder is dan voor de andere.

Ten tweede, wat is nu de procedure om effectief een CHOD aan te stellen? Excuseer, ik heb u niet verstaan, mijnheer de minister.

08.05 Minister Pieter De Crem: Bert Anciaux (...)

08.06 David Geerts (sp.a): Anciaux, ik weet niet of dat alleen iets met tijdelijkheid is. Ik denk dat het tijdelijk verblijf is, wat een andere discussie is.

De **voorzitter:** (...) misschien een oplossing vinden. Oei, ik viel uit mijn rol.

08.07 Jean-Luc Crucke (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, comme M. Geerts, j'ai eu l'occasion de vous interpeller à plusieurs reprises sur ce sujet. Je pensais que votre dernière réponse était la bonne, à savoir que vous vous étiez engagé à ne pas prolonger une deuxième fois le mandat du CHOD. Mais je suis tombé sur votre communiqué suite à la décision prise par le gouvernement de le maintenir temporairement en place.

Mes questions proviennent de votre écrit: "...jusqu'au moment où le gouvernement, sur proposition du ministre de la Défense, approuvera la désignation d'un nouveau chef de la Défense".

Premièrement, quelles sont ces propositions préalables faites par le ministre de la Défense?

08.04 David Geerts (sp.a): Lors de son premier Conseil des ministres le 30 décembre, le nouveau gouvernement a temporairement prolongé le mandat de l'actuel CHOD, le général Van Daele. Le gouvernement ne s'accorde manifestement pas sur la succession. Durant ses années d'opposition, M. De Crem a plus d'une fois critiqué le général Van Daele.

Comment le ministre interprète-t-il la notion "temporairement" en ce qui concerne la prolongation du mandat? Quand le nouveau CHOD sera-t-il nommé?

08.07 Jean-Luc Crucke (MR): Ik dacht dat u toegezegd had het mandaat van de CHOD niet nog eens te verlengen, maar toen vernam ik dat u hem tijdelijk wil laten aanblijven. In de persmededeling hierover stond de volgende zin: "... tot het ogenblik waarop de regering, op voorstel van de Minister van Defensie Pieter De Crem, de aanduiding van een nieuwe CHOD (Chief of Defence) zal goedkeuren". Welke voorstellen had de minister van Landsverdediging al eerder

Deuxièmement, n'auraient-elles donc pas recueilli le consensus?

Troisièmement, qui s'est opposé? Si des personnes au balcon ne veulent pas prendre leurs responsabilités, nous devons le savoir; je n'ai aucun problème à dire qu'il ne s'agit pas du MR.

Enfin, dans notre pays, le provisoire est généralement éternel! Dans ce cas, le provisoire répond-il à un timing strict, appelé à être éventuellement respecté? Je n'ose plus utiliser le mot "certainement".

08.08 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat er al heel wat is gezegd.

Het is eigenlijk een goede zaak dat men tijdens de regeringscrisis niet is overgegaan tot het aanduiden van een nieuwe CHOD maar dat men het mandaat van de huidige heeft verlengd. In zo'n periode en bij gebrek aan consensus is het aangewezen het mandaat van de huidige CHOD te verlengen, aangezien hij ervaring heeft. Wij hebben toch 1.300 militairen in het buitenland en dat is niet zonder gevaar.

Ik begrijp de beslissing van de minister en ik steun ze ook. Er komen uiteraard onvermijdelijk vragen naar boven. Voor hoelang wordt zijn mandaat verlengd? Ik heb begrepen dat volgens de wetgeving het mandaat automatisch wordt verlengd voor een jaar. Ik weet niet of dat ook in deze het geval is en of daaromtrent andere afspraken zijn gemaakt.

Een tweede punt dat voor ons heel belangrijk is – en verschillende collega's hebben de vraag gesteld – is te weten wie dit blokkeert. Ik heb heel veel in de kranten gelezen, ook over mijn partij en wie wij al dan niet zouden steunen. Het is altijd waanzinnig interessant om dat te lezen want zo leer ik nog iets bij over mijn eigen partij. Voor Open Vld is het belangrijk dat de beste man – vrouwelijke kandidaten zijn er helaas nog niet op dat niveau – wordt aangeduid en benoemd.

De komende jaren staat de krijgsmacht met de operaties voor heel grote uitdagingen. De CHOD moet volgens mij iemand zijn die heel wat ervaring heeft in operaties. Dat is een belangrijk kenmerk. Wij hebben heel veel mannen en vrouwen in het buitenland. Dat is voor mij een punt dat heel erg belangrijk is. Het moet ook iemand zijn met internationaal gevoel. Ik zal niet zeggen aan wie wij denken. Men moet echter kijken naar de kwaliteiten van de persoon en er geen andere beschouwingen bij betrekken. Ik hoop, mijnheer de minister, dat u de beste man zult benoemen.

Ik heb een aantal heel concrete vragen.

Ten eerste, voor wanneer voorziet u dat? Voor hoelang is generaal Van Daele aangeduid? Ik dacht dat het voor een jaar was, maar misschien vergis ik mij.

Ten tweede, het mandaat van generaal Pedro Buyse komt normaal gezien dit jaar ten einde. Wordt in een vervanging voorzien? Kent u al een naam die wij mogen vernemen?

08.09 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, le Conseil des ministres a prolongé le mandat du général

ingediend? Blijkbaar kon daarover geen overeenstemming worden bereikt. Wie was niet akkoord? Sommige personen willen hun verantwoordelijkheid niet opnemen, maar dat kan niet gezegd worden van de MR! Werd er vastgelegd hoe lang die tijdelijke situatie zal duren en zal men zich daaraan houden?

08.08 Hilde Vautmans (Open Vld): On ne peut que se féliciter qu'aucun nouveau CHOD n'ait été désigné durant la crise politique de décembre 2008 et que le mandat en cours ait été provisoirement prolongé. Il ne sert à rien, en effet, de désigner une personne à la hâte. L'Open Vld demande seulement que le nouveau CHOD soit choisi pour ses qualités intrinsèques. Le nouveau titulaire de la fonction devra de préférence posséder une solide expérience des missions à l'étranger et faire preuve d'une grande ouverture d'esprit concernant la situation internationale.

Jusqu'à quelle date le mandat de l'actuel CHOD a-t-il été prolongé? Qu'advient-il de l'actuel Assistant CHOD?

08.09 Minister Pieter De Crem: De ministerraad heeft het mandaat

August Van Daele pour l'emploi de chef de la Défense à partir du 1er janvier 2009. Le général Van Daele mettra son mandat à la disposition du gouvernement au moment de la désignation d'un autre officier général pour exercer cette fonction.

van generaal August Van Daele voor de betrekking van chef Defensie verlengd vanaf 1 januari 2009. Hij zal zijn mandaat ter beschikking stellen van de regering wanneer een andere opperofficier voor die functie benoemd wordt.

Deze beslissing is genomen op 30 december 2008 tijdens de eerste ministerraad van de regering-Van Rompuy I, omdat de regering van lopende zaken tijdens de regeringscrisis, niet alleen omwille van wettelijkheidsredenen, maar ook omwille van welvoegelijkheidsredenen niet tot de aanduiding van een nieuwe CHOD kon overgaan.

Cette décision a été prise par le premier Conseil des ministres du nouveau gouvernement. Pour des raisons de légalité et de correction, cela ne pouvait se faire sous un gouvernement en affaires courantes.

Het is wel belangrijk dat wij in die periode – zeker rekeninghoudend met het algemeen beheer, wat ook de taak is en de wettelijke bepaling van de functie van CHOD, alsook met onze aanwezigheid in het buitenland, in internationale operaties en met de continuïteit van het commando van de krijgsmacht – hebben geopteerd, op mijn voorstel, voor een verlenging van het mandaat van de huidige CHOD, onder de voorwaarden die ik u heb gezegd, namelijk de terbeschikkingstelling op verzoek van de regering.

Sur ma proposition, nous avons opté pour une prolongation du mandat du CHOD actuel, dans les conditions d'une mise à disposition à la demande du gouvernement. Le gouvernement nommera un nouveau CHOD sur ma proposition, compte tenu du cadre connu et des conditions connues. Le mandat du chef des opérations se terminera le 30 juin.

De regering zal op mijn voorstel overgaan tot de benoeming van een nieuwe CHOD. De contouren zijn reeds geschetst en de voorwaarden zijn ook reeds overvloedig door iedereen gekend. Ik ontwaar dat er omtrent dat geschetste kader een grote consensus is. De regering zal zich nu buigen over een voorstel dat ik zal doen.

Mevrouw Vautmans, u had nog een vraag met betrekking tot een persoon van wie u de naam noemt. Ik noem niet graag namen. Het mandaat van de persoon naar wie u hebt verwezen, die de chieff of operations is en die dus het commando van de krijgsmacht overneemt wanneer de CHOD in het buitenland is of is verhinderd, loopt tot 30 juni. Dit wordt nog bekendgemaakt en dan zal men daarover kunnen overleggen.

08.10 Patrick De Groot (N-VA): Mijnheer de minister, u hebt er niet rechtstreeks op geantwoord, maar u hebt reeds een paar keren een "deadline", als ik het zo mag noemen, vooropgesteld. U zou moeten weten – en wij hebben dat ondervonden in de communautaire onderhandelingen – dat deadlines niet werken. Men zal u hetzelfde verwijten. Dit probleem heeft niet veel te maken met deadlines. Het is meer een probleem van partijpolitiek belang dat hier primeert.

08.10 Patrick De Groot (N-VA): Cette question n'a finalement pas tant à voir avec des dates butoir qu'avec des intérêts politiques. Nous aimerions que ce poste revienne à une personne compétente. Selon moi, les militaires commencent à en avoir assez des chamailleries au sommet et ils aspirent à présent à de la continuité. On ne peut pas dire que la solution actuelle soit particulièrement innovante. Quand le ministre fera-t-il sa proposition de nomination?

De N-VA zou het liefst van al – en op dat vlak sluit ik mij aan bij de woorden van mevrouw Vautmans – meest bekwame persoon op de post zien. De gewone militairen zijn al dat uitstel en geruzie aan de top beu. Zij verwachten een benoeming voor een langere termijn.

De oplossing die er nu is gekomen, is niet meteen vernieuwend. U noemt het een noodgedwongen geval, het beste voor Defensie. Ik noem het ter plaatse trappelen.

Het statuut van de vrijwillige kadreringprestatie dat hier wordt aangewend, is eigenlijk bedoeld voor militairen die op pensioengerechtigde leeftijd zijn en die om welke reden dan ook

onvervangbaar blijken. Het is echter duidelijk dat het hier gaat om partijpolitieke veto's.

U zei dat de regering op uw voorstel zal ingaan op een benoeming. De vraag is wanneer u dit voorstel zult doen.

08.11 David Geerts (sp.a): Dank u, mijnheer de minister. Collega's van de meerderheid, eigenlijk bent u allemaal cinema aan het spelen. Voor mij gaat het niet over generaal Van Daele op zich. Ik heb steeds goede discussies met hem gehad. Dat is eigenlijk het debat niet.

Ik stel alleen vast, mijnheer de minister, dat u zegt: op mijn voorstel. Ik meen dat u het voorstel niet hebt gedaan maar dat u in werkelijkheid binnen de regering in het zand hebt gebeten. Ik verheug mij daar niet over, ik betreur dat niet, ik stel alleen vast dat u in het zand hebt gebeten en dat uw coalitiepartners in de regering u niet vertrouwen voor de aanduiding van de CHOD. Ik ben van mening dat dit de reden van het blokkeren is, niet meer en niet minder.

Nu mogen wij er nog elke keer op terugkomen en termijnen verlengen of tijdelijke oplossingen naar voren schuiven, het blijft een feit dat er binnen de regering geen akkoord is om een nieuwe CHOD aan te duiden. Daardoor is alles geblokkeerd, niet meer en niet minder.

08.12 Jean-Luc Crucke (MR): Monsieur le président, même si je peux admettre la prudence du ministre dans cette désignation extrêmement stratégique et je comprends bien qu'il pèse ses mots, je ne comprends pas la lenteur de cette prise de décision.

Le problème repose sur une question de confiance. Dans ce cadre, il me semble important que ceux qui n'accordent pas leur confiance à une proposition le fassent savoir, faisant ainsi preuve de transparence.

Le parlement et la majorité ont pour mission de surveiller le gouvernement. Cela ne semble pas être le cas ici et ce n'est pas le MR qui est à la base du blocage. J'aimerais entendre le même discours de la part des autres partis de la coalition. Nous ne pouvons plus continuer avec cette incertitude qui entache la crédibilité des forces armées et du CHOD.

08.13 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, voor alle duidelijkheid, de huidige CHOD is verlengd tot er binnen de meerderheidspartijen een akkoord is gevonden over de opvolging. Voor de nieuwe man die zal worden aangeduid, hecht de minister veel belang aan de ervaring met de operaties. Ik hoop dat wij een goed akkoord vinden. Wij moeten dat niet overhaast doen. Het is belangrijk dat alle partijen het daarover eens zijn en dat het de beste man wordt voor die functie.

08.11 David Geerts (sp.a): Je pense que nous assistons ici à une superbe pantomime. Je crois en effet qu'au sein du gouvernement, le ministre a mordu la poussière parce que les partenaires de la coalition ne lui font pas confiance en ce qui concerne la nomination du CHOD. Il n'y a pas d'accord au sein du gouvernement de sorte que sur cette question, c'est le blocage total.

08.12 Jean-Luc Crucke (MR): Ik kan begrijpen dat de minister voor die benoeming de nodige omzichtigheid aan de dag legt, maar ik begrijp niet waarom het zo lang duurt om die beslissing te nemen. Het is niet de MR die de blokkering veroorzaakt. Ik zou van de andere partijen van de meerderheid graag hetzelfde horen.

08.13 Hilde Vautmans (Open Vld): Le CHOD actuel restera en fonction jusqu'à ce qu'un accord concernant sa succession ait été conclu au sein des partis de la majorité. J'espère qu'un bon accord pourra être conclu et que le meilleur candidat sera choisi pour occuper ce poste.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de getalsterkte van de Belgische strijdmacht" (nr. 9651)

09 Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les effectifs des forces armées belges" (n° 9651)

09.01 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik had in eerste instantie gedacht dat dit zou worden samengevoegd met de derde vraag, maar ik zal zeer kort zijn.

Mijnheer de minister, regelmatig lezen we uitspraken uit elke hoek. Zelf heb ik mij altijd behoed om een uitspraak te doen over de getalsterkte. Ik weet dat in elke partij een aantal mensen af en toe uitspraken daarover doet. Zelf heb ik daar nog nooit aan meegedaan. Uitspraken komen er enerzijds door budgettaire oorzaken, anderzijds vanuit een bepaalde visie op de organisatie van het departement Defensie, internationale samenwerking en andere.

Eigenlijk moet die discussie eens worden geobjectiveerd en moet er een studie worden gemaakt van de verschillende mogelijke scenario's. Vanuit verschillende uitgangspunten kan dan een concreet resultaat worden gegeven, zodat er vanuit objectieve cijfergegevens analyses voorhanden zijn, in de hoop dat er achteraf een deftig parlementair debat kan worden georganiseerd, waarbij experts hun verschillende mening geven. Ik denk dat these en antithese dan een synthese kunnen worden. Zo kunnen parlementsleden eens op basis van studies van idee wisselen.

Mijnheer de minister, kunt u het departement de opdracht geven om een dergelijke studie uit te voeren waarbij verschillende alternatieven naast elkaar worden gezet met de budgettaire implicaties en de implicaties voor internationale verplichtingen en andere mogelijke implicaties?

Als die gegevens bekend zijn, kunnen we daar in deze commissie eens fundamenteel over debatteren, wat langer moet duren dan een antwoord op een parlementaire vraag. Zo kunnen we eens een deftig debat organiseren, tot daar mijn vraag/suggestie.

09.02 Minister Pieter De Crem: Dank u, collega Geerts. Er is eigenlijk al een gedeeltelijk antwoord gegeven in antwoord op de interpellatie van collega Sevenhans als eerste punt van de agenda en op een aantal andere vragen.

U vraagt of de minister het departement de opdracht kan geven om een studie uit te voeren en of de minister bereid is hieraan een parlementair debat te wijden. Twee keer ja. Ik kan u nog eens voor een stuk herhalen wat ik in mijn eerste antwoord vandaag heb gezegd: we moeten elkaar niet overtuigen dat er een nieuw evenwicht moet worden gevonden tussen de personeelskosten, investeringskosten, onderhoudskosten en algemene gebruikskosten in Defensie. U kent het numerieke kader binnen hetwelk wij werken: 35.000 militairen en 2.725 burgers. Wanneer we die kaap zullen halen, is dat vroeger dan voorzien. Ik sta open voor uw suggestie.

09.03 David Geerts (sp.a): Ik hoop dat we dan dit voorjaar dat debat eens ten gronde kunnen voeren op basis van de analyse die uw departement maakt, zodat we eens met kennis van zaken kunnen discussiëren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09.01 David Geerts (sp.a): On entend beaucoup d'affirmations gratuites au sujet des effectifs de l'armée, une donnée influencée par des données budgétaires et par une certaine vision de l'organisation du département de la Défense. Je plaide pour une objectivation de la discussion sur la base d'une étude des différents scénarios possibles. Nous pourrions ensuite y consacrer un débat sérieux avec l'apport d'experts.

Le ministre peut-il charger le département de mener cette étude qui présenterait les différentes alternatives et toutes les implications budgétaires et autres possibles? Pourrions-nous ensuite organiser un débat de fond à ce sujet au sein de cette commission?

09.02 Pieter De Crem, ministre: Je peux charger le département de réaliser une étude et je suis prêt à y consacrer un débat parlementaire. Il faut en effet trouver un nouvel équilibre entre les différentes catégories de coûts au sein de la Défense. Je suis donc ouvert à cette suggestion.

09.03 David Geerts (sp.a): J'espère alors que nous pourrions mener ce débat de fond au printemps sur la base de l'analyse réalisée par le département.

De **voorzitter**: Vragen nr. 9665 van de heer Bruno Stevenheydens en nr. 9676 van mevrouw Maxime Prévot zijn uitgesteld.

10 **Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het Belgisch Militair Detachement in Den Helder in de Staf van Admiraal Benelux" (nr. 9773)**

10 **Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le détachement militaire belge à Den Helder auprès de l'état-major de l'Amiral Benelux" (n° 9773)**

10.01 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik heb dat probleem hier nog aangekaart. Het gaat eigenlijk over de kinderopvang voor de militairen die deelnemen aan het Belgisch militair detachement in Den Helder, en dan vooral over de problematiek van de kinderopvang voor kinderen beneden de vier jaar. De kostprijs bedraagt op dit ogenblik om en bij de 1.000 euro per maand. Op het moment dat we het debat hebben gevoerd, mijnheer de minister, hebt u mij verteld dat de Nederlandse Krijgsmacht aan het kijken was om binnen de kazerne in Nederland een crèche op te richten. Ondertussen verneem ik dat de Nederlandse Krijgsmacht daarmee niet verder gaat, vanwege budgettaire problemen die ook zij ondervinden. Dat lost de problemen van onze Belgische militairen die in Den Helder zijn gelegerd, natuurlijk niet op.

10.01 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Actuellement, les frais d'accueil relatifs aux enfants de moins de quatre ans de militaires participant au détachement militaire belge à Den Helder s'élèvent à 1.000 euros par mois environ. Le ministre m'a déjà parlé du projet de l'armée néerlandaise de créer une crèche au sein de la caserne aux Pays-Bas, mais il été abandonné entre-temps en raison de problèmes budgétaires.

Ten eerste, wat is de precieze stand van zaken in het dossier? Wordt er een herziening van het vergoedingsstelsel overwogen? Ik heb begrepen dat u aan het bekijken bent hoe u dat vergoedingsstelsel kunt herzien, maar mijns inziens zou de problematiek van de kinderopvang voor kinderen jonger dan vier jaar beter niet in dat algemeen vergoedingsstelsel worden geregeld. Het zou beter worden geregeld in het kader van het KB. Er is een KB dat specifiek handelt over kinderopvang, maar dat gaat over kinderen boven de vier jaar. Ik denk dat we dat moeten bekijken. In het vorig debat hebt u gezegd dat een kind voor u een kind is, vanaf het moment van de geboorte totdat het meerderjarig is. Daarom moeten we nagaan of we dat KB niet moeten aanpassen.

Quel est exactement l'état d'avancement de ce dossier? Le régime des indemnités sera-t-il revu? Ne serait-il pas préférable d'organiser l'accueil des enfants de moins de quatre ans dans le cadre d'une modification de l'arrêté royal relatif aux garderies d'enfants?

Wat is de stand van zaken? Wat kunnen wij de militairen van Den Helder laten weten?

10.02 **Minister Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, de administratie van Defensie heeft een ontwerp van ministerieel besluit opgesteld dat een aanvullende vergoeding voorziet voor de kinderopvangkosten van militairen met een vaste dienst in het buitenland. Het ontwerp wordt momenteel juridisch onderzocht. Het maakt het voorwerp uit van een gedetailleerde analyse van alle aspecten uit het ontwerp.

10.02 **Pieter De Crem**, ministre: L'administration de la Défense a élaboré un projet d'arrêté ministériel prévoyant une indemnité complémentaire pour les frais de garde d'enfants de militaires en service permanent à l'étranger. Ce projet est actuellement soumis à une analyse minutieuse. La Défense néerlandaise vient de recevoir le permis de bâtir pour la construction d'une crèche à Den Helder. Toutefois, je ne puis pas encore dire quand celle-ci sera réellement opérationnelle.

De Nederlandse Defensie heeft recentelijk de bouwtoelating verkregen voor het oprichten van een crèche in Den Helder. Het project kan pas ten vroegste in 2009, dus in dit jaar, worden opgestart. Ik kan nog niet zeggen of bepalen wanneer de crèche daadwerkelijk operationeel zal zijn.

10.03 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Volgens mijn informatie zou men daar niet mee doorgaan, maar ik ben blij als dat wel het geval zou

10.03 **Hilde Vautmans** (Open Vld): D'après les informations dont

zijn.

je dispose, le projet serait abandonné; mais je me réjouis d'entendre que ce ne sera pas le cas.

10.04 Minister **Pieter De Crem**: Defensie heeft een bouwtoelating verkregen. De Nederlanders hebben mij gezegd dat ze een bouwtoelating hebben.

10.04 **Pieter De Crem**, ministre: D'après les autorités néerlandaises, un permis de bâtir a été délivré. La révision des indemnités de service permanent à l'étranger s'inscrit dans le cadre d'un plus vaste projet de révision du régime des indemnités et des allocations. L'arrêté ministériel en question devrait entrer en vigueur le 1er janvier 2010. La question de l'accueil des enfants constitue pour moi une priorité.

De herziening van de vergoedingen voor vaste dienst in het buitenland past in een groter project voor de herziening van het systeem van vergoedingen en toelagen. Het project werd opgenomen in het akkoord dat recentelijk met drie van de vier representatieve organisaties werd gesloten. De inwerkingtreding van het voormelde ministerieel besluit is voorzien op 1 januari 2010.

Ik doe mijn uiterste best om tegemoet te komen aan een aantal oplossingen voor de problematiek van de opvang. Het is een prioriteit om daaraan tegemoet te komen.

10.05 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb straks nog een vraag over dezelfde problematiek in de VS.

10.05 **Hilde Vautmans** (Open Vld): À partir du 1er janvier 2010, le nouvel arrêté ministériel relatif à tous les enfants de militaires casernés à l'étranger sera donc d'application. Je me réjouis également d'apprendre que les autorités néerlandaises ont obtenu un permis de bâtir et j'espère que des problèmes budgétaires n'entraveront pas le projet.

Als ik mag besluiten, vanaf 1 januari 2010 zal het nieuwe ministeriële besluit van toepassing worden. Dat heeft betrekking op alle kinderen van militairen die in het buitenland zijn gelegerd. Moet ik het zo begrijpen? (*Instemming*)

Ik ben blij dat u zegt dat de Nederlandse overheid een bouwtoelating heeft verkregen. Ik hoop dan ook dat mensen gaan bouwen, want volgens mijn informatie had men wegens budgettaire problemen gezegd dat het niet zou doorgaan.

10.06 Minister **Pieter De Crem**: Ik heb wat dat betreft niets gehoord. We hebben de logisch opvolging van het dossier gekregen en werden recent ingelicht van het feit dat de volgende stap was genomen, namelijk het verkrijgen van een bouwvergunning.

10.06 **Pieter De Crem**, ministre: Je n'ai rien entendu à ce propos et nous avons appris que le permis de bâtir a été délivré.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Hilde Vautmans** aan de minister van Landsverdediging over "het kwartier Helchteren" (nr. 9774)

- de heer **Luc Sevenhans** aan de minister van Landsverdediging over "het kwartier Helchteren" (nr. 10015)

11 **Questions jointes de**

- **Mme Hilde Vautmans** au ministre de la Défense sur "le quartier Helchteren" (n° 9774)

- **M. Luc Sevenhans** au ministre de la Défense sur "le quartier Helchteren" (n° 10015)

11.01 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als Limburgs volksvertegenwoordiger moet ik natuurlijk goed in het oog houden wat er gebeurt met de Limburgse kazernes. U weet dat Defensie in Limburg de grootste werkgever is. Het is ook de provincie met de meeste militairen.

11.01 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Le quartier de Helchteren aurait dû en principe être fermé mais lors d'une visite, le ministre a dit qu'il resterait ouvert. La ministre flamande Crevits a déclaré à TV Limburg que cette caserne serait

Wij hebben het er al meermaals over gehad. Normaal was de sluiting

voorzien. U bent dan op bezoek geweest en hebt gezegd dat zij zal openblijven. Ik hoop dat u mijn ongerustheid kunt wegnemen, want uw Vlaamse collega, mevrouw Crevits, heeft gezegd dat men wel degelijk de kazerne zal moeten sluiten voor het ontsluiten van de Noord-Zuidverbinding. Mevrouw Van der Auwera kent dat dossier trouwens ook heel goed, zoals elke Limburger. Voor de oplossing van dat dossier zou men zelfs de kazerne moeten afbreken. Dat heeft zij verklaard op TV Limburg naar aanleiding van de bekendmaking van het Noord-Zuidtracé.

fermée et même détruite pour construire la liaison nord-sud.

La caserne restera-t-elle ou non ouverte? Une concertation a-t-elle eu lieu avec Mme Crevits? Discute-t-on avec le personnel? Quelle est finalement la situation?

Wat is er nu juist? Blijft u bij uw standpunt en zal de kazerne toch openblijven Of zal zij effectief sluiten?

Is er overleg gepleegd tussen u en mevrouw Crevits?

Wordt er gesproken met het personeel?

Wordt er een enquête gehouden?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de kazerne van Helchteren?

11.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega Vautmans, ook als Antwerps volksvertegenwoordiger heb ik interesse in dit dossier.

11.03 Hilde Vautmans (Open Vld): (...)

11.04 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ik woon toevallig in Brasschaat. Men moet echter altijd opletten: men mag nooit voor de eigen kazerne pleiten. Ik ben uiteraard wel geïnteresseerd in het dossier.

(...): (...)

11.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Zo zou men het kunnen noemen. Mag ik erop wijzen dat dat ook is gebeurd in Oostende.

(...): (...)

11.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Vraag dat maar aan de heer Vande Lanotte: eigen kazerne eerst. Ik ben dat dossier ook niet vergeten, hoor.

11.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Il est logique de procéder à un regroupement. C'est une conséquence du plan du ministre précédent. C'est pour cela qu'on propose que 2A vienne à Brasschaat. De plus, le but n'est pas de retirer tous les militaires du Limbourg. Le problème du ministre, c'est qu'il doit exécuter la décision qui a été prise, faute de quoi, tout le plan devient caduc. Une bonne communication est indispensable.

Mijnheer de minister, u begrijpt waarom ik het dossier met heel veel aandacht volg. Mevrouw Vautmans heeft gelijk wanneer zij zegt dat u hebt gezegd dat u geen kazerne zult sluiten. Nee, u breekt ze gewoon af. Dat is goed gevonden, moet ik zeggen. Maar goed, daarvan verdenk ik u niet. Mevrouw Vautmans verdenkt u ervan spelletjes te spelen met collega's onder elkaar: "Hij sluit ze niet, hij laat ze gewoon afbreken". Dat was ongeveer de teneur van de vraagstelling.

Collega's, men moet het dossier op een andere manier bekijken. Het is de logica zelf dat er een hergroepering komt. Dat is een uitvloeisel van het plan van de vorige minister van Defensie. Daardoor werd geopperd dat 2A naar Brasschaat zou komen. Ik spreek dus veeleer over een militaire eenheid dan over een kazerne. Dat dossier wordt telkens een beetje door elkaar gehaspeld.

Als 2A naar Brasschaat komt, dan is het niet de bedoeling dat wij alle militairen uit Limburg wegtrekken. Integendeel, ik meen dat de militairen die dan zouden vrijkomen daar onmiddellijk een plaats zullen vinden. Ik heb namelijk begrepen dat het kader in Limburg niet ingevuld geraakt. Ik zie niet goed in waar het probleem zit. Als u spreekt over de kazerne zelf, dan kan ik mij daarmee misschien wel akkoord verklaren, hoewel ik daarover een aantal bezorgdheden heb. Ik ken het kwartier niet zo goed. Het heeft misschien een historische waarde. Als u zich, als Limburgs parlements lid, daarover zorgen maakt, dan heb ik daarvoor alle respect. U moet zich echter niet te veel zorgen maken over het feit dat een aantal militairen naar Brasschaat moeten komen. Dat is niet nodig.

Ik heb in deze commissie al gezegd dat er in de regio Antwerpen een vrij groot potentieel is aan toekomstige militairen, aan mensen die militair willen worden, als zij in de omgeving kunnen blijven. Ik meen dat dit een opportuniteit is voor de rekrutering. Mevrouw Vautmans, probeer het dossier daar zo goed mogelijk bekend te maken.

Mijnheer de minister, u hebt natuurlijk wel een probleem. U moet een geplande beslissing uitvoeren. Ik zou ook graag hebben dat die beslissing wordt uitgevoerd, want anders wordt heel het plan kaduuk. Men kan niet aan zelfbediening doen. Ik meen dat er goede en duidelijke communicatie nodig is. Daarin heeft mevrouw Vautmans dan wel gelijk.

11.07 Minister **Pieter De Crem**: Er zijn natuurlijk contacten geweest met het kabinet van mijn collega Crevits, maar op informele basis. De informatie-uitwisseling is nog niet geformaliseerd. Als dat gebeurt, zal ik u daarover informatie geven.

Wat de toekomst van het Kwartier Helchteren te Houthalen-Helchteren betreft, herhaal ik wat ik in de vorige commissievergaderingen heb gezegd. De toekomst zal worden bepaald in het kader van het globale infrastructuurplan. U weet dat het infrastructuurplan een wordingsgeschiedenis is. Ik zal dan ook in dat globaal infrastructuurplan heel specifiek voor Houthalen-Helchteren, zoals voor alle andere kwartieren, een toekomstbeeld vooruitschuiven. Ik herhaal wat ik heb gezegd nu bijna een jaar geleden: de sluiting van het Kwartier Helchteren is niet gepland in deze legislatuur. Ik blijf dus bij de verklaring die ik heb afgelegd.

11.08 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik moet dan toch nog iets expliciet vragen, want nu zegt u iets anders dan toen. Toen zei u dat geen enkele basis in Limburg zou sluiten. Het was gepland voor 2014. Als ik het goed voorheb, valt dat niet in deze legislatuur. Nu zegt u dat ze niet zal sluiten in deze legislatuur. Dat was ook niet gepland. De sluiting was in het vorige infrastructuurplan voor 2014 gepland. In het vorige debat hebt u gezegd dat ze niet zal sluiten. Nu zegt u dat ze in deze legislatuur niet zal sluiten.

11.09 Minister **Pieter De Crem**: Mevrouw Vautmans, voor alle duidelijkheid, ik heb gesproken als departementsbeheerder. Er is geen enkele minister die een investituur krijgt die breder is dan één

11.07 **Pieter De Crem**, ministre: Il y a eu des contacts informels avec le cabinet de la ministre Crevits. Les échanges d'information ne sont pas encore formalisés. En ce qui concerne le quartier de Helchteren, je répète, comme lors de précédentes commissions, que son avenir sera précisé dans le cadre du plan d'infrastructure global. La fermeture du quartier n'est pas prévue dans le courant de cette législature.

11.08 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Le ministre fait des déclarations contradictoires. A l'époque, il avait déclaré qu'aucune base du Limbourg ne fermerait ses portes. A présent, il dit que la fermeture n'aura pas lieu sous la présente législature. Dans le plan d'infrastructure précédent, la fermeture était prévue pour 2014.

11.09 **Pieter De Crem**, ministre: J'ai parlé en tant que chef de département. Aucun ministre n'est

legislatuur.

Ik blijf bij mijn voorstel, bij wat ik heb meegedeeld. Ik heb niet de intentie om het Kwartier Houthalen-Helchteren te sluiten.

11.10 Hilde Vautmans (Open Vld): Dat is voor mij niet duidelijk.

investi pour une période allant au-delà d'une législature. Je n'ai pas l'intention de fermer le quartier en question.

11.10 Hilde Vautmans (Open Vld): Les choses ne sont pas claires dans mon esprit.

11.11 Minister Pieter De Crem: Wat is voor u wel duidelijk? Moet ik zeggen dat het vorige infrastructuurplan het goede was?

11.12 Hilde Vautmans (Open Vld): Ik zeg u alleen dat het vorige infrastructuurplan goedgekeurd was. U moet er ook rekening mee houden dat men dergelijke grote beslissingen niet op vier jaar kan plannen. U moet een langetermijnvisie hebben.

11.12 Hilde Vautmans (Open Vld): Le précédent plan d'infrastructure avait été approuvé. Le ministre doit tenir compte du fait qu'il n'est pas possible de planifier sur une durée de quatre ans des décisions aussi importantes.

11.13 Minister Pieter De Crem: Wacht op het infrastructuurplan. Ik blijf in elk geval bij mijn voorstellen en het commentaar dat ik heb gegeven bij het voorstel met betrekking tot de militaire aanwezigheid in Limburg dat ik bijna een jaar geleden heb gedaan. Ik dacht dat dit naar aanleiding was van een bezoek aan Kleine Brogel. Mijn inzichten en mijn positie zijn niet veranderd.

11.13 Pieter De Crem, ministre: Attendez le plan d'infrastructure. Je maintiens mes propositions et ma position en la matière n'a pas changé.

11.14 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Wordt vervolgd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "militairen met vaste dienst in de USA" (nr. 9775)

12 Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les militaires en service permanent aux États-Unis" (n° 9775)

12.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, de vraag betreft de militairen geleverd in de Verenigde Staten. Blijkbaar zouden er serieuze loonverschillen zijn tussen de onderofficieren die er in vaste dienst zijn, en de onderofficieren die er in diplomatieke dienst zijn. Ik heb u daarover een paar brieven gestuurd en u hebt daar ook steeds op geantwoord. Op een gegeven moment zei u dat we het zouden laten bekijken. Daar rijst ook het probleem van de per week hoog oplopende kosten voor kinderopvang, vandaar mijn vragen. Ik heb het probleem breder geschetst, maar aangezien de tijd snel vordert, zal ik gewoon mijn vragen stellen.

12.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Pour les militaires en poste aux États-Unis, d'importantes différences salariales existeraient entre les sous-officiers en service permanent et les sous-officiers en poste diplomatique. Un problème se pose également en matière de garde d'enfants.

Hebt u weet van die financiële ongelijkheid tussen onderofficieren die in de Verenigde Staten dienst doen? Ik neem aan van wel.

Le ministre est-il informé de ces inégalités sur le plan financier? Quelles solutions sont-elles envisagées? Selon quel calendrier?

Welke oplossingen ziet u hiervoor? Welk tijdspad wordt er gevolgd?

Heel belangrijk is dat er op dit moment al met voorschotten wordt gewerkt voor militairen in het buitenland die met hoge kosten voor kinderopvang zitten. We zouden alleen moeten proberen om tot een administratieve vereenvoudiging te komen. Men zegt mij dat het

Un système d'avances existe déjà actuellement pour les militaires en poste à l'étranger qui sont confrontés à des frais élevés pour

ongeveer drie maanden duurt voor men daadwerkelijk die voorschotten krijgt. Soms duurt het nog langer. Kunt u de regeling niet vereenvoudigen en iets sneller laten verlopen.

la garde des enfants. Une simplification administrative s'impose. Il faut environ trois mois avant que ces avances soient versées. Le ministre peut-il examiner la problématique et accélérer quelque peu la procédure?

12.02 Minister **Pieter De Crem**: Mevrouw Vautmans, ik heb uw vragen gehergroepeerd. Ten eerste, er bestaat een onderscheid tussen het vergoedingsstelsel van het personeel dat een diplomatieke post bezet en het personeel met vaste dienst in het buitenland gezien de specificiteit van de diplomatieke posten. Dat onderscheid wordt vastgelegd in artikel 12 van het KB van 15 januari 1962 tot vaststelling van het vergoedingsstelsel toepasselijk op de militairen die dienststreizen volbrengen in het buitenland.

12.02 **Pieter De Crem**, ministre: Étant donné la spécificité des postes diplomatiques, il existe une distinction entre le régime d'indemnisation du personnel attaché à un poste diplomatique et le personnel permanent à l'étranger, conformément à l'article 12 de l'arrêté royal du 15 janvier 1962.

In de huidige budgettaire context is het niet haalbaar om het statuut van alle personeel "in vaste dienst" om te leiden naar het diplomatieke statuut. Desalniettemin zijn er specifieke initiatieven ondernomen in Defensie, bijvoorbeeld de terugbetaling van de schoolkosten voor kinderen jonger dan vier jaar en een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang.

Dans le contexte budgétaire actuel, il n'est pas possible de transformer le statut de l'ensemble du personnel permanent en statut diplomatique. Des initiatives spécifiques sont néanmoins prises au sein de la Défense, par exemple le remboursement des frais scolaires pour les enfants de moins de quatre ans et une intervention dans les frais de garde. Conformément à la loi du 20 mai 1994 et à l'arrêté ministériel du 9 mai 2005, le militaire en poste permanent à l'étranger et qui supporte des frais scolaires, peut dans certains cas demander une avance, payable à différents moments. Le décompte est réalisé au moins une fois par an sur la base des pièces justificatives fournies par le militaire concerné.

In overeenstemming met de wet van 20 mei 1994 betreffende de geldelijke rechten van de militair en het ministerieel besluit van 9 mei 2005 inzake de toekenning van voorschotten kan de militair met vaste dienst in het buitenland die schoolkosten draagt in bepaalde gevallen een voorschot vragen, op verschillende tijdstippen uitbetaalbaar. De afrekening gebeurt minstens jaarlijks aan de hand van de bewijsstukken die door de betrokken militair worden overhandigd of afgeleverd.

Om de kwaliteit en de gelijke behandeling te verzekeren, gebeurt de interne controle centraal door de algemene directie Human Resources. Elke andere afhandeling zou de objectiviteit in het gedrang kunnen brengen. Dat is ook een interne controle.

Afin de garantir qualité et égalité de traitement, c'est la direction générale Human Resources qui assurera de façon centralisée le contrôle interne.

Ik wil ten slotte nog zeggen dat het kunnen verblijven als militair in het buitenland, in een dergelijke post of accreditatie, nog steeds een voorrecht is. Het gebeurt nooit onder dwang. De mogelijkheid om te weigeren bestaat altijd. Het zijn bijzonder gegeerde plaatsen. Degenen die ingaan op die voorstellen, moeten dat echter kunnen doen in de beste omstandigheden en aan de rechten die hun worden gegarandeerd via wettelijke bepalingen en besluiten. Ik wou dat nog even benadrukken.

Pouvoir séjourner à l'étranger en occupant un tel poste demeure un privilège. Cela ne se passe jamais sous la contrainte. Celles et ceux qui font le choix d'accepter des propositions de séjour à l'étranger doivent avoir la possibilité de le faire dans les meilleures

conditions et sur la base des droits qui sont garantis par des dispositions et des décisions légales.

12.03 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, u hebt helemaal gelijk met uw laatste opmerking en dat begrijp ik.

Het is echter wraakroepend wanneer men weet dat men dezelfde job uitoefent en daarvoor verschillend wordt verlonnd. Ik neem aan dat dat, gezien de budgettaire beperking, niet kan worden gewijzigd.

Ik hoop dat u zult onderzoeken of u de procedure voor die voorschotten niet kunt vereenvoudigen en de administratieve rompslomp kan beperken. Blijkbaar is dat toch een knelpunt voor het aanvragen van die voorschotten. Ik vraag gewoon of u dat kunt bekijken.

12.03 Hilde Vautmans (Open Vld): Je n'en disconviens pas mais il me paraît scandaleux que toutes celles et tous ceux qui remplissent une fonction identique ne perçoivent pas une rémunération identique. Il ne pourra sans doute pas être remédié à cette anomalie en raison des restrictions budgétaires. J'espère que le ministre se penchera sur la question de savoir si la procédure prévue pour le versement d'avances ne peut être simplifiée. Les tracasseries administratives constituent en effet un obstacle pour celles et ceux qui demandent des avances.

12.04 Minister **Pieter De Crem**: Ik zal dat doen.

12.04 Pieter De Crem, ministre: J'examinerai volontiers cette question.

12.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Ik hoop dat u ons daarvan op de hoogte houdt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Hilde Vautmans** aan de minister van Landsverdediging over "het sectoraal akkoord met de vakbonden" (nr. 9776)
- de heer **André Flahaut** aan de minister van Landsverdediging over "het akkoord met de vakbonden inzake de politieke oriëntatienota" (nr. 9903)
- de heer **David Geerts** aan de minister van Landsverdediging over "het sectoraal akkoord bij het departement Landsverdediging" (nr. 10004)
- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "het sluiten van een akkoord over het personeelsbeleid" (nr. 10012)

13 Questions jointes de

- Mme **Hilde Vautmans** au ministre de la Défense sur "l'accord sectoriel avec les syndicats" (n° 9776)
- M. **André Flahaut** au ministre de la Défense sur "la conclusion d'un 'accord d'orientation' avec les syndicats" (n° 9903)
- M. **David Geerts** au ministre de la Défense sur "l'accord sectoriel au sein du département de la Défense" (n° 10004)
- Mme **Brigitte Wiaux** au ministre de la Défense sur "la signature d'un accord sur la politique du personnel" (n° 10012)

13.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik kan bijna niet volgen met het stellen van mijn vragen.

Mijnheer de minister, laat mij toch beginnen met te zeggen dat ik blij ben dat u een sectoraal akkoord heeft afgesloten. Ik denk dat het goed is dat een minister goede contacten onderhoudt met de

13.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Je me réjouis de ce que le ministre ait conclu un accord sectoriel.

Quels syndicats militaires ont

vakbonden want het zijn uiteindelijk zij die heel veel contacten onderhouden met het waardevolle personeel van onze krijgsmacht.

Mijn vragen zijn heel kort. Welke militaire vakbonden hebben het akkoord getekend? Wat zijn de precieze krachtlijnen? Mogen wij een kopie van het akkoord ontvangen? Binnen de krijgsmacht is er nog altijd onzekerheid over de vrijwillige opschorting, de beschikbaarheid, alsook over de uitvoeringsbesluiten voor het KB inzake de pensioenen. Wat is daar de precieze stand van zaken? Hoever staat het met de herziening van het tuchtstatuut en de implementatie van het gemengdeloopbaanconcept?

13.02 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, il y a peu de choses à ajouter aux propos tenus par Mme Vautmans.

Cela dit, il serait important que nous puissions avoir l'estimation des différentes mesures annoncées ainsi qu'un exposé sur l'accord d'orientation. En effet, il ne s'agit pas d'un accord sectoriel. La nuance est importante.

En outre, quelques problèmes semblent s'être posés quant à la façon dont les réunions ont été organisées. Je pense notamment à l'absence de certains intéressés.

La CGSP n'a pas signé l'accord. Cela a été présenté comme un refus du syndicat socialiste, laissant croire que ses membres étaient les mauvais et que les autres étaient les bons. Il ne s'agit pas là, selon moi, d'une bonne façon de procéder. Des efforts complémentaires auraient pu être faits pour expliquer la situation. Il faut savoir que les représentants du syndicat socialiste n'ont pas obtenu de réponse à leurs questions notamment à celles relatives au coût des différentes mesures et aux engagements chiffrés. À cela s'ajoute la question de la nuance de la formulation. Je répète qu'il s'agit d'un accord d'orientation qui n'a pas la même valeur en termes d'engagement pour les travailleurs de l'entreprise. Vous le savez pertinemment bien, tout comme d'autres personnes présentes dans cette salle!

13.03 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 5 december werd blijkbaar een aantal vakbonden uitgenodigd op uw kabinet om het oriëntatieakkoord te tekenen. Blijkbaar werden alleen die vakbonden uitgenodigd die voorafgaandelijk te kennen hadden gegeven dat zij akkoord zouden gaan. Voordien waren er werkvergaderingen geweest op uw kabinet. De vakbonden waren er uitgenodigd, kregen een PowerPointpresentatie en een soort zeer vage intentietekst.

Wat de vaagheid betreft, citeer ik gewoon de inleiding. "Rekening houdend met de budgettaire context" – men is dus niet zeker – "van het departement en met de omgang van de studie van bepaalde punten," – er moet dus nog een studie zijn en men laat alle wegen open – "werd overeengekomen het akkoord op te splitsen in een

signé l'accord? Quelles sont les lignes directrices exactes? Pourriez-vous nous procurer une copie de l'accord? L'incertitude subsiste au sein des forces armées à propos de la suspension volontaire, de la disponibilité et des arrêtés d'exécution de l'arrêté royal en matière de pensions. Quel est l'état d'avancement de ce dossier? Où en est la révision du statut disciplinaire et la mise en œuvre du concept de carrière mixte (CCM)?

13.02 André Flahaut (PS): Het zou goed zijn indien we over een raming zouden kunnen beschikken met betrekking tot de verschillende maatregelen die in het vooruitzicht werden gesteld, alsook over een toelichting bij het akkoord. De organisatie van de vergaderingen zou niet van een leien dakje zijn gelopen. Ik denk meer bepaald aan het feit dat een aantal betrokkenen afwezig bleef.

De ACOD heeft het akkoord niet ondertekend, wat als een weigering van de socialistische vakbond werd geïnterpreteerd. Er hadden evenwel bijkomende inspanningen kunnen worden gedaan om de situatie te verduidelijken, maar de vertegenwoordigers van de socialistische vakbond kregen geen antwoord op hun vragen omtrent de kosten van de verschillende maatregelen en de cijfergegevens met betrekking tot de aangegane verbintenissen.

13.03 David Geerts (sp.a): Un certain nombre de syndicats ont été invités au cabinet du ministre le 5 décembre 2008 pour signer l'accord d'orientation. Seuls avaient été invités les syndicats qui avaient fait part de leur intention de le signer. Après une présentation *powerpoint*, un texte extrêmement vague a été rédigé, qui ressemble plus à un texte d'intention. Il ne donne aucune précision concernant le budget ou le calendrier.

rubriek met items die kunnen worden bereikt” – wat is dus de garantie? – “op korte termijnen tot middenlange termijn, en een tweede met punten die kunnen worden uitgevoerd in 2010 of 2011. Het doel van dit akkoord is de realisatie van de betrokken punten binnen de best mogelijke termijnen” – maar wederom geen garantie. “Hierdoor is er een verschuiving van een aantal punten onder de rubriek 2010-2011 naar de rubriek binnen korte of middenlange termijn niet uitgesloten”. Daarin zitten minimaal zes elementen die de vaagheid van een tekst duiden. Ik vind dat eigenlijk geen akkoord maar een soort intentietekst.

Mevrouw Vautmans, ik heb hier de puntjes die naar voor werden geschoven. En dan heb ik ook de moeite gedaan naar Openbaar Ambt te gaan en het sectoraal akkoord te bekijken dat daar werd afgesloten. Daar blijkt een sectoraal akkoord te zijn afgesloten met effectief een aantal punten. Er wordt dan echter telkens een fiche gemaakt, bijvoorbeeld voor de verhoging van de eindejaarstoelage: wat is de context, wat is het akkoord, wat zijn de budgettaire middelen en ook de wettelijke aspecten die effectief dienen te worden aangepast? Bij Defensie zie ik alleen puntjes waarover geen zekerheid bestaat. Ik durf dus niet te zeggen dat dit een sectoraal akkoord is. Een akkoord veronderstelt voor mij effectieve afspraken die kunnen worden uitgevoerd.

Waarom werd er geen officieel protocol afgesloten in het betrokken onderhandelingscomité?

Waarom werden niet alle vakbonden uitgenodigd?

Waarom werd niet toegelaten dat opmerkingen werden geannoteerd bij de tekst? In andere departementen kan men immers eventuele opmerkingen annoteren en kan men zeggen waarom men met bepaalde aspecten niet akkoord gaat.

Ten slotte, welke engagementen hebben de minister en de regering tot valorisatie van de opgesomde punten?

13.04 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, le vendredi 5 décembre dernier, la presse s'est fait l'écho de la signature d'un accord sur la politique du personnel de votre département. Votre note de politique générale 2009 et les discussions menées en commission sur le budget 2009 pour votre département faisaient déjà état de la future conclusion d'un accord sectoriel.

Monsieur le ministre, cet accord signé sur la politique du personnel de votre département correspond-il à l'accord sectoriel dont vous faites mention dans votre note de politique générale?

Quelles sont les organisations syndicales qui ont marqué leur accord?

Sur quelles mesures, adoptées à court et à long terme, porte cet accord?

Pourquoi n'a-t-on pas conclu de protocole officiel au comité de négociation? Pourquoi les syndicats n'ont-ils pas tous été invités? Pourquoi ne pouvait-on pas faire de remarques, comme c'est le cas habituellement? Comment le ministre peut-il assurer que l'accord est mis en oeuvre?

13.04 **Brigitte Wiaux** (cdH): Op 5 december jongstleden berichtte de pers dat een akkoord ondertekend was over het personeelsbeleid op uw departement. Uw beleidsnota voor 2009 en de discussies in de commissie over de begroting voor 2009 maakten al gewag van een toekomstige sectorale overeenkomst.

Stemt het akkoord dat ondertekend werd over het personeelsbeleid op uw departement overeen met de sectorale overeenkomst uit uw beleidsnota? Welke vakbondsorganisaties hebben ze ondertekend? Over welke maatregelen gaat het?

13.05 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik zal u een kopie van het akkoord geven in het Nederlands en het Frans, dat ten behoeve van de leden van de commissie.

Chers collègues, l'accord auquel vous avez fait allusion porte sur une liste de mesures couplées, un calendrier des réalisations. Il traduit l'exécution de ma note d'orientation politique en ce qui concerne le domaine du personnel.

Ensuite, l'accord prévoit l'exécution de 13 mesures à court ou moyen terme, c'est-à-dire entre 2008 et 2009 et neuf projets à long terme, entre 2010 et 2011. Néanmoins, un glissement de certains points de la rubrique "projets à long terme 2010-2011" vers la rubrique "réalisations à court ou moyen terme" n'est pas du tout exclu. Une copie de l'accord vous est maintenant transmise.

La réalisation de cet accord s'est déroulée en deux phases. J'ai présenté ma note d'orientation politique aux organisations syndicales. C'est précisément sur cette base qu'elles ont pu participer à des entretiens exploratoires au niveau de mon cabinet et ceci dans le but d'entendre leurs attentes respectives.

Dans une seconde phase, le document a été progressivement élaboré lors de cinq réunions techniques auxquelles ont participé les quatre organisations syndicales, tant pour le personnel militaire que pour le personnel civil.

Comme précisé dans l'accord, les points de celui-ci seront exécutés après négociation et/ou concertation au sein des comités compétents ainsi qu'après avoir été soumis au processus de contrôle administratif et budgétaire.

Aangezien de ACOD dit akkoord niet heeft willen ondertekenen na de technische discussies, heb ik het initiatief genomen om persoonlijk de afgevaardigden van deze organisatie te ontvangen op mijn kabinet. Na een bedenktijd werd de wens om niet te tekenen, bevestigd.

Het akkoord dat op 5 december 2008 werd ondertekend, herneemt de verwachtingen van de vakorganisaties die kunnen worden uitgevoerd in de context van mijn politieke oriëntatienota met inbegrip van de verwachtingen van de ACOD. Het vertaalt eveneens mijn verbintenis om die ook te realiseren.

De benaming "sectorieel" heeft in deze context geen betekenis. Ze mag trouwens, mijns inziens, niet worden gebruikt in dit geval aangezien het de syndicale onderhandelingen en de administratieve en budgettaire controle voorafgaat.

De vrijwillige opschorting van de prestaties is opgenomen in de titel Landsverdediging van de wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen. Deze noodzaakt geen uitvoeringsbesluit.

De verdeling van het aantal opengestelde plaatsen dient nog te worden vastgelegd en in het Belgisch Staatsblad te worden gepubliceerd.

13.05 **Pieter De Crem**, ministre: Je communiquerai une copie de l'accord à la commission.

Het akkoord waarnaar u verwijst, is een vertaling van mijn beleidsnota inzake personeel. Het voorziet in dertien maatregelen op korte of middellange termijn (tussen 2008 en 2009), en negen projecten op lange termijn (tussen 2010 en 2011). Het akkoord is in twee fasen tot stand gekomen. Ik heb mijn nota met algemene beleidslijnen aan de vakbondsorganisaties voorgelegd om hun verwachtingen te kennen. Vervolgens is het document uitgewerkt op vergaderingen waaraan de vier vakbonden, zowel voor het militair als voor het burgerpersoneel, deelgenomen hebben.

De punten uit het akkoord zullen uitgevoerd worden nadat met de bevoegde comités overlegd is en nadat ze aan een administratieve en budgettaire controle werden onderworpen.

Étant donné le refus de la CGSP de signer l'accord, j'ai reçu les délégués de ce syndicat à mon cabinet. À l'issue d'un délai de réflexion, la CGSP a confirmé sa décision de ne pas signer ce document.

L'accord du 5 septembre reprend les attentes des organisations syndicales - y compris de la CGSP - réalisables dans le contexte de ma note d'orientation ainsi que mon engagement de mettre en œuvre cet objectif. Cet accord n'est pas sectoriel étant donné qu'il n'est qu'un prélude aux négociations syndicales.

La suspension volontaire des prestations a été inscrite dans la loi du 22 décembre 2008 portant des dispositions diverses et ne nécessite aucun arrêté royal. La répartition des places doit encore être fixée et publiée au *Moniteur*

Monsieur le président, chers collègues, cette même loi reprend également une disposition nécessaire pour la mise en vigueur de toutes les dispositions sur les pensions.

Un arrêté royal mettant en vigueur les dispositions restantes relatives aux pensions de la loi du 28 février 2007, ainsi que les arrêtés d'exécution concernés, a été signé par le Roi le 7 janvier 2009.

Les dispositions relatives à la suspension volontaire de prestations, ainsi que celles relatives aux pensions, sont entrées en vigueur le 1er janvier 2009.

Finalement, la révision du statut disciplinaire est à l'étude et est reprise dans l'accord conclu avec les syndicats représentatifs sous la rubrique des projets à long terme 2010-2011.

De herziening van het tussenstatuut ligt ter studie en is opgenomen in het akkoord met de representatieve organisaties, in de projecten met een uitvoering op lange termijn, in 2010-2011.

Ten slotte, de herziening van het gemengde loopbaanconcept (GLC) ligt nog ter studie volgens de accenten die werden hernomen in mijn politieke oriëntatienota en de andere oriëntaties die ik aan het GLC-concept wens te geven. Dit punt is tevens hernomen in het voornoemde akkoord bij de projecten op korte of middellange termijn.

Ik wil ook nog zeggen dat er een groot gevoel van tevredenheid was bij diegenen voor wie het akkoord tot stand is gekomen. Ik meen dat op vele vlakken onmiddellijke maatregelen niet alleen zijn aangekondigd maar ook ten uitvoer zijn gelegd. Dat duidt op een klimaat van goed vertrouwen tussen de minister, zijn kabinet, de verschillende departementen van Defensie en het personeel, zij het militair of burgerlijk.

13.06 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ga wachten tot ik de kopie krijg om de tekst te bestuderen. Ik stel alleen vast dat de herziening van het tuchtstatuut eigenlijk heel lang duurt. Ik hoor dat nu al lang. Ik vraag mij af hoe het komt dat het zo lang duurt. Ik kijk evenwel uit naar uw voorstellen ter zake.

13.07 André Flahaut (PS): Monsieur le président, certaines choses sont plus faciles à réaliser si on le dit soi-même! Cela ne souffre alors aucune contradiction!

Nous attendrons donc le document pour en faire une analyse sérieuse et nous le remettrons à l'ordre du jour lors d'une prochaine question ou interpellation. En effet, des questions auxquelles les organisations syndicales n'ont pas obtenu de réponses restent en suspens. Je pense notamment à la faisabilité budgétaire et au calendrier.

La terminologie a tout son sens, ce qui veut dire que nous avons sur la table un document qui a été signé mais qui n'a pas été examiné par le ministre du Budget, ce qui le rend non exécutable. Il ne s'agit donc pas d'un accord sectoriel mais uniquement d'une note d'intention qui

belge.

Die wet is noodzakelijk om de bepalingen over de pensioenen te kunnen toepassen. De koning heeft het koninklijk besluit en de uitvoeringsbesluiten getekend op 7 januari 2009. De bepalingen inzake de vrijwillige opschorting van de prestaties en over de pensioenen zijn op 1 januari 2009 van kracht geworden. De herziening van het tuchtrechtelijk statuut, die opgenomen is in het akkoord dat gesloten is, wordt onderzocht.

La révision du statut disciplinaire est encore à l'examen et a été intégrée dans les projets qui seront mis en oeuvre à l'horizon 2010-2011. La révision du concept de la carrière mixte est également encore à l'étude et sera ajoutée aux projets à court ou moyen terme.

Les signataires de l'accord en étaient très satisfaits. Certaines mesures ont déjà été mises en oeuvre, ce qui témoigne d'un climat de confiance entre le ministre, les différents services publics et le personnel.

13.06 Hilde Vautmans (Open Vld): Je vais examiner le texte en détail. La révision du statut disciplinaire est très longue. Quelle en est la cause?

13.07 André Flahaut (PS): We wachten dus op het document. Dan kunnen we het grondig analyseren. Een aantal vragen blijft inderdaad onbeantwoord. Ik denk daarbij onder meer aan de budgettaire haalbaarheid en het tijdpad.

Het document is ondertekend, maar de minister van Begroting heeft het niet onderzocht. Het is dus onuitvoerbaar. Kortom, het document schakelt een aantal goede voornemens aan elkaar die

est le résultat de concertations informelles débouchant sur une succession d'expressions de bonne volonté qui seront peut-être mises en œuvre si on en a les moyens.

misschien, als er geld is, werkelijkheid zullen worden.

13.08 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ten gronde heb ik niets bijgeleerd. Ik vind dat een sectoraal akkoord moet worden afgesloten in een onderhandelingscomité volgens de wettelijk beschreven regels, en effectief moet worden becijferd naar kostprijs en uitvoering in een timingtabel. Ik mis dat. De vaagheid van hetgeen wij nu hebben gehad, roept zoveel vragen op dat de onzekerheid vergroot in plaats van de zekerheid te geven waarop u alludeerde.

13.08 David Geerts (sp.a): Cette réponse ne m'a rien apporté. Un accord sectoriel doit être conclu au sein d'un comité de négociation conformément à des règles légales. Je ne connais ni le coût ni le calendrier. Cette confusion ne fait que renforcer l'incertitude.

13.09 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour les informations que vous venez de nous communiquer.

13.09 Brigitte Wiaux (cdH): Dus, ik wacht het document af. Ik zal het met de grootste aandacht bestuderen.

Comme mes collègues, je vais attendre le document que j'analyserai avec la plus grande attention.

13.10 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, als ik nog even mag? Collega Geerts, ik denk dat het personeel van Defensie graag zal horen dat bijvoorbeeld het feit dat de eindejaarspremie op 15 december is verhoogd en uitbetaald, niet concreet zou zijn. Ik denk dat ze zeer tevreden zullen zijn te horen dat dit geen concrete maatregel is.

13.10 Pieter De Crem, ministre: L'augmentation de la prime de fin d'année constitue une mesure concrète très appréciée par le personnel. La réglementation en matière de disponibilité a également déjà été mise en œuvre. M. Geerts estime-t-il qu'il s'agit là de mesures vagues?

Vaagheid? De disponibiliteitsregeling, de speciale prestatie, is in voege. Noemt u dat vaag? Ik denk dat u een eigenaardige invulling hebt van het concept "vaagheid" en van het concept "concreet zijn". Ik stel alleen maar vast dat ze zijn uitgevoerd.

13.11 David Geerts (sp.a): Over de eindejaarstoelage. Mijnheer de minister, u weet zelf dat dit een voorstel is dat op de ministerraad is gekomen, op dat moment via uw collega Vervotte. Via de onderhandelingen in het comité B werden de voorstellen gedaan voor het verhogen van de eindejaarstoelage en is de uitbreiding gebeurd. De nota kwam via die weg op de ministerraad.

13.11 David Geerts (sp.a): L'augmentation de la prime de fin d'année constitue une bonne proposition mais a été inscrite à l'ordre du jour du Conseil des ministres par Mme Vervotte, ministre à l'époque, par l'intermédiaire du comité B. Le texte contient divers éléments qui n'ont fait l'objet d'aucun engagement ce qui, à mon estime, est vague. La présentation PowerPoint pour les syndicats ne comporte aucune indication en ce qui concerne le calendrier, le budget ou la mise en œuvre. À moins que le ministre ne dispose de davantage d'informations à ce sujet, j'estime que la situation est très floue.

(onderbreking door minister De Crem)

Laat u mij even uitspreken? Ik heb u ook niet onderbroken. Ik wil hier mijn repliek verderzetten.

Al is dat de werkelijkheid wat er toen is gebeurd, dan zeg ik niet dat dit slecht is. Ik verheug mij over wat daar is gebeurd, maar dat is via het comité B en uw collega Vervotte op de ministerraad gekomen.

Een ander element. U spreekt over "niet concreet". Ik heb alleen een zin geciteerd die bovenaan de tekst staat die u hebt gegeven als sectoraal akkoord. Ik heb minstens zes elementen aangeduid die geen enkel engagement vermelden en alleen vaagheid tonen. Dan spreekt u over zekerheid. Ik zeg: neen! De tekst die aan de vakbonden werd gegeven, de powerpointpresentatie, maakt geen enkel element duidelijk. Er zijn geen bijkomende fiches met een timing, met een begrotingsanalyse en met een uitvoering daarvan. Dat is het enige wat ik kan vaststellen met de informatie waarover ik beschik. Als u zegt dat ik niet over alle informatie beschik, nodig ik u uit om in deze commissie een presentatie te geven van waarover

onderhandeld is, zodat we daarover kunnen discussiëren, maar niet dergelijk pingpongspel.

13.12 Minister **Pieter De Crem**: Waarom hebben die drie organisaties dan getekend? Die weten dan van niks of zo?

13.12 **Pieter De Crem**, ministre: Pourquoi les trois autres syndicats ont-ils dès lors signé le contrat?

13.13 **David Geerts** (sp.a): Ik kan niet antwoorden voor wie wel heeft getekend. Ik stel alleen iets vast op basis van de teksten waarover ik beschik. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om te tekenen of niet te tekenen. Ik stel alleen vast op basis van de teksten waarover ik beschik, dat er niets concreets is over de uitvoering van de aangekondigde maatregelen. Ik zeg dat bij een sectoraal akkoord zoals dat in een onderhandelingscomité telkens in principe moet worden afgewerkt, een budgettaire berekening en een tijdstabel moeten zijn. Anders heeft men geen akkoord. Dat is nu eenmaal zo in de ministeries.

13.13 **David Geerts** (sp.a): Je constate simplement que le texte dont je dispose ne contient aucun élément concret. Un accord sectoriel doit être beaucoup plus clair.

13.14 Minister **Pieter De Crem**: Dus u bent de slimste van de hoop en al die mensen die akkoorden hebben ondertekend, zijn een bende naïevelingen als ik u goed begrijp.

13.14 **Pieter De Crem**, ministre: M. Geerts estime donc que les signataires du contrat sont une bande de naïfs.

13.15 **David Geerts** (sp.a): Ik heb dat niet gezegd. Ik heb alleen vastgesteld dat er geen duidelijke engagementen zijn. Laat anderen oordelen over hetgeen zij moeten doen. Ik kan alleen maar als lid van de commissie voor Defensie vaststellen dat de intentietekst vaag is en dat de overheid geen concrete engagementen neemt ten opzichte van personeelsleden.

13.15 **David Geerts** (sp.a): J'ai simplement constaté qu'il n'y a pas d'engagements clairs.

13.16 **André Flahaut** (PS): Monsieur le président, je voudrais répliquer car j'ai appris dans une vie antérieure que le dernier mot appartenait au parlement.

13.16 **André Flahaut** (PS): Dit document, dat van belang is voor het personeelsbeleid, zou eigenlijk ten gronde door de minister moeten worden toegelicht. Ik vraag dus op de agenda van een volgende vergadering een uiteenzetting van de minister over dit akkoord met de vakbonden in te schrijven, met inbegrip van de budgettaire gevolgen ervan en de vooropgestelde timing. Ook de minister van Begroting zou op dat ogenblik het woord moeten krijgen.

Je crois qu'un problème de méthode se pose. J'estime que ce document, qui est important pour la politique du personnel, mériterait de faire l'objet d'une présentation complète par le ministre plutôt que de l'aborder au détour d'une question qui lui a été posée par certains d'entre nous.

Je vous demande donc formellement d'inscrire à l'ordre du jour de la prochaine réunion ou de la suivante un exposé par le ministre sur le contenu de l'accord qui a été passé avec les organisations syndicales.

Cet exposé reprendrait les différents points de l'accord, ce que cela représente sur un plan budgétaire et le calendrier d'exécution (exécution immédiate, en 2009, 2010, 2011). C'est la simplicité même de le planifier mais il faudra prévoir aussi l'intervention du ministre du Budget. Je suppose que le nouveau premier ministre qui est un ancien ministre du Budget y est particulièrement attentif. En tant que ministre de la Fonction publique, je l'ai côtoyé pendant quatre ans lorsqu'il était ministre du Budget et nous contrôlions les budgets du ministre de la Défense.

De **voorzitter**: Ik meen trouwens dat de minister toen in de plenaire vergadering heeft gezegd dat hij bereid is dat te doen. Ik stel voor dat te doen. De vraag is alleen of we dat volgende week aan de agenda zetten bij de wetsvoorstellen of we er een aparte vergadering aan wijden?

(...): (...)

De **voorzitter**: Binnen veertien dagen? Goed, laten we afspreken dat dit het eerste agendapunt is binnen veertien dagen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de Armoured Infantry Vehicle (AIV), ook Piranha IIIC genaamd" (nr. 9848)

- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "het dossier AIV/DF90" (nr. 10045)

14 Questions jointes de

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le Armoured Infantry Vehicle (AIV), également dénommé Piranha IIIC" (n° 9848)

- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le dossier AIV/DF 90" (n° 10045)

14.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben dit dossier hier al meermaals besproken en u hebt er – toen u nog parlamentslid was – ook vele tussenkomsten over gehouden. Het gaat namelijk over de aankoop van de AIV's. De vorige regering heeft er 138 gekocht. Er waren ook optionele schijven gepland voor 81 en 23 voertuigen. Volgens de Open Vld is het gunnen van die drie schijven onontbeerlijk voor een coherente transformatie van de Landcomponent en voor het bereiken van het ambitieniveau van onze krijgsmacht.

U weet dat initieel werd geopteerd voor de 90-millimeterkanonnen. Begin 2008 werd die reeds door de vorige regering genomen beslissing door u in vraag gesteld. U hebt toen uw voorkeur geuit voor een zwaarder kaliber. U zei toen dat u ze niet zou bestellen en dat u een iets zwaarder type zou aankopen. Ik heb u er toen in deze commissie voor gewaarschuwd dat een contractbreuk grote gevolgen zou kunnen hebben op operationeel, budgettair en verdragsrechtelijk vlak.

Ondertussen zou ik heel graag willen weten wat de stand van zaken is, mijnheer de minister. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de vuurkracht van de Piranhavoertuigen? Hoeveel voertuigen werden uitgerust met het 90-millimeterkanon en hoeveel voertuigen kregen een zwaarder kaliber? Welke gevolgen zijn er op operationeel, budgettair en verdragsrechtelijk vlak? En, heel belangrijk, zullen de optionele schijven kunnen worden gelicht tijdens deze legislatuur?

14.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik heb mij aangesloten bij de vraag van mevrouw Vautmans, maar het zal u wellicht niet verbazen dat ik wel een andere invalshoek heb. Ik stel vast dat mevrouw Vautmans de vraag met enig leedvermaak stelt. U hebt toch goede contacten bij defensie, mevrouw Vautmans, dus u zult ook wel weten dat men daar niet zo onverdeeld gelukkig is met die keuze. Als u hier nog eens komt vragen wat de minister ermee zal doen, steekt u een beetje de vinger in de wonde. We kunnen daarover van mening verschillen.

Met het AIV-dossier op zichzelf heb ik niet echt grote problemen. Er

14.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Sous le précédent gouvernement, 138 AIV ou Piranha ont été achetés et des tranches optionnelles ont été prévues pour 81 et 23 véhicules. Le gouvernement précédent a opté pour des canons de 90 mm. Début 2008, le ministre a toutefois exprimé sa préférence pour un calibre plus lourd, un changement de cap susceptible d'avoir de lourdes conséquences sur les plans opérationnel, budgétaire et conventionnel.

Quel est l'état d'avancement du dossier en ce qui concerne la puissance de feu des véhicules Piranha? Combien de véhicules ont-ils été équipés d'un canon de 90 mm? Quelle sont les conséquences sur les plans opérationnel, budgétaire, et conventionnel? Les tranches optionnelles pourront-elles être levées au cours de l'actuelle législature?

14.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Le dossier des AIV ne me pose guère problème mais bien celui des fameux canons de 90 mm. Il s'agit d'un bon système, mais nous n'en avons en fait pas besoin. Il a été imposé à l'époque, notamment par l'Open Vld. Il s'agirait dès lors que l'ancienne coalition violette fasse preuve d'un peu plus de réserve dans ce

zijn wel wat technische zaken mee gemeoid die mijn bezorgdheid wekken, maar die zullen wel blijken. Het dossier is echter vooral bekend geraakt door het beruchte 90-millimeterkanon. Ik ben op dat vlak een ervaringsdeskundige. Ik heb alle testen mogen meemaken, omdat ze in Brasschaat werden getest. Ik ken het 90-millimetersysteem dus goed. Het is een zeer goed systeem, dat we eigenlijk niet nodig hadden, maar het is er door de vorige regering doorgedrukt, mee door de Open Vld, mevrouw Vautmans. Ik heb zelfs gehoord dat uw collega Stef Goris vandaag zegt dat hij ook wel wist dat het een slechte keuze was, maar dat hij niet anders kon. Ik zou graag hebben dat u vandaag ook eens zegt dat u weet dat het een slechte keuze was.

14.03 Hilde Vautmans (Open Vld): (...)

14.04 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): De heer Goris zei heel duidelijk dat het een heel slechte keuze was, maar dat ze niet anders konden. Soms moesten zij de zotternijen van de minister volgen. Dat heeft hij duidelijk in een interview gezegd. Daarom zou ik liever meer terughoudendheid zien van paars in dit dossier.

De laatste keer dat wij over dit dossier hebben gesproken, was in de commissie voor de Legeraankopen. Ik wil uiteraard niet uit de biecht klappen en dat is ook niet nodig. Het enige wat daar bekend was, was dat er opvolging zou komen en dat er verder onderzoek zou gebeuren om te weten wat er juist kon of moest gebeuren inzake de volgende schijven en ook wat we konden doen met het deel dat wij contractueel verplicht waren te kopen.

Ik ben vooral geïnteresseerd in de stand van zaken van dit dossier. Mijnheer de minister, ik wil u zeker niet opjagen. Wij moeten ons er immers bij neerleggen, wij moeten met die tuigen leren leven. Verkopen is een optie, maar ik vrees dat wij die optie niet zullen kunnen waarmaken.

Ik heb u in september 2008 wel gevraagd wat – als wij met die wapensystemen verder moeten – wij gaan doen om ze aan te vullen. Want met die 18 wapensystemen zelf kunnen wij niet veel doen, vrees ik. Moeten wij alle ambities van Defensie herzien? Wij moeten iets beslissen.

De studie is nog bezig. Daar ik verplicht ben u daar vandaag ook over te ondervragen – want ik ben zeer geïnteresseerd in het dossier – wil ik weten, mijnheer de minister, wat u vandaag al kunt zeggen over de stand van zaken in het dossier? Ik heb begrepen dat het eerste wapensysteem in principe al moest zijn geleverd maar dat dit niet is gebeurd.

Ik stel u voor dat als zij worden geleverd ook mevrouw Vautmans en ik aanwezig kunnen zijn?

14.05 Minister Pieter De Crem: Mijnheer Sevenhans, u hebt mij wel eigenlijk een bijzonder korte vraag gesteld. Ze is te herleiden tot drie woorden: stand van zaken.

Het dossier is onderhand goed gekend bij de commissieleden. U weet dat de vaste schijf van het contract werd betekend aan de firma Molag op 22 maart 2006. De 138 voertuigen van deze schijf beschikken,

dossier. Avec 18 systèmes d'armement, nous ne pouvons faire grand-chose. Qu'en adviendra-t-il? Quel est l'état de la situation?

14.05 Pieter De Crem, ministre: La tranche fixe a été attribuée à la firme Moloch le 22 mars 2006. Les 138 véhicules disposeront de trois calibres de munitions : 12,7 mm, 30 mm et 90 mm. Dix-huit véhicules seront équipés de

naargelang van de verschillende types voertuigen over drie munitiekalibers: 12,7 mm, 30 mm en 90 mm. Er zijn 18 voertuigen van het type DF90 die zullen worden uitgerust met een 90mm-kanon. Ik heb dat reeds tijdens de vorige besprekingen kunnen meedelen. Er is nog geen beslissing genomen over een zwaardere kaliber, om de redenen die u kent.

Het lichten van de optionele schijven moet worden opgenomen in het Plan Investerings Defensie en Veiligheid (PIDV) dat ter goedkeuring aan de ministerraad wordt voorgelegd. In elk geval zullen de voertuigen met een 90mm-kanon die deel uitmaakten van de optionele schijven niet worden aangekocht. Inzake de aan te kopen kanonnen moeten – om de reden die u kent, namelijk dat de order was geplaatst – de schootstoten nog worden uitgevoerd. Wanneer die zijn uitgevoerd en gunstig worden bevonden, zullen de 18 wapensystemen worden geplaatst en operationeel zijn.

Op het moment dat de schootstoten zijn uitgevoerd, zal naar aanleiding van het veiligheidsrapport worden overgegaan tot het plaatsen van de torens op de vrachtwagens en zullen ze operationeel zijn.

14.06 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, zal de aankoop van de 18 voertuigen met het 90-millimeterkanon behouden blijven. Dat is niet wat u bij uw aantreden vol vuur en vlam had aangekondigd, met name dat die aankoop niet zou doorgaan.

14.07 Minister Pieter De Crem: Weet u waarom? Omwille van de verkeerde beslissingen die de vorige regering heeft genomen, omdat er een letter of intent was betaald en omdat de clausules bepaalden dat afbestellen evenveel zou kosten.

Het is en blijft een slechte maatregel. Niemand kan deze aankoop echt verdedigen. Het is en blijft een slechte aankoop en ik mag het puin ruimen.

14.08 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, ik zeg dit zonder leedvermaak. De meningen over die 90-millimeterkanonnen lopen trouwens uiteen. Ik weet niet of ik de heer Goris zou inroepen als expert. Ik denk dat er andere en betere experts zijn.

Bij een vorig debat heb ik u gezegd dat het afbestellen van die 90-millimeterkanonnen u veel zou kosten. Ik ben blij dat u dat niet hebt gedaan. Dit zou op budgettair vlak niet goed zijn voor onze krijgsmacht.

U zegt nu dat u het lichten van de optionele schijven zult opnemen in het PIDV, behalve voor de 90-millimeterkanonnen. Hoeveel 90-millimeterkanonnen zaten er in de optionele schijven? Dat weet ik niet uit het hoofd. Over hoeveel voertuigen gaat het concreet?

14.09 Minister Pieter De Crem: Er waren 40 voertuigen, 18 vaste en 22 optionele.

canons de 90 mm. Aucune décision n'a encore été prise concernant un calibre supérieur.

La levée des tranches conditionnelles sera inscrite dans le plan Défense et Sécurité. Les véhicules équipés de canons de 90 mm qui font partie de ces tranches conditionnelles, ne seront pas achetés.

Les canons que nous avons achetés seront d'abord soumis à des tests de tir. En fonction du rapport de sécurité, les tourelles pourront ensuite être installées sur les véhicules.

14.06 Hilde Vautmans (Open Vld): Je comprends que 18 véhicules conserveront le canon de 90 mm, ce qui est en contradiction avec ce que le ministre avait promis lors de son entrée en fonction.

14.07 Pieter De Crem, ministre: Cette situation est due à une mauvaise décision du gouvernement précédent. Une rupture du contrat aurait été trop coûteuse. La mesure était mauvaise et l'est toujours et il m'incombe à présent de la gérer.

14.08 Hilde Vautmans (Open Vld): De combien de véhicules s'agit-il concrètement?

14.09 Pieter De Crem, ministre: De dix-huit définitivement et de 22 supplémentaires en option.

14.10 Hilde Vautmans (Open Vld): Die 22 in de optionele schijf worden niet gelicht. Komen er daarvoor andere voertuigen met een ander kaliber in de plaats?

14.10 Hilde Vautmans (Open Vld): L'option pour ces 22 véhicules supplémentaires ne sera donc pas levée. D'autres véhicules sont-ils prévus à la place?

14.11 Minister Pieter De Crem: Dat zal ik zien op het moment dat we wat budgettaire ruimte zullen hebben gemaakt. Ik zal dan een studie laten uitvoeren die geen appels met citroenen vergelijkt, die niet zal worden gevolgd door een tweede studie omdat de eerste studie bepaalde mensen niet zinde en men een tweede studie moest laten uitvoeren om toch tot het resultaat van de 90-millimeterkanonnen te komen. Dat zal ik in elk geval doen.

14.11 Pieter De Crem, ministre: Je vais faire procéder à une étude à ce sujet. Mais on ne pourra rien faire de ces 18 véhicules. A l'avenir, nous préparerons mieux nos achats.

We zullen niets kunnen doen met die 18 voertuigen. We zullen de keuze avaleren. Als we nog eens aankopen van een dergelijke orde plannen, zullen we de aankoop beter voorbereiden.

14.12 Hilde Vautmans (Open Vld): Als ik u goed begrijp, zult u die 18 niet proberen te verkopen. U zult ze houden. Eigenlijk houden we ze omwille van de contractuele verplichtingen. Mag ik dat hieruit besluiten?

14.12 Hilde Vautmans (Open Vld): Si je comprends bien, ces 18 véhicules ne seront pas revendus. Dois-je en conclure qu'ils seront conservés en raison d'obligations contractuelles?

14.13 Minister Pieter De Crem: Neen. Hetgeen ik zeg, is dat de schootstesten met die 18 voertuigen nu worden gedaan. Het kan dat die schootstesten ongunstig zijn, niet conform zijn of niet performant genoeg zijn. Ik heb daarover momenteel geen informatie.

14.13 Pieter De Crem, ministre: Non, la décision ne sera prise qu'après les tests de tir.

Op het ogenblik dat de schootstesten afgelopen zijn en het rapport bij mij terechtkomt, zal ik een verdere beslissing voorstellen met betrekking tot de verschijningsvorm van die kanonnen bij de Belgische Defensie.

La liste des acheteurs potentiels est retrainte.

De potentiële kopers ken ik al. Ik veronderstel dat het alleen zal zijn bij landen die al over dat fameuze wapen beslissen. De lijst van de potentiële kopers is vrij beperkt.

14.14 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Zij zijn verkoopbaar. Het zal uiteraard over de prijs gaan. Voor alle duidelijkheid, dat wapensysteem is een zeer goed systeem. Ik vermoed dat, als er tests worden uitgevoerd, zij gunstig zullen zijn.

14.14 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je présume que les tests seront positifs. Ils sont à vendre. Tout dépendra bien évidemment du prix.

Mijnheer de minister, ik zal nooit beweren dat wij er niets mee kunnen doen, dat zou ook niet correct zijn. Wij kunnen ze uiteraard slechts beperkt inzetten. Wij kunnen er niets mee doen in Libanon of Afghanistan. Als er echter ooit een actie komt in Oost-Congo, kunnen wij ze wel gebruiken. Wij kunnen ze dan bijna gebruiken als een kanon voor een mug. In dat geval zullen wij dan ietwat overbewapend zijn, maar wij zullen er iets mee kunnen doen.

Ils ne pourront être déployés que dans une mesure limitée mais nous pourrions assurément en faire quelque chose, par exemple en cas d'action dans l'est du Congo. Mais ce n'était donc pas l'objectif initial.

Ik heb mij nooit vrolijk gemaakt over dit dossier. Ik heb een keer gezegd dat ik blij ben dat ik gelijk krijg, maar daarmee zijn wij niets. Wij zitten er nu mee. Wat doen wij ermee? Het enige probleem dat ik zie, is het volgende. Kunnen wij iets doen met achttien wapens van dat type in een breder kader? Wij voeren uiteraard nooit actie op ons eentje. Wij zullen nooit ergens een interventie doen. Kunnen wij

Si nous évoluons vers un autre type, nous devons adapter le niveau de nos ambitions et nous n'avons pas l'argent nécessaire pour cela. C'est un cercle vicieux.

ergens bij aansluiten? Dat vrees ik een beetje. Men kan ze immers altijd gebruiken. Zij zijn in heel Afrika inzetbaar, bij manier van spreken. Dat was echter oorspronkelijk niet de bedoeling. Als wij naar een ander type gaan, moeten wij natuurlijk ons ambitieniveau aanpassen, en daarvoor hebben wij het geld niet. Dat wordt dus een vicieuze cirkel. Maar goed, ik volg het dossier voort op en ik zal eens komen kijken als zij worden getest.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "le Plan d'Investissements Défense et Sécurité (PIDS)" (n° 9904)

15 Vraag van de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "het Plan voor Investerings in Defensie en Veiligheid (PIDV)" (nr. 9904)

15.01 André Flahaut (PS): Monsieur le président, je reste très calme. Mais je vais d'abord poser ma question, puis j'ajouterai un commentaire.

Il est beaucoup question du Plan d'Investissements Défense et Sécurité (PIDS), mais telle sœur Anne, nous ne voyons rien venir! De façon formelle, je vous demande donc à quelle date ce plan sera présenté au gouvernement, puis à cette commission.

Nous avons reçu une note d'orientation, dont j'ignore s'il s'agit d'une note politique. En effet, nous avons eu une orientation politique, puis une politique d'orientation. Bref, je ne sais pas si une perspective se dessine. Ne m'en veuillez pas, monsieur le ministre, mais si vous dites que ce qui a été accompli dans le passé était mauvais, je suis aussi libre d'affirmer que ce que vous réalisez aujourd'hui l'est aussi. Il faut éviter de trop me provoquer.

Sur certaines questions, vous maintenez une certaine continuité. C'est pourquoi je voudrais attirer votre attention sur le fait que la décision relative à ces fameux canons a été prise par un gouvernement dont vous faisiez partie et qui était soutenu par une majorité composée de plusieurs partis, et pas uniquement le vôtre. Que les choses soient claires: libre à vous de critiquer, mais ne vous attendez pas non plus à une absence de réaction de notre part! Ou alors, cela posera un grave problème – un de plus! – au sein de la majorité. Nous avons beau prêcher la stabilité, nous ne pouvons pas accepter que tout soit dit non plus.

Au début, vous avez déclaré qu'il fallait réaliser un "screening" minutieux des besoins exprimés. Vous avez considéré certains programmes prioritaires: le remplacement des Airbus, le programme BEST, les tenues CBRN, l'acquisition de matériel et de véhicules, la participation à Athéna. Mais où en sommes-nous dans ce qui avait été annoncé? Et où en êtes-vous dans le PIDS pour les tranches 2009 à 2011? Si j'ai bien compris, vous n'entendez pas parler des années suivantes, puisque vous estimez que vous ne serez peut-être plus en fonction. Or, en politique, c'est toujours ce à quoi l'on ne s'attend pas qui se produit.

Formellement, je vous demande quand la présentation aura lieu en Conseil des ministres et où nous en sommes dans la présentation du plan au Parlement.

15.01 André Flahaut (PS): Het Plan voor Investerings in Defensie en Veiligheid (PIDV) komt regelmatig aan bod, maar er schijnt maar niets van in huis te komen! Ik vraag u dus wanneer dit plan aan de regering en vervolgens aan deze commissie zal worden voorgelegd. Na een politieke oriëntatie kregen we een oriënterend beleid. Kortom, ik weet dus niet of er iets concreets in wording is.

Op bepaalde terreinen neemt u een zekere continuïteit in acht. In dat verband wil ik u erop wijzen dat de beslissing betreffende de beruchte kanonnen werd genomen door een regering gesteund door een meerderheid die uit verscheidene partijen bestond, en niet alleen uit de uwe.

U verklaarde dat de noden nauwkeurig moeten worden gescreend. Een aantal programma's, zoals de vervanging van de Airbus, het BEST-programma (*Belgian Soldier Transformation*), de CBRN-uitrusting (tegen chemische, bacteriologische, radiologische en nucleaire gevaren), de aankoop van materieel en voertuigen en de deelname aan het financieringsmechanisme Athena zijn voor u prioritair. Wat is echter de stand van zaken met betrekking tot al die aangekondigde maatregelen? Hoe staat het met het PIDV wat de

J'ai un peu l'impression que vous allez essayer de le faire passer comme des tranches de saucisson! Comme on vient de remplacer les Airbus par une location. Le chef de la Défense a eu raison de mettre en avant le contexte budgétaire difficile, à l'occasion du prolongement de son mandat. Un nouveau n'aurait peut-être pas pu le dire, faute d'une connaissance suffisante de la situation.

Quant aux nonante millimètres, j'ai entendu beaucoup de gens en parler, mais sans que le niveau d'ambition ait été abordé.

La décision a été prise en tenant compte d'un niveau d'ambition qui était défini. Si vous voulez revoir le niveau d'ambition, vous devez le dire, mais cela implique une renégociation au niveau du gouvernement. Cela implique aussi la mise en œuvre de ce niveau d'ambition redéfini dans un nouveau plan stratégique que vous devrez déposer et qui devrait faire l'objet d'une discussion au sein d'une majorité.

Cet achat a été décidé par une majorité politique à un certain moment et les décisions de poursuivre cette politique ont été prises par un autre gouvernement dont vous faisiez partie.

Vous nous avez parlé du niveau d'ambition mais vous ne pouvez pas dire qu'il s'agissait d'une mauvaise décision ou que le dossier était mal préparé car vous jetteriez le discrédit sur l'administration dont vous avez la responsabilité aujourd'hui.

En effet, les décisions pour les canons de 90 millimètres ont été prises sur base de dossiers présentés par une administration que vous dirigez aujourd'hui. Vous dites qu'il s'agit d'une mauvaise décision car elle ne vous agrée pas politiquement mais je vous demande de respecter le travail qui a été fait par les personnes dont vous êtes aujourd'hui administrativement responsable.

Nous aurons l'occasion de reparler de ce problème car j'espère que nous pourrons avoir une vision stratégique revue du PIDS.

Je voudrais aussi insister sur la nécessité d'une discussion au niveau du gouvernement dont le Parti Socialiste fait encore partie!

15.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, je ne manquerai pas d'informer la commission de l'état d'avancement de ce plan PIDS.

tranches van 2009 tot 2011 betreft?

Toen de beslissing voor de 90 mm-kanonnen werd genomen werd met een omschreven ambitieniveau rekening gehouden. Als u dat ambitieniveau wenst te herzien, zal er opnieuw over moeten worden onderhandeld op regeeringsniveau. U kan niet zeggen dat het een slechte beslissing was of dat het dossier slecht was voorbereid, want dan zou u het bestuur waarvoor u nu verantwoordelijk bent, in diskrediet brengen.

15.02 Minister **Pieter De Crem**: Ik zal de commissie op de hoogte houden van de voortgang van dat PIDV-plan.

15.03 André Flahaut (PS): Quand? C'est comme dans la chanson de Dalida. Je sais bien que vous ne l'aimez pas car, comme vous l'avez dit à la RTBF, vous avez un autre style! Dalida a dit: "j'attendrai toujours ton retour, le jour et la nuit". Or, il ne vient jamais!

15.04 Pieter De Crem, ministre: C'est un vieux disque... toujours le même! Un 75 tours!

15.05 André Flahaut (PS): Oui mais vous aussi vous vieillissez! Or, vous n'êtes là que depuis un an!

15.06 Pieter De Crem, ministre: Monsieur Flahaut, je ne tiens pas à

15.06 Minister **Pieter De Crem**:

polémiquer. Il n'y a pas d'investissement possible sans moyens budgétaires. Il en a toujours été ainsi!

S'il y a peu de moyens budgétaires pour les années 2009 et 2010, c'est à cause des paiements que le département doit réaliser pour des tranches ou des investissements qui ont été fixés par les gouvernements précédents. Tout le monde le reconnaît. C'est un simple constat et non pas un jugement de valeur! Nous devons donc tout d'abord rechercher des moyens d'investissement et voir lesquels s'intègrent le mieux dans notre vision, celle annoncée dans la note d'orientation politique du département de la Défense.

En réponse à votre deuxième question, le remplacement des Airbus fait partie du PIDS qui est en préparation à l'état-major de la Défense. Le dossier a été présenté et approuvé au Conseil des ministres mais ces décisions ne portent pas sur un investissement mais sur un contrat de services. Ce contrat de services est prévu comme une mesure transitoire qui durera jusqu'à la réalisation du dossier d'investissement.

La seule décision prise dans le dossier du A310 concerne l'autorisation de conclure un contrat ouvert pluriannuel pour la livraison de maximum 2.000 heures de vol par an par le biais d'un avion de ligne de type "wide body" opéré par le personnel de la Défense. Les moyens financiers nécessaires à la réalisation de ce dossier sont à déterminer en fonction du nombre effectif d'heures de vol en leasing. Les budgets nécessaires sont prévus et seront imputés sur le budget de la Défense dans les articles 1235 et 1221.

Mijnheer Flahaut, zonder budgettaire middelen zijn er geen investeringen mogelijk. Het feit dat we over weinig middelen beschikken voor 2009 en 2010, is te wijten aan de investeringen waartoe de vorige regeringen hebben beslist en die nu door het departement moeten worden afbetaald. Dat is een vaststelling en geen waardeoordeel! We moeten dus eerst de nodige middelen trachten te vinden en nagaan of ze passen in de visie die in de politieke oriëntatienota van het departement Landsverdediging in het vooruitzicht werd gesteld.

Op uw tweede vraag kan ik antwoorden dat de vervanging van de Airbustoestellen deel uitmaakt van het PIDV-plan dat door de staf van Landsverdediging wordt voorbereid. Het dossier werd goedgekeurd door de ministerraad, maar die beslissingen hebben betrekking op een dienstencontract. Het is een overgangsmaatregel die loopt tot de uitvoering van het investeringsdossier. In dit dossier werd er beslist de toestemming te verlenen om een meerjarencontract te sluiten voor de levering van maximaal 2.000 vliegreuren per jaar met een *widebody* lijnvliegtuig dat door personeelsleden van Landsverdediging gevlogen wordt. Daartoe werden de nodige financiële middelen uitgetrokken die op de begroting van Landsverdediging zullen worden aangerekend.

15.07 André Flahaut (PS): Bien entendu, les moyens ne sont pas illimités. Bien entendu, vous devez payer ce qui a été décidé – et à mon sens bien décidé – dans les années précédentes dans un plan d'investissement; mais vous avez tout de même l'obligation de présenter un Plan d'Investissements Défense et Sécurité. Il faudrait peut-être aussi adapter le plan pluriannuel qui existait si vous en abandonnez certaines choses ou si vous inversez les priorités. C'est sur cela que porte ma question.

Je ne vous demande pas de venir avec un plan qui révolutionne le passé. Je demande simplement de présenter un état de la question compte tenu de la situation budgétaire que nous connaissons et des

15.07 André Flahaut (PS): Uiteraard zijn de middelen beperkt. U bent echter verplicht een plan voor investeringen voor defensie en veiligheid voor te leggen. Ik vraag enkel een stand van zaken, gelet op de budgettaire situatie en de verbintenissen die aangegaan zijn.

engagements pris.

Vous avez annoncé dans votre note certaines priorités et j'ai effectivement reconnu qu'il s'agissait de bonnes avancées mais venez formellement présenter les choses. C'est cela que je vous demande, rien d'autre.

15.08 Pieter De Crem, ministre: Ce ne sera pas un document épais.

15.08 Minister Pieter De Crem: Een dik document zal het dan niet worden.

15.09 André Flahaut (PS): Je ne demande pas un document épais. J'ai horreur de cela. Je suis écologiste.

15.09 André Flahaut (PS): Ik vraag geen dik document. Ik ben milieuvriendelijk.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

16 Question de M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "le plan d'infrastructure" (n° 9905)

16 Vraag van de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "het infrastructuurplan" (nr. 9905)

16.01 André Flahaut (PS): Monsieur le président, dans le même ordre d'idées, dans les questions posées tout à l'heure, j'ai noté certaines réflexions au sujet des infrastructures. Faut-il faire, ne pas faire, dire ou ne pas dire, heurter ou ne pas heurter?

16.01 André Flahaut (PS): Er bestaat een infrastructuurplan, dat in overleg met de diensten werd opgesteld. Ik vraag dat dit aangepaste infrastructuurplan, met uw prioriteiten, zou worden voorgesteld.. De commissie heeft immers het recht te worden ingelicht over de toekomst van de militaire infrastructuur.

Je voudrais simplement faire remarquer l'existence d'un plan d'infrastructure, avec une planification réelle. Il a été fait en concertation avec les services, les responsables pour tenir compte des réalités sociales, des réalités d'encadrement, d'hébergement, etc. Ce que je demande, monsieur le ministre, c'est de présenter le plan d'infrastructure adapté. Je n'ai pas de susceptibilité d'auteur et je ne dirai pas qu'il faut absolument s'en tenir à ce qui a été prévu. Chacun peut se tromper et il n'y a que les gens qui agissent qui se trompent. On ne peut critiquer les ministres qui ne font rien, puisqu'il n'y a rien à critiquer.

Ce que je vous demande pour pouvoir vous critiquer ou vous approuver, c'est de nous présenter le plan d'infrastructure tel qu'il existait avec les priorités qui sont les vôtres et l'échelonnement qui est le vôtre. En effet, j'estime que la commission a le droit d'être informée par rapport au devenir des infrastructures militaires, car l'intention n'est pas nécessairement de les vendre. Personnellement, j'en ai vendu beaucoup et nous avons trouvé des accords avec des provinces, des communes.

Vous êtes un municipaliste et vous avez pris des accords au niveau de votre province également pour certains des plans. C'est bien ainsi! Mais donnez-nous une vision! Quelles seront demain les infrastructures subsistantes et où les personnes devront-elles se rendre? Si vous nous dites que vous vous concertez avec telle ou telle autorité: à droite, à gauche, néerlandophone, francophone, wallonne, bruxelloise, etc. pour tel et tel type d'infrastructure, c'est tant mieux! Néanmoins, des questions subsistent. Et vous pourrez le constater, aussi longtemps que vous occuperez vos fonctions, de nombreuses personnes vous diront que tout va bien et lorsque vous aurez quitté vos fonctions, on vous dira que tout va mal.

Il faut également tenir compte des propos tenus quand vous n'êtes pas là pour, dans le domaine de l'infrastructure, en discuter ou simplement en avoir connaissance. Bien entendu, on ne va pas mettre les briques à votre place!

16.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, cher collègue, je pourrais mener une approche théorique en vous répétant tous les critères, dont certains ont été fixés par vous, d'autres modifiés par moi, concernant les établissements, la démographie, le marché du travail, le taux d'emploi, mais je ne le ferai pas.

En ce qui concerne le plan d'infrastructure, certains projets ou parties du plan ont été déposés l'an passé ou cette année; je fais référence au quartier Knapen et d'autres, annoncés et déjà insérés dans la restructuration.

Ensuite, je me concerte par l'intermédiaire de mon cabinet avec le général De Winter et le général Clément, et leurs services, avec lesquels nous étudions dans quel sens procéder à un plan d'infrastructure qui tienne la route. Voilà mon objectif. Comme vous le savez, rédiger un tel plan bien concerté doit inclure d'autres partenaires qui ont un rôle important à jouer. Voilà l'état actuel de la situation. J'insisterai donc pour poursuivre dans les meilleurs délais.

16.03 André Flahaut (PS): Je note que le ministre n'a pas dit que le plan antérieur était mauvais et ça, c'est positif!

16.02 Minister Pieter De Crem: Een aantal projecten is vorig jaar of dit jaar neergelegd. Mijn kabinet pleegt overleg met de betrokken generaals en hun diensten. Samen onderzoeken we een infrastructuurplan dat steek houdt. Dat is mijn bedoeling.

16.03 André Flahaut (PS): Ik merk op dat de minister niet gezegd heeft dat het vorige plan slecht was!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

17 Questions jointes de

- **M. André Flahaut au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 9891)**
- **Mme Valérie De Bue au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 9899)**
- **Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid' 2008/2009" (n° 10007)**
- **M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'opération 'Défense d'avoir froid'" (n° 10016)**

17 Samengevoegde vragen van

- **de heer André Flahaut aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 9891)**
- **mevrouw Valérie De Bue aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 9899)**
- **mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!' 2008/2009" (nr. 10007)**
- **de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de operatie 'Kou verboden!'" (nr. 10016)**

17.01 André Flahaut (PS): Monsieur le ministre, je peux concevoir que la mise en œuvre de ce plan soit soumise à des règlements, lesquels peuvent être appliqués différemment selon que l'on agisse avec discernement ou en observant le texte à la lettre.

J'aimerais savoir combien de personnes ont été hébergées. J'ai vu les résultats pour Liège, mais je ne sais pas pourquoi uniquement pour cette province.

17.01 André Flahaut (PS): Ik zou willen weten hoeveel mensen onderdak kregen. Ik heb enkel de resultaten voor de provincie Luik kunnen raadplegen. Werden er maatregelen genomen om de kazernes open te stellen? Ik hoop dat deze actie kon aangepast worden aan de uitzonderlijke

Les casernes étant fermées entre Noël et le Nouvel An, et le grand froid s'étant fait connaître à ce moment-là, des dispositions ont-elles été prises pour faire preuve de flexibilité et ouvrir ces infrastructures?

J'ai aussi lu que l'inventaire des biens distribués avait eu lieu. La disposition relative à une forme de prévention médicale a-t-elle été maintenue?

Selon moi, l'action doit être évaluée, mais j'espère en tout cas qu'elle aura pu être adaptée à la situation de grand froid particulièrement exceptionnelle qui s'est manifestée ces dernières semaines. Des véhicules ont-ils été mis à disposition pour chercher les sans-abri?

Enfin, j'aimerais profiter de cette question pour féliciter le département pour la réaction rapide dont il a fait preuve en vue de répondre aux problèmes auxquels sont confrontés les populations et les personnels dans certaines communes du Hainaut qui sont privées d'eau. Le commandement militaire de cette province a en effet rapidement déclenché un processus. Je salue cette réaction prompte.

17.02 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, l'opération "Défense d'avoir froid" existe depuis plusieurs années. Je trouve cette initiative d'autant plus excellente qu'il a fait particulièrement froid cet hiver, lequel n'est pas terminé. J'aurais donc voulu obtenir une évaluation de cette opération à mi-parcours de cet hiver.

Comment s'est répartie l'aide entre les provinces? Je pense notamment au Brabant wallon.

Le rôle important des navettes mérite d'être souligné, car cela a permis aux sans-abri d'accéder à des quartiers militaires.

Pourriez-vous donc me livrer le bilan à mi-parcours de cette opération?

17.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het grote voordeel van de commissie van Defensie is dat twee ministers kunnen worden geïnterpelleerd, met name de vorige en de huidige minister. Dat is natuurlijk altijd, ook in het dossier in kwestie, gemakkelijk en een groot voordeel. Het was ook een verwezenlijking van de vorige minister om een dergelijke propagandastunt in het leven te roepen.

Blijkbaar is de opvang van daklozen ook een communautaire kwestie. Ik heb immers vastgesteld dat voornoemde opvang een succes blijkt te zijn in Luik en in de andere kazernes niet. Dat is vreemd. De opvang in de andere kazernes is zelfs nul. Nul is nul. Dat is heel weinig. Ik heb begrepen dat het project in één kazerne aan de kust toch enig succes heeft gehad, hoewel succes in deze heel relatief is. In Luik schijnt het echter wel een succes te zijn.

Ik begrijp dat commentaar op een dergelijk project altijd gevoelig ligt, vooral omdat werd aangetoond dat het in Luik een succes is geweest. Ik blijf niettemin met een apart gevoel zitten.

De commentaren die ik lees, zijn niet de mijne. Niettemin worden, vooral aan Nederlandstalige kant, steeds meer vragen bij het project gesteld. Voor de extreme weersomstandigheden die wij in 2009

situatie van extreme koude die wij de jongste weken hebben meegemaakt. Werden er voertuigen ter beschikking gesteld om de daklozen op te pikken?

Ik zou ten slotte het departement willen feliciteren voor de snelle reactie waarmee het inspeelde op het drinkwatertekort in bepaalde gemeenten in Henegouwen.

17.02 Brigitte Wiaux (cdH): De operatie 'Verboden kou te lijden' bestaat al enkele jaren. Ik vind het een heel goed initiatief, te meer daar het zeer koud was. Nu we bijna in de helft van de winter zijn, had ik graag een evaluatie van deze operatie gekregen. Hoe werd de hulp onder de provincies verdeeld?

17.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): La composition actuelle de cette commission offre l'avantage que nous pouvons interroger simultanément le précédent et l'actuel ministre de la Défense.

L'action 'Défense d'avoir froid!' a été lancée par le précédent ministre, M. Flahaut comme instrument de propagande personnel. Lors de la précédente période de froid extrême, l'action – dans le cadre de laquelle des casernes sont ouvertes à des sans-abri – fut une réussite à Liège uniquement. Aucun sans-abri ne s'est présenté ailleurs.

Comment ce phénomène s'explique-t-il? De nombreux sans-abri craignent peut-être de se

hebben gekend, moeten wij al dertig jaar terug in het verleden gaan. Aangetoond werd echter dat de bewuste actie, die ongetwijfeld wel goed bedoeld zal zijn geweest, niet aan een behoefte beantwoordt.

U kent mijn slechte karakter. Ik zou als conclusie kunnen geven dat de OCMW-opvang in Luik misschien beneden peil is en dat dientengevolge Defensie moet bijspringen. Dat kan misschien ook een vaststelling zijn. Het voorgaande zal echter wel een gevolg van mijn slechte karakter zijn.

Mijnheer de minister, gelet op de resultaten die u ons dadelijk zal mededelen en waarop ik een voorafname durf te doen, is de opvang van daklozen, mijns inziens, niet een van de kerntaken van Defensie. Dat ze moeten worden opgevangen, is een andere zaak. Dat moet echter door de juiste diensten gebeuren. Ik heb van een aantal militairen immers begrepen dat het voor daklozen een serieuze drempel is om in een kazerne opvang te zoeken.

De inspanning, hoe goed bedoeld ook, is dus zeker niet renderend. Er kunnen bijgevolg misschien beter extra middelen ter beschikking worden gesteld van bepaalde OCMW's. Van het project om een kazerne open te stellen voor daklozen, hoe goed bedoeld het ook is, is nu bewezen dat het zijn doel niet bereikt of voorbijschiet, naargelang de interpretatie. Defensie moet echter niet in concurrentie met de OCMW's proberen te gaan. Een dergelijke strijd kan het immers nooit winnen.

Deelt u mijn mening?

17.04 Minister **Pieter De Crem**: De operatie-Winter beoogt enkel hulp aan daklozen tijdens de winterperiode, in een ondersteuning van organismen die belast zijn met hulp aan minderbedeelden, zoals de OCMW's en de vzw's rond Restos du Coeur. De operatie loopt in deze winter van 24 november 2008 tot 31 maart 2009. In elke provincie wordt voor de opvang een kwartier ter beschikking gesteld.

En ce moment, seule la province de Liège est sollicitée. Entre 20 et 25 sans-abri y sont accueillis toutes les nuits, ce qui fait environ 1.000 nuitées depuis le début de l'hiver. Le succès de l'opération à Liège est dû au fait qu'à Liège, la caserne Saint-Laurent se trouve presque au centre-ville, à 100 mètres de l'organisation sociale chargée d'accueillir les sans-abri et que le relais social de Liège établit un plan d'hiver et engage temporairement des accompagnateurs.

Depuis le déclenchement de l'opération, le 24 novembre 2008, le matériel suivant a été distribué: 3.580 couvertures, 1.953 parkas, 2.710 "bodywarmers", 2.171 paires de gants, 1.605 paires de souliers, 2.296 pulls, 3.714 essuie-mains et 1.090 chemises.

rendre dans une caserne. On peut par ailleurs se demander si la Défense n'empiète pas sur le champ d'action d'organisations spécialisées et de CPAS.

17.04 **Pieter De Crem**, ministre: L'opération Hiver a pour but de venir en aide aux sans-abri en période hivernale, à l'appui des organismes spécialisés comme les CPAS et les Restos du Coeur. Cet hiver, l'action se déroulera du 24 novembre 2008 au 31 mars 2009. Un quartier militaire sera ouvert pour assurer l'accueil dans chaque province.

De enige provincie waarop een beroep werd gedaan, is die van Luik. Twintig à vijfentwintig daklozen worden er elke nacht opgevangen, wat goed is voor ongeveer duizend overnachtingen sinds het begin van de winter. Het succes van de actie in Luik is te danken aan het feit dat de Saint-Laurentkazerne nagenoeg in het stadscentrum gelegen is, op honderd meter van de organisatie die voor de opvang van daklozen zorgt en aan het feit dat de sociale diensten van Luik tijdelijke begeleiders in dienst nemen. Sedert 24 november 2008 werd

het volgende materiaal verdeeld: 3.580 dekens, 1.953 parka's, 2.710 *bodywarmers*, 2.171 paar handschoenen, 1.605 paar schoenen, 2.296 truien, 3.714 handdoeken en 1.090 hemden.

De kosten voor de operatie "Verboden kou te lijden" tijdens de winter 2007-2008 bedroegen 21.000 euro. In de verdeling van maaltijden is niet voorzien.

De voorbije dagen hebben we gemerkt dat de operatie een status-quo vertoont in vergelijking met de vorige jaren. Er zijn geen bijzondere, waarneembare trends.

Defensie levert steun via de organismen belast met de hulp aan minderbedeelden, zoals de OCMW's en de Restos du Coeur. Defensie levert dus bijkomende steun, maar wil zeker niet concurreren met de sociale instellingen.

In het voorjaar van 2009 wordt er met de respectievelijke kabinetten een zogenaamde rondetafel georganiseerd, om de medewerking te evalueren en te optimaliseren.

U hebt mij gevraagd, collega Sevenhans, of deze actie volgens mij nuttig is en of ze rendeert. Het is zo dat de regering een actieplan heeft opgesteld ter bestrijding van de armoede. Collega Delizée, belast met dat departement, heeft hiervoor een aantal opties naar voren geschoven en een aantal doelen vastgelegd. Een doelstelling is onder andere dat verschillende departementen kunnen tussenbeide komen wanneer het gaat om de zogenaamde winterhulp. Ik heb collega Delizée toegezegd dat hij wat de realisatie van dit programmapunt betreft een beroep op mij kon doen. Vandaar dat we ons ook hebben ingeschreven in de logica hiervan.

17.05 André Flahaut (PS): Cela signifie qu'il peut y avoir une certaine continuité dans l'action menée, monsieur Sevenhans! C'est l'avantage de voir siéger l'ancien et le nouveau ministre de la Défense au sein de cette commission.

Je me réjouis que le département de la Défense soit actif dans la lutte contre la pauvreté, plus particulièrement en période hivernale. Il est effectivement utile de procéder à une évaluation à ce sujet. Ce n'est pas un hasard si à Liège – hors considération d'ordre communautaire – le fonctionnement est différent. De toute évidence, la proximité des lieux ouverts revêt toute son importance. Si vous obligez des personnes à se rendre à Neder-over-Heembeek en étant au centre de Bruxelles, elles ne s'y rendront pas sans véhicules pour les y amener. Cela dépend de la localisation et du choix des quartiers militaires.

Pour moi, cela doit faire partie de l'évaluation qui aura lieu au printemps prochain avec les responsables et peut-être aussi donner lieu à l'adaptation d'autres réglementations. En effet, il peut s'avérer inquiétant pour un SDF d'entrer dans une caserne. Le problème des animaux se pose également. Nombre d'entre eux s'en voient refuser l'accès, parce qu'ils sont accompagnés de chiens. Donc, ils peuvent crever de faim ou de froid avec leur(s) chien(s) dans la rue. Il s'agit en

Le gouvernement a mis au point un plan d'action de lutte contre la pauvreté. Dans le cadre de ce plan, M. Delizée, secrétaire d'Etat à la lutte contre la pauvreté, a la possibilité de faire appel à différents départements au niveau de la coordination de l'aide hivernale. Je lui ai donné l'assurance qu'il pouvait compter sur la coopération du département de la Défense.

17.05 André Flahaut (PS): Het verheugt me dat het departement Landsverdediging zich inzet voor armoedebestrijding, in het bijzonder tijdens de winter. Dat die aanpak werkt in Luik is geen toeval. De ligging van de opengestelde kazerne is van overduidelijk belang. Dat gegeven moet aan bod komen tijdens de evaluatie in het komende voorjaar. Er zal misschien een aanpassing van het reglement moeten komen. Ik denk daarbij met name aan de daklozen met een hond, die geen toegang krijgen tot een opvangplaats. Het gaat erom het reglement oordeelkundig toe te passen.

Ik dank de minister voor zijn engagement om die actie, samen met collega Delizée, voort te

la matière de l'application avec discernement d'un règlement.

zetten.

Je remercie le ministre de son engagement à poursuivre cette action avec le collègue Delizée.

17.06 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Effectivement, il importe de procéder à une évaluation pour mieux agir encore. Par ailleurs, il conviendrait que l'ensemble des membres de votre personnel de votre département qui a participé et participe encore à cette opération "Défense d'avoir froid" soit également remercié.

17.06 Brigitte Wiaux (cdH): Om de aanpak verder te verbeteren, is een evaluatie inderdaad belangrijk. Voor het personeel dat meewerkt aan die actie is een bedankje overigens op zijn plaats.

17.07 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de benadering van collega Flahaut is zeer juist. Ik heb mij zeker niet tegen initiatieven uitgesproken. In het raam van het nuttig besteden van de middelen is hier duidelijk nood aan een evaluatie. Wij hebben kunnen vaststellen dat onder de meest extreme omstandigheden het niet helemaal de beste manier van het besteden van middelen is.

17.07 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Je partage l'analyse de M. Flahaut mais je plaide en même temps pour que cette action fasse l'objet d'une évaluation approfondie. Les failles constatées ces dernières semaines de grand froid donnent à penser que les moyens ont été mal utilisés.

Als er nood is; kan Defensie bijspringen. Dat zal het ook steeds doen. Ik heb echter de indruk dat dit niet goed uit de verf kwam, zeker niet in het Nederlandstalig gedeelte. Het kwam over als het fout aanwenden van middelen. Dat is spijtig, want het is een goedbedoelde actie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Bruno Stevenheydens** aan de minister van Landsverdediging over "de invloed van de oorlog in Gaza op de VN-missie in Libanon" (nr. 9947)

- de heer **Jean-Luc Crucke** aan de minister van Landsverdediging over "de blauwhelmen in Libanon" (nr. 9958)

- mevrouw **Hilde Vautmans** aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische militairen in Libanon" (nr. 9976)

- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "de aanwezigheid van Belgische militairen in Libanon" (nr. 10032)

18 **Questions jointes de**

- M. **Bruno Stevenheydens** au ministre de la Défense sur "l'influence de la guerre à Gaza sur la mission ONU au Liban" (n° 9947)

- M. **Jean-Luc Crucke** au ministre de la Défense sur "les casques bleus présents au Liban" (n° 9958)

- Mme **Hilde Vautmans** au ministre de la Défense sur "les militaires belges au Liban" (n° 9976)

- Mme **Brigitte Wiaux** au ministre de la Défense sur "la présence de militaires belges au Liban" (n° 10032)

De **voorzitter**: De heer Stevenheydens is niet aanwezig en de heer Crucke heeft zijn vraag omgezet in een schriftelijke vraag.

18.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week donderdag werden er vanuit Libanon raketten afgevuurd op Israël. Dat gebeurde op 20 kilometer afstand van Tibnin waar onze Belgische soldaten zijn gelegerd. Het was ook de eerste keer sinds het begin van de Israëlische aanval op de Gazastrook dat er vanuit Libanon raketten werden afgevuurd.

18.01 Hilde Vautmans (Open Vld): Jeudi dernier, des missiles ont été tirés vers Israël depuis le territoire libanais. Ces missiles ont été tirés d'un lieu situé à une vingtaine de kilomètres de l'endroit où sont casernés des militaires belges. Selon une source militaire française, les troupes de la FINUL ont immédiatement été amenées à

Volgens een Franse militaire bron werden alle eenheden van UNIFIL onmiddellijk ingezet over het hele gebied waarvoor het verantwoordelijk is, om te vermijden dat nieuwe raketten zouden

worden afgevuurd. Volgens een Belgische militaire bron is er – wat mij niet zou verwonderen – een verhoogde alarmfase, wat neerkomt op verhoogde waakzaamheid. Bij het begin van de Israëlische aanval op Gaza werd de alarmfase al een niveau verhoogd in vergelijking met het normale niveau.

Ik heb een paar vragen, mijnheer de minister. U weet dat ik altijd zeer bezorgd ben over de veiligheidssituatie van onze militairen in het buitenland.

Ten eerste, namen onze Belgische militairen deel aan de actie van UNIFIL om te vermijden dat nieuwe raketten zouden worden afgevuurd op Israël?

Ten tweede, wat houdt die verhoogde waakzaamheid concreet in? Is de alarmfase nogmaals verhoogd?

Ten derde, welke maatregelen werden getroffen om de veiligheid van onze manschappen optimaal te garanderen?

Ten vierde, op welke manier volgt u de veiligheidssituatie op de voet op?

18.02 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, dans le cadre de la FINUL, 335 de nos militaires sont présents au Liban jusqu'à la mi-février, entre autres à Tibnine. Des militaires belges devraient être présents au Liban jusque fin 2009.

À la suite des événements qui se déroulent dans la Bande de Gaza et dans la région, notamment les tirs de roquettes, la presse s'est fait l'écho le 8 janvier 2009 d'ordres qu'auraient reçus les Casques bleus de regagner leur cantonnement et de ne plus assurer leurs missions. Monsieur le ministre, cette information est-elle exacte? Comment évolue la situation sur le terrain? Qu'en est-il de la sécurité de nos militaires?

18.03 Minister Pieter De Crem: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, vanaf de start van de vijandelijkheden in de Gazastrook heeft het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in Naqura beslist om de veiligheidsgraad van UNIFIL en natuurlijk ook die van het Belgisch detachement te verhogen. Dat wil dus zeggen dat sindsdien enkel nog essentiële militaire opdrachten kunnen worden uitgevoerd.

Les chantiers du Génie et le fonctionnement de l'hôpital belge font notamment partie de celles-ci.

Des activités, notamment sportives et certaines réunions non urgentes, ont été suspendues.

En outre, le port du casque et du gilet pare-éclats par le personnel de

intervenir pour éviter de nouveaux tirs. Une source militaire belge parle de vigilance accrue.

Nos militaires ont-ils également pris part à l'action de la FINUL visant à empêcher de nouveaux tirs de missiles? Qu'entend-on par "vigilance accrue"? Comment la sécurité des militaires est-elle garantie?

18.02 Brigitte Wiaux (cdH): In het kader van UNIFIL zijn er tot midden februari 335 Belgische militairen aanwezig in Libanon.

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in de Gazastrook zouden de blauwhelmen volgens persberichten van 8 januari 2009 het bevel hebben gekregen om naar hun kantonnement terug te keren en hun opdrachten stop te zetten. Klopt dat? Hoe evolueert de situatie ter plaatse? Hoe staat het met de veiligheid van onze militairen?

18.03 Pieter De Crem, ministre: Dès l'entame des hostilités dans la bande de Gaza, le quartier général de l'ONU à Naqoura a décidé de relever le niveau de sécurité de la FINUL et donc aussi du détachement belge. Depuis lors, seules les missions militaires essentielles sont encore autorisées.

Niet-dringende activiteiten werden opgeschort. Men stelt een verhoging van het veiligheidsniveau vast (het dragen van een helm en een scherfvest werd verplicht).

garde et les militaires quittant le cantonnement est rendu obligatoire. On assiste donc à une augmentation du niveau de sécurité.

Suite au lancement de roquettes à partir du Sud-Liban, le 8 janvier, pratiquement toutes les missions des unités UNIFIL furent suspendues.

Après l'éclaircissement des circonstances relatives à ces tirs, les missions militaires essentielles ont repris tandis que, sur ordre du commandement de l'UNIFIL, un maximum d'unités ont été déployées dans la zone frontalière afin d'améliorer la capacité d'observation et empêcher de nouveaux tirs de roquettes.

Jusqu'à présent, aucun militaire belge n'a été engagé dans ce cadre. Une participation éventuelle n'est toutefois pas exclue, mais elle n'a pas été demandée jusqu'ici.

Momenteel is de situatie op het terrein gespannen, maar stabiel. Het verloop van het conflict in de Gazastrook zal dus bepalen wanneer het veiligheidsstadium door het hoofdkwartier van de Verenigde Naties opnieuw wordt aangepast. De situatie wordt op de voet opgevolgd door de inlichtingencellen van de verschillende hoofdkwartieren, met een onmiddellijke rapportage aan Brussel, het kwartier Koningin Elisabeth en natuurlijk het kabinet.

18.04 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, ik hoop natuurlijk dat u de veiligheidssituatie op de voet volgt en indien nodig de nodige maatregelen neemt.

18.05 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, je remercie le ministre. (*Hors micro*). Je suivrai l'évolution de la situation.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

19 Samengevoegde vragen van

- de heer Dirk Vijnck aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop door België aan Jordanië van F-16 vliegtuigen en mogelijk ook van Agusta-helikopters" (nr. 9950)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van F-16's aan Jordanië" (nr. 9999)

19 Questions jointes de

- M. Dirk Vijnck au ministre de la Défense sur "la vente par la Belgique d'avions F-16 et peut-être également d'hélicoptères Agusta à la Jordanie" (n° 9950)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la vente d'avions F-16 à la Jordanie" (n° 9999)

19.01 Dirk Vijnck (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, via een Belga-bericht van 2 januari 2008 vernam ik dat Jordanië op het punt staat om nog eens negen F-16's van het Belgisch leger over te kopen. Eerder kocht Jordanië al 16 Belgische F-16's. Ik heb daarover enkele vragen.

Is de verkoop van de negen F-16's al rond? Zo ja, welk bedrag betaalt Jordanië voor de vliegtuigen? Wanneer zouden de vliegtuigen uit de Belgische vloot worden gehaald en aan Jordanië worden geleverd?

Naar aanleiding van het afvuren van raketten vanuit Zuid-Libanon op 8 januari werden nagenoeg alle missies van de UNIFIL-eenheden opgeschort. Nadat de omstandigheden van die raketaanvallen waren opgehelderd, werden de belangrijkste militaire missies hervat terwijl zoveel mogelijk eenheden in de zone werden ingezet.

Tot nu toe werd geen enkele Belgische militair in dat kader ingezet. Een mogelijke deelname wordt echter niet uitgesloten.

Actuellement, la situation est tendue sur le terrain, mais stable. Son évolution est suivie de près par la cellule de renseignements des différents quartiers généraux et il est fait immédiatement rapport aux instances militaires et politiques belges.

18.04 Hilde Vautmans (Open Vld): J'espère bien sûr que le ministre suivra la situation de près et prendra les mesures nécessaires le cas échéant.

19.01 Dirk Vijnck (LDD): Selon un communiqué de l'agence Belga du 2 janvier 2009, la Jordanie est sur le point d'acquiescer une nouvelle série de neuf F16 de l'armée belge. Ce pays serait également intéressé par l'acquisition de huit hélicoptères Agusta belges. Ces ventes ont-elles déjà été réalisées

Zo neen, wanneer verwacht u uitsluitel te kunnen geven over het al dan niet verkopen van de vliegtuigen aan Jordanië? Beschikt u ter zake over een advies van de Inspectie van Financiën? Zo ja, kunt u mij het advies toelichten of een kopie ervan bezorgen?

Jordanië zou ook interesse tonen voor de aankoop acht Agustahelikopters. Is die verkoop al rond? Zo ja, welk bedrag zal Jordanië voor de helikopters betalen? Wanneer zouden de helikopters uit de Belgische vloot worden gehaald en aan Jordanië worden geleverd? Zo neen, wanneer verwacht u uitsluitel te kunnen geven over het al dan niet verkopen van de helikopters aan Jordanië? Beschikt u ter zake over een advies van de Inspectie van Financiën? Zo ja, kunt u mij het advies toelichten?

19.02 Hilde Vautmans (Open Vld): Ik denk dat de technische vragen door mijn collega zijn gesteld. Ik wil echter een pleidooi houden, mijnheer de minister, om niet alle negen toestellen te verkopen. Ik meen dat de verkoop van die negen toestellen op korte termijn een juiste beslissing is. Wij hebben hier het debat over de begroting en over het krappe budget gevoerd. De verkoop zou 27 miljoen euro opbrengen, plus vijf miljoen euro voor de training. In totaal gaat het dus over 32 miljoen euro. Dat is heel veel geld, maar ik denk, los van het budgettaire, dat het op lange termijn geen goede beslissing zou zijn. Wij hebben ons ambitieniveau bepaald in de nota 2000-2015. Ik hoop dat ik met u nog mag praten over de periode na 2011, want u zei daarstraks dat u maar minister bent tot 2011. Wij zullen toch verder moeten kijken.

19.03 Minister Pieter De Crem: (...)

19.04 Hilde Vautmans (Open Vld): Bij dezen stelt u zich kandidaat om uzelf op te volgen? Dit bij wijze van grapje.

In de nota 2000-2015 hebben wij het ambitieniveau van onze verschillende componenten bepaald, mijnheer de minister. Wij hebben bepaald dat wij tegen 2015 60 F-16's operationeel zouden hebben. Juist? U hebt bij uw aantreden gezegd dat u dat ambitieniveau een beetje sneller, tegen 2011, wil halen. Ik heb daarmee geen probleem. Ik zeg u alleen, in alle eerlijkheid, na heel veel gesprekken met specialisten, het komt niet uit de lucht waaien, dat, om ons ambitieniveau van 60 toestellen te behouden, wij er enkele extra moeten houden. Ik kijk even naar de geschiedenis van onze F-16's, mijnheer de minister. In 1979 – u weet dat, ik hoef u dat niet te zeggen – hebben wij er 160 gekocht.

In 1990 hebben er 90 een midlife update gehad. Een dertigtal zijn er op 30 jaar gecrasht. Aan Jordanië werden er reeds 16 verkocht. Een aantal werd gebruikt voor wisselstukken en een aantal is te vinden in musea.

Als wij aan onze internationale verplichtingen willen voldoen, als wij ons ambitieniveau van 60 toestellen willen behouden, dan zouden wij best een aantal toestellen houden.

Bovendien zullen wij op een gegeven moment aan een opvolger moeten beginnen denken. Ik weet dat dit deze legislatuur nog niet aan

et dans l'affirmative, pour quels montants et quand les appareils seront-ils livrés? Dans la négative, quand le ministre pourra-t-il donner une réponse définitive sur d'éventuelles transactions et quand disposera-t-il des avis de l'Inspection des Finances? Peut-il commenter ces avis?

19.02 Hilde Vautmans (Open Vld): Je préconise de ne pas vendre les neuf appareils, bien qu'il s'agisse à court terme d'une décision adaptée qui rapportera 32 millions d'euros. Étant donné les objectifs fixés dans la note 2000-2015, je pense néanmoins que cette transaction ne constitue pas une bonne décision à long terme. Cette note stipulait que d'ici à 2015, soixante F16 seraient opérationnels, ce que le ministre veut, comme il l'affirme lui-même, déjà réaliser pour 2011.

19.04 Hilde Vautmans (Open Vld): Si nous voulons maintenir l'objectif fixé, c'est-à-dire soixante appareils, il est préférable que nous en gardions quelques-uns. Pour s'en convaincre, il suffit de regarder l'évolution du nombre d'appareils disponibles depuis leur acquisition en 1979. De plus, les programmes de suivi ont déjà été un peu retardés et nos F-16 sont, au fond, encore bons grâce à la *mid-life update* dont ils ont bénéficié. En outre, dans notre pays, un appareil comptabilise deux cents heures de vol par an, ce qui se rapproche vraiment d'un maximum si l'on en croit les experts. Aux Pays-Bas, par exemple, chaque appareil effectue 120 heures de vol par an. Par ailleurs, entre cinq et sept appareils sont toujours immobilisés pour cause de maintenance et certains appareils doivent être réservés à

de orde is, maar de opvolgingsprogramma's hebben al wat vertraging. Onze F-16's zijn door de midlife update die ze hebben gehad, nog zeer goed. Daarom denk ik dat het goed zou zijn om een aantal toestellen te behouden.

Voorts moet in ons land een toestel 200 vliegreuren per jaar doen. Dat is echt wel het maximum dat wij kunnen tellen. Experts zeggen mij dat dit tussen de 200 en 220 vliegreuren per jaar is, maar daarmee melk je het toestel echt wel uit. In Nederland gaat men van 120 vliegreuren per toestel uit. Er zijn altijd 5 tot 7 toestellen in onderhoud. Er is daarnaast ook een aantal toestellen voor de training van piloten nodig.

Mijnheer de minister, ik wil hier geen oppositietaal spreken, maar ik vraag u – omdat ik weet dat u met de ambitieniveaus van de verschillende componenten begaan bent – of u in overweging wilt nemen om ze niet alle 9 te verkopen. Ik kan ermee leven dat wij er een aantal verkopen omdat wij het geld nodig hebben. Ik denk dat wij er echter toch nog altijd een viertal moeten houden, als wij op lange termijn willen denken, als wij ons ambitieniveau tot 2015, en ik durf zelfs verder denken tot 2025, willen handhaven.

Mijnheer de minister, veel experts zeggen mij dat dit een absolute vereiste is als wij ons ambitieniveau willen handhaven en onze internationale verplichtingen willen vervullen. Ik vraag u in alle eerlijkheid om dit heel goed te bekijken en met de mensen van de luchtmacht, de piloten, de basis te spreken en ze niet alle negen te verkopen.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, een smeebede.

19.05 Minister **Pieter De Crem**: Helaas niet verhoord.

Ik zal het eerst hebben over de Agusta-helikopters omdat dat de eerste vraag was van de heer Vijnck. Er zijn contacten aan de gang. De informatie ter zake klopt. Het informele stadium waarin we momenteel zitten, is nog niet overstegen. Jordanië heeft zijn positie nog niet geofficialiseerd wat betreft een mogelijke aankoop. Momenteel zijn er bilaterale contacten tussen de Belgische en de Jordaanse strijdkrachten maar niets is ter zake definitief. Het standpunt van Jordanië is nog niet geofficialiseerd.

Wat betreft de problematiek van de verkoop van de F-16's aan Jordanië. U weet dat er al 16 F-16's werden geleverd. Een alliteratie is dus al in uitvoering. Acht toestellen werden geleverd en de overige 8 zullen ten laatste midden 2009 worden geleverd. Het ondertekeningsproces van de verkoopsovereenkomst is lopende. De definitieve verkoop is tevens afhankelijk van het bekomen van de Third Party Transfer bij de Amerikaanse en Franse autoriteiten wat normaliter geen probleem zal opleveren. De waarde van de vliegtuigen bedraagt in totaal 32 miljoen euro. Ik bedoel daarmee dat de vastgestelde transactieprijs 32 miljoen euro zal bedragen.

De verkoop van de F-16's situeert zich in het kader van de inkrimping van de vloot van 69 naar 60 vliegtuigen, zoals in het stuurplan werd voorzien. Dat wil zeggen dat wij met overtollige vliegtuigen zitten. Ons voorstel is om de toestellen in 2010 te leveren. Het ambitieniveau van de luchtcomponent bedraagt echter niet 60 maar 48 toestellen. Dat ambitieniveau is ook mijn ambitieniveau. Dat ambitieniveau is vastgesteld met de verantwoordelijken van de luchtcomponent en ik

l'entraînement des pilotes. C'est la raison pour laquelle je voudrais demander au ministre de ne pas vendre les neuf appareils mais d'en garder quatre afin de pouvoir maintenir notre niveau d'ambition jusqu'en 2015, voire 2025. Qu'en pense le ministre?

19.05 **Pieter De Crem**, ministre: En ce qui concerne les hélicoptères Agusta, des contacts officieux sont pris actuellement. La Jordanie n'a pas encore fait connaître sa position officiellement. En revanche, une livraison de seize F-16 à Amman a déjà été décidée. La vente définitive est tributaire d'un *third party transfer* auprès des autorités américaines et françaises, ce qui ne devrait poser aucun problème.

La valeur de la transaction s'élèvera au total à 32 millions d'euros. La flotte sera donc réduite conformément au Plan directeur de la Défense puisque le nombre d'appareils ne sera plus que de 60 alors qu'il est actuellement de 69. Toutefois, le niveau d'ambition de la composante aérienne n'est pas de soixante mais bien de quarante-huit appareils, ce qui est également l'objectif que je me suis personnellement fixé. Les transactions concernées sont effectuées sous la responsabilité

zal het ook aanhouden.

De transacties die zijn gebeurd en zij die op tilt staan, gebeuren ook met dezelfde verantwoordelijken die het ambitieniveau van de luchtcomponent hebben vastgesteld. Op dat vlak is er in elk geval geen tegenspraak. De Inspectie van Financiën heeft het voorafgaande akkoord over de verkoop van deze 9 bijkomende F-16's op 28 mei van vorig jaar en de verkoopsovereenkomst op 12 januari van dit jaar gunstig geadviseerd. Het aval is dus gegeven. Ik zal overgaan tot het uitvoeren van de transactie met Jordanië zoals in de onderhandelingen is afgesproken. Ik plan dan ook de verkoop van onze toestellen aan Jordanië zoals deze in de onderhandelingsclausules wordt vastgesteld.

Onze toestellen zijn natuurlijk in readiness. De enige opdracht voor onze F-16's in buitenlandse operaties, is dat ze stand-by zijn, deelnemen aan oefenvluchten en aan internationale operaties en opleidingen, met uitzondering natuurlijk van de vier F-16's in Afghanistan. Ik denk niet dat we de waarheid geweld aandoen, wanneer we zeggen dat er zeker nog ruimte is voor oefenvluchten en het oefenen van het onderhoud en de ontwikkeling van bepaalde speciale technieken aan de hand van die oefenvluchten. De 200 vastgelegde vliegreuren passen in de internationale toepassingsmodules voor F-16's. In Nederland worden per toestel minder vliegreuren toegekend, niet omdat men daar zuiniger zou omspringen met vliegreuren, maar om de heel eenvoudige reden dat de vloot van F-16's er veel groter is dan de Belgische.

Ik deel uw mede dat ik de transactie zal uitvoeren zoals ze werd bedongen.

19.06 Dirk Vijnck (LDD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Zou ik uw antwoord ook schriftelijk mogen ontvangen?

19.07 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, ik betreurt dat u niet bereid bent om een aantal toestellen extra te houden. Ik weet dat het ambitieniveau is vastgesteld op 48. Ik heb u alleen een aantal argumenten gegeven. Ik ben al een hele tijd bezig met het dossier. Ik heb heel veel luchtvaartspecialisten gezien en ik heb gekeken naar de geschiedenis. U bent degene die graag F-16's inzet. Er zijn er nu actief, maar er zijn ook constant tussen de vijf en de zeven toestellen in onderhoud. Maak zelf de rekensom. Wanneer u alle negen toestellen verkoopt, zeg ik u dat we in 2015 voor problemen zullen staan. Dan zullen we misschien meer geld moeten uitgeven om een oplossing te vinden dan wanneer we er nu vier of vijf zouden verkopen en we ook vier of vijf toestellen extra zouden behouden. In 2015 kunnen we nog zien of we ze verkopen of niet. U moet hier op lange termijn durven te denken.

Wanneer u een volwaardige luchtcomponent met een ambitieniveau van 48 toestellen wil behouden, komt u niet toe met zestig toestellen. Tussen nu en 2025 is nog een hele tijd. Als we dan nog de pech hebben dat er nog een toestel crasht – er zijn er dertig gecrasht op dertig jaar tijd – komen we er niet, mijnheer de minister. Ik zeg u dat met de hand op het hart, met de beste bedoelingen voor de

des personnes qui ont aussi fixé précédemment le niveau d'ambition de la composante aérienne. Le 28 mai 2008, l'Inspection des Finances a émis un avis favorable concernant la vente des neuf F-16 et, le 12 janvier 2009, elle a rendu un avis positif également au sujet du contrat de vente. Je procéderai à la transaction avec la Jordanie conformément à ce qui a été convenu lors des négociations.

Nos appareils sont prêts, tel que prescrit pour les opérations à l'étranger. Il subsiste certainement encore une marge de manœuvre pour des vols d'entraînement et pour la réalisation de l'entretien. Les deux cents heures de vol fixées s'inscrivent dans le cadre des modules d'application internationaux pour F-16. Aux Pays-Bas, le nombre d'heures de vol accordées par appareil est inférieur parce que la flotte des F-16 y est tout simplement plus grande que la flotte belge. J'exécuterai la transaction telle qu'elle a été stipulée.

19.06 Dirk Vijnck (LDD): Le ministre pourrait-il également me communiquer sa réponse par écrit?

19.07 Hilde Vautmans (Open Vld): Il est regrettable que le ministre ne soit pas prêt à conserver un certain nombre d'appareils en supplément. Le niveau d'ambition a effectivement été fixé à 48, mais un simple calcul montre que nous rencontrerons des problèmes en 2015 si nous vendons la totalité des neuf appareils. Nous devons peut-être alors consacrer des fonds supplémentaires à la recherche d'une solution, ce qui ne serait pas le cas si nous ne vendions aujourd'hui que quatre ou cinq appareils. Si le ministre souhaite maintenir une composante aérienne à part entière avec un niveau d'ambition de 48 appareils, soixante appareils

luchtcomponent. Ga toch nog eens spreken met uw luchtvaartspecialisten. Als we ze nu snel van de hand doen, zullen we die beslissing op lange termijn betreuren.

ne suffisent pas, surtout si l'on tient compte de pertes éventuelles au cours des prochaines années. Il devrait réexaminer la question avec ses spécialistes en aéronautique. À défaut, nous regretterons cette décision à long terme.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De heer Versnick is niet aanwezig. Zijn vraag nr. 9974 kunnen we dus uitstellen. Ik wil nog meedelen dat er op 29 januari, net zoals vorig jaar, een bezoek aan Auschwitz is gepland. Normaal gezien zullen alle leden van de commissie daarop worden uitgenodigd. We zullen dat per brief doen.

20 Vraag van de heer Patrick De Grootte aan de minister van Landsverdediging over "de marinebasis van Zeebrugge" (nr. 9982)

20 Question de M. Patrick De Grootte au ministre de la Défense sur "la base navale de Zeebrugge" (n° 9982)

20.01 Patrick De Grootte (N-VA): Mijnheer de minister, de marinebasis van Zeebrugge is gebouwd op gewone grond. Die minder stabiele ondergrond zorgt af en toe voor problemen. De gebouwen van de marinebasis vertonen op diverse plaatsen grote scheuren. Nu en dan gebeurt er uiteraard wat oplapwerk maar dat leidt niet tot een langdurige of fundamentele oplossing van de problemen.

20.01 Patrick De Grootte (N-VA): La base navale de Zeebrugge a été construite sur un sous-sol peu stable, ce qui a des conséquences néfastes pour les bâtiments. Le ministre est-il au courant de la situation? Qui est compétent en la matière? L'état des bâtiments a-t-il déjà été analysé? Quand ont eu lieu les derniers travaux d'entretien? Quel a été le coût de l'obturation des fissures au cours des dix dernières années? Existe-t-il des projets pour une solution durable?

Mijn vragen zijn de volgende. Ten eerste, wie heeft de bevoegdheid in deze, het ministerie van Defensie, het Vlaams Gewest of het havenbedrijf? Ten tweede, bent u op de hoogte van de problemen? Ten derde, werd er reeds een grondige analyse gemaakt van de staat van de gebouwen? Indien ja, van wanneer dateert de jongste analyse en wat waren de belangrijkste conclusies van die studie? Ten vierde, wanneer vonden de jongste onderhoudswerken plaats aan de gebouwen om scheuren te dichten? Ten vijfde, hoeveel kosten werden er de jongste tien jaar al gedaan om scheuren te dichten? Ten zesde, zijn er plannen voor duurzame oplossingen voor de scheuren in de gebouwen? Ik dank u alvast voor uw antwoord.

*Voorzitter: André Flahaut
Président: André Flahaut*

20.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer De Grootte, Defensie heeft de bevoegdheid over deze aangelegenheid. Wij zijn op de hoogte van structurele problemen in en om het sportcomplex. Die zijn niet te wijten aan een minder stabiele ondergrond maar wel aan het funderingstype, dat verschilt tussen het hoofdgebouw en enkele van de bijgebouwen en sommige aanbouwprojecten.

20.02 Pieter De Crem, ministre: Le département de la Défense est compétent en la matière. Nous sommes au courant des problèmes structurels de stabilité qui affectent le complexe sportif et qui sont dus au type de fondation. L'état des bâtiments est analysé en permanence. En 1996, une annexe du complexe sportif a été stabilisée au moyen de fondations sur pilotis. Au cours des dix dernières années, plus aucun montant significatif n'a été affecté.

De analyse van de staat van de gebouwen gebeurt op permanente basis en heeft enkel in het sportcomplex stabiliteitsproblemen aan het licht gebracht.

U weet dat in 1996 een aanbouw bij het sportcomplex werd gestabiliseerd via de injectie van bijkomende kleine paalfunderingen. Er werden de jongste tien jaar geen significante bedragen besteed in

dit verband. De problematiek in en om het sportcomplex in Zeebrugge wordt actueel onderzocht. De maatregelen die zich opdringen zullen worden genomen in samenspraak met de commandant.

Une concertation sera organisée avec le commandant en qui concerne d'éventuelles mesures à prendre.

20.03 **Patrick De Groot** (N-VA): Ik dank u voor dit duidelijke antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

21 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **David Geerts** aan de minister van Landsverdediging over "de externe mobiliteit in 2008" (nr. 10005)

- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "de bilaterale samenwerkingsakkoorden voor de werkgelegenheid" (nr. 10013)

21 **Questions jointes de**

- M. **David Geerts** au ministre de la Défense sur "la mobilité externe en 2008" (n° 10005)

- Mme **Brigitte Wiaux** au ministre de la Défense sur "la signature d'accords bilatéraux de coopération pour l'emploi" (n° 10013)

Le **président**: M. Geerts a transformé sa question en question écrite.

*Voorzitter: Ludwig Vandenhove.
Président: Ludwig Vandenhove.*

21.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, le 8 décembre 2008 – j'avais en effet déposé cette question en décembre dernier –, des accords bilatéraux de coopération renforcée pour l'emploi auraient été signés entre votre département et différents acteurs régionaux et communautaires actifs sur le marché de l'emploi et de la formation.

J'imagine que ces accords visent à favoriser le recrutement du personnel de la Défense et à faciliter la réintégration dans le marché de l'emploi du personnel de la Défense qui quitte le département dans le cadre de transferts externes sur base volontaire, et pour que cela se fasse dans des conditions optimales à déterminer en concertation avec ces différents acteurs.

Monsieur le ministre, avec quels acteurs régionaux et communautaires avez-vous signé des accords bilatéraux?

Quelles sont les synergies créées ou à créer entre les différents organismes?

Vous en aviez en effet déjà parlé lors de la discussion sur le budget 2009 de votre département et dans votre note de politique générale.

Ces accords prévoient-ils la reconnaissance des formations techniques et professionnelles dispensées à la Défense par les instances de la Fonction publique? C'est une des difficultés dont vous nous aviez fait part lors des discussions budgétaires.

21.02 **Pieter De Crem**, ministre: Chère collègue, les accords bilatéraux ont été signés en exécution du protocole d'accord du 15 février 2007 entre le ministre de la Défense et les ministres régionaux compétents en matière d'emploi et de formation et des

21.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Naar verluidt werden op 8 december 2008 bilaterale akkoorden voor een versterkte tewerkstellingssamenwerking ondertekend tussen uw departement en actoren van de Gewesten en Gemeenschappen die actief zijn op de markt voor tewerkstelling en opleiding. Ik stel me voor dat die akkoorden tot doel hebben de wervingen te bevorderen en de reïntegratie van het Defensiepersoneel dat het departement verlaat in het kader van externe transfers op vrijwillige basis, op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken.

Met welke actoren heeft u bilaterale akkoorden ondertekend? Welke synergieën werden er gecreëerd of moeten nog ontstaan tussen de instellingen? Voorzien de akkoorden in de erkenning van door het leger gegeven technische en beroepsopleidingen?

21.02 **Minister Pieter De Crem**: Die bilaterale akkoorden werden ondertekend met FOREM, VDAB, de dienst arbeidsvoorziening van

ministres communautaires compétents en matière d'enseignement et de formation relativement à la collaboration sur le marché de l'emploi.

Ces accords bilatéraux ont été conclus avec le FOREM, le VDAB, l'Agence pour l'emploi de la Communauté germanophone (ADG), Actiris et Bruxelles-formation, en présence des ministres compétents ou de leurs représentants.

Les accords bilatéraux visent une collaboration dans le domaine du recrutement, de la réintégration dans le marché de l'emploi et de la formation.

La concrétisation de ces accords est actuellement en cours.

Ces accords de coopération règlent exclusivement la coopération avec les acteurs du niveau régional ou communautaire. La problématique au niveau fédéral nécessite encore la conclusion d'autres accords.

21.03 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, je remercie M. le ministre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

22 **Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les tirs de roquettes sur l'aéroport de Kandahar en décembre 2008" (n° 10008)**

22 **Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de raketten afgevuurd op het vliegveld van Kandahar in december 2008" (nr. 10008)**

22.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le ministre, j'ai entendu dire que le lundi 15 décembre 2008, trois militaires belges auraient été impliqués dans une attaque à la roquette sur l'aéroport de Kandahar en Afghanistan. Un projectile serait tombé sur leur zone de logement.

Monsieur le ministre, pouvez-vous nous donner des informations à ce sujet? Ces faits sont-ils avérés? Quel est l'état de santé de nos militaires? Y a-t-il des dégâts matériels?

22.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Naar ik vernam raakten op 15 december 2008 drie Belgische militairen betrokken bij een raketaanval op de luchthaven van Kandahar in Afghanistan. Een projectiel zou de Belgische logementszone hebben geraakt. Kan u ons daarover meer informatie bezorgen? Klopt die informatie? Hoe gaat het met de gezondheidstoestand van die militairen? Is er materiële schade?

22.02 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, je confirme l'attaque à la roquette du lundi 15 décembre à Kandahar qui est intervenue aux alentours de 20.00 heures. Une roquette a atteint la zone de repos des militaires belges. Il n'y a pas eu de blessé. Cependant, trois militaires ont été vus par le médecin à titre préventif. Ils ont rejoint le détachement après cette visite médicale et pourront poursuivre la mission.

Quelques tentes belges ont été endommagées mais la mission du détachement sur place n'a jamais été interrompue.

22.02 **Minister Pieter De Crem**: Ik kan die informatie bevestigen. Er vielen geen gewonden. Drie militairen ondergingen een preventief onderzoek door de geneesheer. Ze keerden terug naar hun detachement en zullen hun opdracht kunnen voortzetten. Enkele Belgische tenten werden beschadigd, maar de missie diende op geen enkel moment te worden onderbroken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

23 Questions jointes de

- Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les tirs de roquettes au PRT de Kunduz début décembre 2008" (n° 10009)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le détachement belge à Kunduz" (n° 10019)

23 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de raketten afgevuurd op het PRT te Kunduz begin december 2008" (nr. 10009)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het Belgisch detachement in Kunduz" (nr. 10019)

23.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, début décembre, époque à laquelle j'avais inscrit ma question, j'avais entendu sur les ondes d'une radio que des roquettes avaient ou auraient été tirées sur le PRT de Kunduz où certains de nos militaires sont en opérations.

Monsieur le ministre, quelles sont les informations que vous pouvez me communiquer à ce sujet, entre autres sur la véracité de ces faits et les conséquences pour nos militaires?

23.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Begin december zou het PRT (*Provincial Reconstruction Team*) van Kunduz (Afghanistan), waar onze militairen een opdracht vervullen, met raketten beschoten zijn. Welke informatie kunt u ons hierover verstrekken? Bevestigt u deze feiten? Wat waren de gevolgen voor onze militairen?

23.02 **Hilde Vautmans** (Open Vld): Mijnheer de minister, we volgen allemaal de veiligheidssituatie in Kunduz. We kunnen ze allesbehalve geruststellend noemen. Daar is sinds meerdere jaren voornamelijk een Duits garnizoen, waar evenwel ook onze Belgische militairen gelegerd zijn. Graag vernam ik van u hoe het is gesteld met de precieze veiligheidssituatie. Welke conclusies worden daaruit getrokken?

Wordt er overleg gepleegd met de Duitse militaire autoriteiten? Dringen bijkomende maatregelen zich op? Mijnheer de minister, ik moet u zeggen dat familieleden van mensen die daar op dit ogenblik zijn gelegerd, mij vertellen dat men bijna dagelijks in de bunker moet slapen. Dat is toch geen normale situatie. Men maakt zich heel veel zorgen. Vandaar dat ik erop stond om mijn vraag toch vandaag in de commissie te stellen.

23.02 **Hilde Vautmans** (Open Vld): La situation à Kunduz n'est guère rassurante en termes de sécurité. Les familles des militaires belges qui y sont casernés sont inquiètes. Qu'en est-il précisément de la sécurité dans la région et quelles conclusions tire-t-on de cette situation? Se concertent-elles avec les autorités militaires allemandes dans la mesure où des troupes allemandes y sont également casernées? Des mesures complémentaires s'imposent-elles?

23.03 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, chères collègues, je confirme qu'une attaque à la roquette a eu lieu le dimanche 7 décembre sur le PRT Kunduz en Afghanistan. De telles attaques ont lieu de manière sporadique mais sont heureusement fort imprécises. Ici aussi, l'attaque n'a causé que quelques dégâts matériels.

23.03 **Minister Pieter De Crem**: Ik bevestig dat er op 7 december een raketaanval op het PRT Kunduz werd uitgevoerd, met beperkte materiële schade tot gevolg.

Er is natuurlijk de aanwezigheid in de brede straal rond Kunduz. Er is immers het kamp Kunduz en de stad Kunduz. De kans op raketaanvallen bestaat. Het gaat om de zogenaamde improvised explosive devices, IED, bij zelfmoordaanslagen.

De veiligheidssituatie in het noorden van Afghanistan wordt permanent geëvalueerd door zowel ISAF als de nationale militaire inlichtingendiensten.

Wat betreft het Regional Command North, RCN, dat de streek van Kunduz omvat, worden de veiligheidsanalyses eveneens afgetoetst met de bevoegde Duitse autoriteiten, omdat zij niet alleen aanwezig

Les attaques à la roquette menées avec des engins explosifs improvisés représentent un danger réel. Tant l'ISAF que les services de renseignement militaires évaluent en permanence la situation sécuritaire dans le Nord de l'Afghanistan. Les analyses de la sécurité concernant le *Regional Command North* (RCN) sont systématiquement examinées par les autorités allemandes

zijn, maar ook heel performant zijn in hun inlichtingengaring en vooral in het interpreteren van de signalen die ze krijgen met betrekking tot de veiligheidssituatie.

Wanneer het Duitse commando dit nodig acht, worden bijkomende tactische en technische richtlijnen opgelegd aan al het personeel van de PRT, alle nationaliteiten door elkaar en dus ook aan de Belgen die hiervan deel uitmaken. De maatregelen gelden voor iedereen die onder de koepel van het Duitse commando werkt.

Zo worden bijvoorbeeld alle verplaatsingen buiten het kantonnement steeds in gepantserde voertuigen uitgevoerd. Daarbovenop kunnen nationale richtlijnen ter aanvulling worden uitgevaardigd.

De veiligheidssituatie in Kunduz en in heel het RCN wordt voortdurend geëvalueerd, niet het minst omdat we daar vanaf medio maart aanwezig zullen zijn met ons opleidings- en vormingsteam.

23.04 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, il est vrai que ces missions ne sont faciles ni moralement ni physiquement pour nos militaires sur place.

23.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, we weten allemaal dat de situatie daar zeer onveilig is. Op een gegeven moment zei u dat er overleg wordt gepleegd met de Duitsers: wanneer zij maatregelen voorstellen, volgen wij. Wij konden ook bijkomende nationale maatregelen voorstellen. Is dat gebeurd? Klopt het dat onze militairen daar bijna altijd in een bunker moeten slapen?

23.06 Minister Pieter De Crem: Er zijn twee vragen. Wij staan onder Duits commando. Dat wil zeggen dat de veiligheidssituatie wordt gemonitord en gecheckt door het Duitse commando. Dat geldt voor alle nationaliteiten in Kunduz.

Er zijn geen bijzondere maatregelen die zich opdringen, omdat de maatregelen die wij voor de persoonlijke veiligheid van onze militairen opleggen, samenvallen met dewelke aan de Duitsers worden opgelegd. Er wordt nu en dan een bijzondere veiligheidsmaatregel opgelegd met betrekking tot de overnachtingen, die eigenlijk niet nieuw is in de regio van Kunduz en vroeger ook reeds werd uitgevaardigd.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

24 Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "les enseignements à tirer suite à la fin de mission en 2008 de la frégate Léopold I au Liban" (n° 10010)

24 Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de lering te halen uit de in 2008 beëindigde opdracht van het fregat Leopold I in Libanon" (nr. 10010)

24.01 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, pendant trois mois, en 2008, la frégate Léopold Ier se trouvait au Liban dans le cadre de l'UNIFIL.

compétentes. Le commandement allemand impose à l'ensemble du personnel de la *Provincial Reconstruction Team* (PRT) – dont font partie les Belges – des directives tactiques et techniques supplémentaires lorsqu'il l'estime nécessaire. Tous les déplacements en dehors du cantonnement sont effectués à bord de véhicules blindés.

La situation à Kunduz et au RCN est évaluée en permanence, d'autant que notre équipe de formation y sera présente dès le mois de mars.

23.04 Brigitte Wiaux (cdH): Die zendingen zijn inderdaad niet gemakkelijk.

23.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Nous appliquons donc les mesures allemandes. Avons-nous aussi proposé des mesures nationales complémentaires? Est-il exact que nos militaires doivent presque toujours dormir dans des bunkers?

23.06 Pieter De Crem, ministre: Nous sommes sous commandement allemand. Il est inutile de prendre des mesures supplémentaires puisque les mesures de sécurité sont identiques pour les militaires allemands et pour les nôtres.

L'une ou l'autre mesure de sécurité particulière est parfois prise, il est vrai, en ce qui concerne l'hébergement. Ce n'est pas nouveau dans cette région.

24.01 Brigitte Wiaux (cdH): In 2008 lag het fregat Leopold I drie maanden lang voor anker in Libanon voor een UNIFIL-opdracht

Il s'agissait, si j'ai bonne mémoire, d'une mission de surveillance le long des côtes libanaises qui devait se terminer en décembre 2008.

Notre frégate devait notamment contrôler le flux maritime vers le Liban et empêcher le trafic d'armes.

En mars 2008, notre frégate devrait à nouveau se rendre au Liban pour une nouvelle mission de trois mois, ce toujours sous l'égide de l'ONU.

Monsieur le ministre, quelles sont les informations et les enseignements que l'on peut tirer suite à cette mission, non seulement pour le personnel de la Défense qui y a participé, mais aussi quant au contenu de cette mission, le nombre de navires contrôlés, etc.?

24.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chère collègue, la frégate Léopold Ier a été déployée le long des côtes libanaises du 27 août au 3 décembre 2008.

Le compte rendu de cette mission a été établi par le commandement de la frégate. Les leçons tirées sont en cours d'élaboration au sein de la Composante Marine.

Les missions principales exécutées au cours de cette opération consistaient, comme vous le savez, en une "maritime interdiction" et l'"anti-air warfare", et l'entraînement de la marine libanaise.

Madame, je pense d'ailleurs que vous nous avez accompagnés lorsque nous nous sommes rendus sur place.

24.03 Brigitte Wiaux (cdH): (.....)

24.04 Pieter De Crem, ministre: Je parle du premier.

24.05 Brigitte Wiaux (cdH): (....)

24.06 Pieter De Crem, ministre: Tous les navires traversant la zone ont été contactés par radio en vue d'une identification et des navires suspects ont été contrôlés par la marine libanaise.

Aucun contrôle effectif n'a été réalisé par le personnel belge.

Ce premier engagement de la frégate récemment mise en service a permis à l'équipage de se familiariser avec ce nouveau bâtiment et a prouvé la fiabilité et l'efficacité de ses capacités par l'exécution des missions imposées.

Le travail effectué par l'équipage dans cette région de la mer Méditerranée a également permis à ce dernier de se familiariser avec la région. De plus, cet engagement a permis à l'équipage de se familiariser avec la structure et le fonctionnement de l'ONU.

Je pense que d'ici une dizaine de jours, le Léopold Ier devrait repartir pour le Liban.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

in verband met de bewaking van de kustwateren. Die opdracht liep tot december 2008. Welke conclusies kunnen uit deze opdracht getrokken worden, niet alleen voor het defensiepersoneel dat aan de opdracht deelnam, maar ook voor de invulling van die opdracht, het aantal gecontroleerde schepen, enz?

24.02 Minister Pieter De Crem: Het verslag van die opdracht werd opgesteld door de fregatkapitein. De conclusies worden in de Marinecomponent uitgewerkt. De hoofdopdrachten waren "maritime interdiction", "anti-air warfare" en het trainen van de Libanese marine.

24.06 Minister Pieter De Crem, ministre: Alle schepen die de zone doorkruisten, werden via de radio gevraagd om zich te identificeren en verdachte schepen werden door de Libanese marine gecontroleerd. Door het inzetten van het fregat kon de bemanning het nieuwe schip, de regio, de structuur en de werking van de VN leren kennen en bewijzen dat zij betrouwbaar en efficiënt is. Over tien dagen zou de Leopold I weer naar Libanon moeten vertrekken.

25 Question de Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "le soutien de la Défense d'une nouvelle initiative contre le cancer" (n° 10011)

25 Vraag van mevrouw Brigitte Wiaux aan de minister van Landsverdediging over "de steun van Defensie aan een nieuw initiatief tegen kanker" (nr. 10011)

25.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le ministre, un communiqué de votre département rapportait que la Défense soutient une nouvelle initiative contre le cancer. Le 12 décembre 2008, l'École royale militaire aurait accueilli la présentation de la campagne de l'association "Kom op tegen kanker" qui aurait sollicité l'aide de la Défense, espérant ainsi recruter des associations et des clubs. Monsieur le ministre, en quoi consiste le soutien de la Défense à cette initiative contre le cancer? Sur quels critères la Défense participe ou apporte-t-elle son soutien à des associations et des actions philanthropiques? N'y voyez pas malice: je vous pose cette question dans un esprit constructif.

25.01 **Brigitte Wiaux** (cdH): Volgens een persmededeling van Defensie zou uw departement een nieuw initiatief tegen kanker ondersteunen. Op 12 december 2008 zou de Koninklijke Militaire School gastheer geweest zijn voor de voorstelling van de campagne van de vereniging *Kom op tegen kanker*. In welke zin ondersteunt Defensie het initiatief? Hoe kiest Defensie filantropische verenigingen en acties?

25.02 **Pieter De Crem**, ministre: Je n'en doute pas, madame. Monsieur le président, chère collègue, la Défense soutient annuellement de nombreuses initiatives sociales et pour la bonne cause en Flandre, en Wallonie et à Bruxelles. C'est ainsi que la Défense a apporté son soutien ces dernières années au Télévie, à Cap 48, à Levenslijn ou encore à Kom op tegen kanker. Cette politique a été maintenue en 2008 et 2009.

25.02 **Minister Pieter De Crem**: Defensie steunt elk jaar tal van sociale initiatieven en acties "voor het goede doel". De afgelopen jaren heeft Defensie meegewerkt aan Télévie, Cap 48, *Levenslijn* of *Kom op tegen kanker*. In 2008 en 2009 is dat beleid voortgezet.

Dans le cas qui nous concerne, il s'agit d'une initiative de la Ligue flamande contre le cancer (Vlaamse Liga tegen Kanker) soutenue par la VRT et pour laquelle la collaboration de la Défense a été sollicitée. Concrètement, la Défense a offert son appui au lancement de la nouvelle campagne de presse "Kom op tegen kanker". Pour cela, on a fait appel sur une base volontaire à des élèves de l'École royale militaire. La Défense considère cette collaboration comme un soutien à sa politique de sportivité, de santé, d'opérationnalité et à son image sportive.

Het geval dat u aanhaalt is een initiatief dat de *Vlaamse Liga tegen Kanker* genomen heeft en dat gesteund wordt door de VRT. Defensie heeft aangeboden om de nieuwe perscampagne te helpen lanceren. We hebben de leerlingen van de Koninklijke Militaire School gevraagd of ze op vrijwillige basis wilden meewerken. De opnames vonden vrijdagmiddag plaats, op de atletiekbaan van de Koninklijke Militaire School. Ze hebben geen euro extra gekost.

Finalement, le tournage a eu lieu le vendredi après-midi sur la piste d'athlétisme de l'École royale militaire et de ce fait n'a engendré aucun coût supplémentaire.

25.03 **Brigitte Wiaux** (cdH): Je vous remercie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

26 Questions jointes de

- M. Georges Dallemagne au ministre de la Défense sur "l'opération B-Fast pour le transfert des blessés de la bande de Gaza" (n° 10020)

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "le départ de B-Fast à destination de Gaza" (n° 10035)

26 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Landsverdediging over "de B-Fast-operatie voor de overbrenging van gewonden uit de Gazastrook" (nr. 10020)

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "het vertrek van B-Fast naar Gaza" (nr. 10035)

26.01 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, j'ai sincèrement apprécié la rapidité avec laquelle le gouvernement belge dans son ensemble a pris cette décision d'une action humanitaire, notamment le rapatriement de blessés graves de la bande de Gaza vers des structures de santé belges. Cette suggestion provenait entre autres du cdH et nous nous en sommes réjouis.

Entre-temps, cette opération est passée par des hauts et des bas. Où en sommes-nous aujourd'hui? En effet, hier, nous entendions que l'opération était purement et simplement annulée; aujourd'hui, nous entendons qu'un Embraer aurait décollé ou pourrait décoller. Vous nous en direz plus à ce sujet.

Voici les éléments que nous aimerions apprendre.

Quelle est l'ampleur de l'opération en cours?

D'autres rapatriements seront-ils organisés?

Quels types de blessés sont-ils pris en charge?

Quelle est la destination finale de l'avion?

D'autres opérations pourraient-elles être menées, notamment via la frontière entre Gaza et Israël, puisque la bande de Gaza est coupée en plusieurs tronçons et que tous les blessés ne parviennent donc pas à la frontière égyptienne?

Enfin, d'après Human Rights Watch, l'armée israélienne aurait fait usage de bombes au phosphore, qui provoquent des brûlures gravissimes: avez-vous confirmation de l'usage de telles armes? Est-il envisagé que ces blessés aux besoins spécifiques soient également rapatriés vers des hôpitaux belges?

26.02 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de opmerking van collega Dallemagne. Open Vld is blij met het initiatief van de regering en van de minister van Buitenlandse Zaken om heel snel hulp te bieden aan de gewonde kinderen aldaar. Wij hoorden dat men klaar stond om te vertrekken en dan weer niet. Dat is niet de eerste keer. B-Fast opereert altijd alleen met toestemming van het land waar wij opereren.

Zoals ik vorige week in de plenaire vergadering zei, kan B-Fast strikt genomen niet opereren in oorlogsgebied. Voor deze operatie gebruiken wij natuurlijk alleen de coördinatiestructuur om het wat vlotter te laten verlopen. B-Fast als such kunnen wij wettelijk eigenlijk niet inzetten. Ik lees echter op Belga dat er vannacht toch een Embraer is vertrokken.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de

26.01 Georges Dallemagne (cdH): Ik was aangenaam verrast door de snelle beslissing van de Belgische regering om een humanitaire actie op gang te brengen. In dat kader zouden, onder meer, slachtoffers met ernstige verwondingen vanuit Gaza naar Belgische verzorgingsinstellingen worden overgebracht. Die operatie kende helaas hoogten en laagten. Wat is de stand van zaken? Gisteren vernamen we nog dat de operatie geannuleerd werd. Vandaag werd dan weer gezegd dat een Embraer opgestegen was of mogelijkere wijs zou opstijgen.

Wat is de omvang van deze operatie? Zullen er nog vluchten worden georganiseerd met het oog op de overbrenging van slachtoffers naar ons land? Om welk soort gewonden gaat het? Wat is de eindbestemming van het vliegtuig? Liggen er nog andere operaties in het verschiet?

Volgens *Human Rights Watch* zou het Israëlische leger gebruik hebben gemaakt van fosforbommen. Kan u die informatie bevestigen? Kunnen slachtoffers met dat soort verwondingen naar Belgische ziekenhuizen worden overgebracht?

26.02 Hilde Vautmans (Open Vld): L'Open Vld se réjouit de l'initiative visant à venir rapidement en aide aux enfants blessés. Ce n'est pas la première fois que nous sommes confrontés à des rumeurs contradictoires sur le départ de la mission B-Fast. Le pays concerné doit toujours donner son autorisation. Compte tenu des conditions en vigueur, nous ne pouvons pas légalement faire entrer B-Fast en action. Or, un avion serait tout de même parti cette nuit.

evacuatie van gewonde kinderen?

26.03 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, collega's, er was een vertraging in de tenuitvoerlegging van de operatie.

Le retard encouru par l'équipe B-FAST est principalement dû aux difficultés que nous avons rencontrées pour évacuer les blessés hors de la zone des combats vers l'Égypte. Vous étiez sans doute au courant de cette situation.

Le premier rapatriement de blessés vers la Belgique est actuellement en cours. Les autorités égyptiennes ont donné leur accord pour l'atterrissage, l'avion militaire mis à disposition à cet effet a entre-temps atterri sur l'aéroport de El-Arish.

L'avion devrait décoller aujourd'hui. Il atterrirait à Melsbroek ce soir aux alentours de 20.00 heures.

En ce qui concerne les informations complémentaires sur l'utilisation prétendue de bombes au phosphore, het departement beschikt niet over bijkomende informatie dat er effectief fosforbommen zouden zijn gebruikt.

De behandeling van de kwetsuren te wijten aan brandwonden maakt deel uit van onze knowhow in het brandwondencentrum in het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek. Men kan dus overwegen om zonodig slachtoffers met dergelijke letsels daar te laten verzorgen. Het is daarentegen uitgesloten dat de leden van onze B-Fast-ploeg zich in de Gazastrook zouden begeven. Dat is natuurlijk een evidentie maar ik bevestig dat nogmaals.

U weet wat de problematiek is. De gewonden, in dit geval de gewonde kinderen, dienen eerst via de corridors uit de Gazastrook te worden gebracht waarna dispatching van de slachtoffers – niet alleen kinderen – plaatsvindt door de Egyptische autoriteiten. Zij dispatchen hen naar verschillende hospitalen, niet alleen in Egypte zelf maar ook in Marokko en Jordanië. Wanneer ze heel specifieke verwondingen hebben worden ze ook toegewezen aan buitenlandse hulpverleners, onder ander België.

26.04 **Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, je vous félicite d'avoir mené cette opération. Je vous ai également posé la question des suites ou de l'extension de cette opération. Pouvez-vous déjà nous dire s'il y en aura d'autres?

26.05 **Pieter De Crem**, ministre: Nous avons décidé, en Conseil des ministres, de procéder à l'évacuation d'enfants brûlés à partir d'un aéroport égyptien. Comme l'opération n'a en fait été déclenchée que depuis cette nuit, la période de dix jours démarre seulement maintenant. Avec mon homologue aux Affaires étrangères, nous ferons un rapport au Conseil des ministres.

Nous avons prévu cinq rotations avec deux enfants grièvement blessés et cinq enfants légèrement blessés. Il y a donc sept personnes par rotation. Cela nous donne un nombre de trente-cinq

Qu'en est-il de l'évacuation des enfants blessés?

26.03 **Pieter De Crem**, ministre: Il y a eu un retard dans la mise en œuvre de l'opération.

De vertraging die de operatie heeft opgelopen, is hoofdzakelijk te wijten aan de moeilijkheden waarmee de evacuatie van de gewonden gepaard ging. De eerste repatriëring vindt momenteel plaats. Het vliegtuig dat geland is op de Egyptische luchthaven van El-Arish, zou rond 20 uur in Melsbroek moeten terug zijn.

Het departement beschikt niet over bijkomende informatie over een eventueel gebruik van fosforbommen.

Vu le savoir-faire de l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek, il pourrait être envisagé d'y faire soigner les victimes de brûlures. Il est cependant exclu que le personnel de B-Fast se rende dans la bande de Gaza.

Les blessés – principalement des enfants – devront être évacués de Gaza par les corridors. Le dispatching des victimes se fera en Égypte. Les victimes souffrant de blessures très spécifiques pourront être confiées aux soins de services de santé de pays étrangers, dont la Belgique.

26.04 **Georges Dallemagne** (cdH): Komen er andere operaties?

26.05 Minister **Pieter De Crem**: We hebben kinderen met brandwonden van op een Egyptische luchthaven geëvacueerd. De periode van tien dagen begint nu pas want de operatie is pas vannacht van start gegaan. Er zal verslag worden uitgebracht aan de Ministerraad. We zijn van plan vijf keer over en

victimes à rapatrier.

Le début de l'opération était lié au fameux "Diplo", c'est-à-dire les autorisations diplomatiques dont il faut disposer non seulement pour survoler la zone mais également pour atterrir.

weer te vliegen en telkens zeven personen over te brengen. Dat betekent dus dat er vijfendertig slachtoffers overgebracht worden. In het begin van de operatie hadden we te maken met de veelbesproken 'diplo's', dat zijn diplomatieke vergunningen waarover men dient te beschikken om de zone te mogen overvliegen en er te landen.

26.06 **Georges Dallemagne** (cdH): Y a-t-il quelque chose de prévu par la frontière israélienne?

26.06 **Georges Dallemagne** (cdH): Is er iets geregeld via de Israëlische grens?

26.07 **Pieter De Crem**, ministre: Non. Les atterrissages se font sur le territoire égyptien. En fonction de la direction du vent, il peut y avoir une escale sur l'aéroport de Brindisi en Italie.

26.07 **Minister Pieter De Crem**: Neen, de landingen gebeuren op Egyptisch grondgebied. Naargelang van de windrichting, is er een tussenlanding mogelijk op de luchthaven van Brindisi.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Alvorens de vergadering te sluiten deel ik mee, voor degenen die het nog niet weten, dat er maandagnamiddag een hoorzitting is in de gezamenlijke commissie voor de Landsverdediging en voor de Buitenlandse Betrekkingen, van Kamer en Senaat, in aanwezigheid van de secretaris-generaal van de NAVO. Naar ik meen vindt deze vergadering plaats om 15.00 uur in de Senaat.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.38 uur.
La réunion publique de commission est levée à 13.38 heures.*